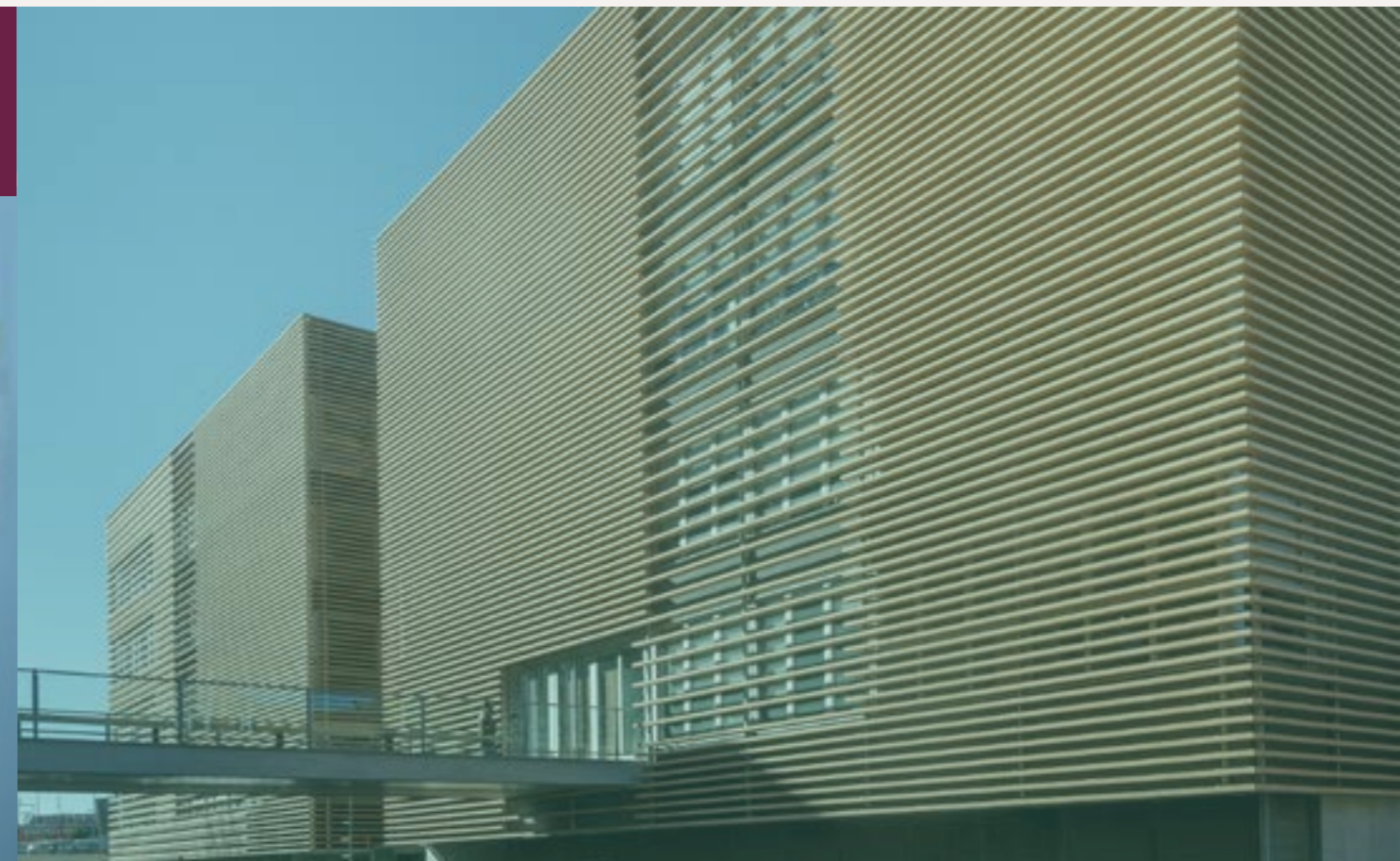

Memòria
**Institut de Recerca
Biomèdica de Lleida**

2017

Índex

3	Presentació
5	Marc assistencial i docent
7	Organització
17	Serveis científicotècnics
27	Activitat investigadora
45	Activitat investigadora d'àrees i grups
109	Comunicació
116	Empreses col·laboradores

Presentació

Elvira Fernández Giráldez
Directora IRBLleida

L'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida) és l'institut de recerca sanitària que aglutina tota la recerca biomèdica que es fa a Lleida, tant de la Universitat de Lleida (UdL) com del sistema sanitari de la regió.

L'IRBLleida es constitueix amb la finalitat de crear sinergies entre la recerca bàsica, la recerca clínica i la investigació epidemiològica, perquè la investigació biomèdica sigui el motor de la millora de la pràctica clínica diària en benefici de tota la població.

Ser un institut d'investigació que abasta els àmbits assistencial i el docent fa imprescindible la cohesió i la integració dels investigadors dins dels objectius i els projectes transversals. Els responsables de les institucions tenim la responsabilitat de fomentar aquesta visió integradora. Hem d'aprofitar la proximitat física de les estructures assistencials, docents i de recerca a la nostra ciutat per estimular la cohesió.

El nostre compromís amb la societat és aportar valor ètic i que se'ns visibilitzi com un instrument de progrés i innovació. Tenim la voluntat de ser un motor de creixement a les terres de Lleida i volem contribuir a fomentar una societat basada en valors, en la qual hi hagi reciprocitat en la relació amb els ciutadans i les institucions que ens governen.

Amb aquesta memòria iniciem el Pla Estratègic que ens guiarà des del 2017 fins al 2020, i que pretén impulsar les àrees d'excel·lència que ens donin singularitat i ens posicionin de manera competitiva en l'entorn de recerca català, estatal i internacional.

Principals assoliments 2017

305
Publicacions científiques

1.474
Factor impacte

5,23
punts FI mitjà

89%
de la producció científica en
l'àmbit internacional

62%
de la producció científica
al Q1

18
nous projectes de recerca
competitiva

24
nous ajuts de recursos humans

26
assajos clínics nous amb
medicament

13
estudis observacionals nous

5,5 M€
de pressupost anual

1
sol·licitud de patent prioritària
1
patent llicenciada

139
empreses col·laboradores

9
premis a la investigació

1

Marc assistencial i docent

Marc assistencial i docent

L'IRBLleida inclou investigadors de les facultats de Medicina i d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida (UdL), de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV), de la Direcció d'Atenció Primària Lleida de l'Institut Català de la Salut (ICS), dels Serveis Territorials de la Conselleria de Salut a Lleida i de l'Hospital Universitari Santa Maria (HUSM). A més, interacciona amb el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida i amb Agrotecnio, el centre de recerca en agricultura, producció animal i tecnologia dels aliments del campus ETSEA de la Universitat de Lleida.

La Regió Sanitària Lleida comprèn les comarques de les Garrigues, la Noguera, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Segrià i l'Urgell. La prestació de serveis sanitaris, educatius, culturals, comercials i professionals a persones residents en altres municipis de la demarcació de Lleida, i de part de la Franja de Ponent, les comarques dels Pirineus o, fins i tot, de les Terres de l'Ebre fa de Lleida un centre d'atracció que ultrapassa la pròpia demarcació (amb 370.000 habitants) per cobrir les necessitats d'un major àmbit territorial que supera els 500.000 habitants.

Quant a l'àmbit docent, l'IRBLleida rep suport de l'àrea de Ciències de la Salut de la UdL amb els graus de Medicina, Infermeria i Fisioteràpia, i Nutrició Humana i Dietètica. Els professors de la UdL i investigadors de l'IRBLleida participen també en la docència del Grau de Biotecnologia, que pertany a l'àmbit de ciències. Des del setembre de 2009 s'imparteix el grau de Biomedicina, que es fa coordinadament amb la Universitat de Marburg, pionera al món en aquesta titulació.

L'IRBLleida disposa d'un estabulari per a gran animal ubicat a Torrelameu, dotat de quiròfans experimentals d'última generació, amb l'objectiu principal de formació per a cirurgians, i instal·lacions per desenvolupar activitat investigadora en el model porcí.

L'activitat assistencial en dades

Pel que fa a l'HUAV, les dades disponibles en la memòria de gerència 2017 recullen 347.897 consultes externes, de les quals 99.924 són primeres visites i 247.973 són visites successives. S'han rebut 93.679 visites a Urgències i realitzat 11.563 intervencions de cirurgia major. Es tracta d'un hospital de 384 llits disponibles (344 llits convencionals, que inclouen 10 llits de neonats, 32 de crítics i semicrítics i 8 bressols patològics). A aquests llits disponibles estables s'han de sumar un total de 68 llits convencionals temporals, que s'habiliten en èpoques de PIUC segons pressió assistencial. La plantilla està integrada per 2.918 professionals (HUAV i Atenció Primària), acreditat per a la docència MIR des de 1984, amb un total de 27 especialitats acreditades. L'any 2017 es van incorporar 32 residents (27 MIR, 1 PIR, 3 LLIR i 1 FIR).

Pel que fa a l'HUSM, les dades disponibles en la memòria de gerència 2017 recullen 138.837 consultes externes, de les quals 62.063 són primeres visites i 72.774 són visites successives. S'han donat 6.715 altes hospitalàries. Pel que fa a l'activitat d'atenció en salut mental i addiccions, s'han realitzat 307 altes a la Unitat d'Hospitalització de Curta Estada, 609 altes a la Unitat d'Hospitalització d'Aguts, 47 altes a la Unitat d'Hospitalització Infantojuvenil (URPI), 171 altes a l'Hospital de Dia d'Adults i 1.524 avaluacions al Centre Salut Mental Adults.

Es tracta d'un hospital de 168 llits disponibles (97 llits convencionals, que inclouen 8 llits de crítics i semicrítics). La plantilla està integrada per 840 professionals (HUSM), acreditat des del curs 2001-202 per dur a terme formació de residents interins d'infermeria en salut mental. L'any 2017 van realitzar la seva residència un total de 21 residents (8 MIR, Psiquiatria, 5 PIR, 4 EIR de comunitaria i 4 EIR de Psiquiatria).

2 Organització

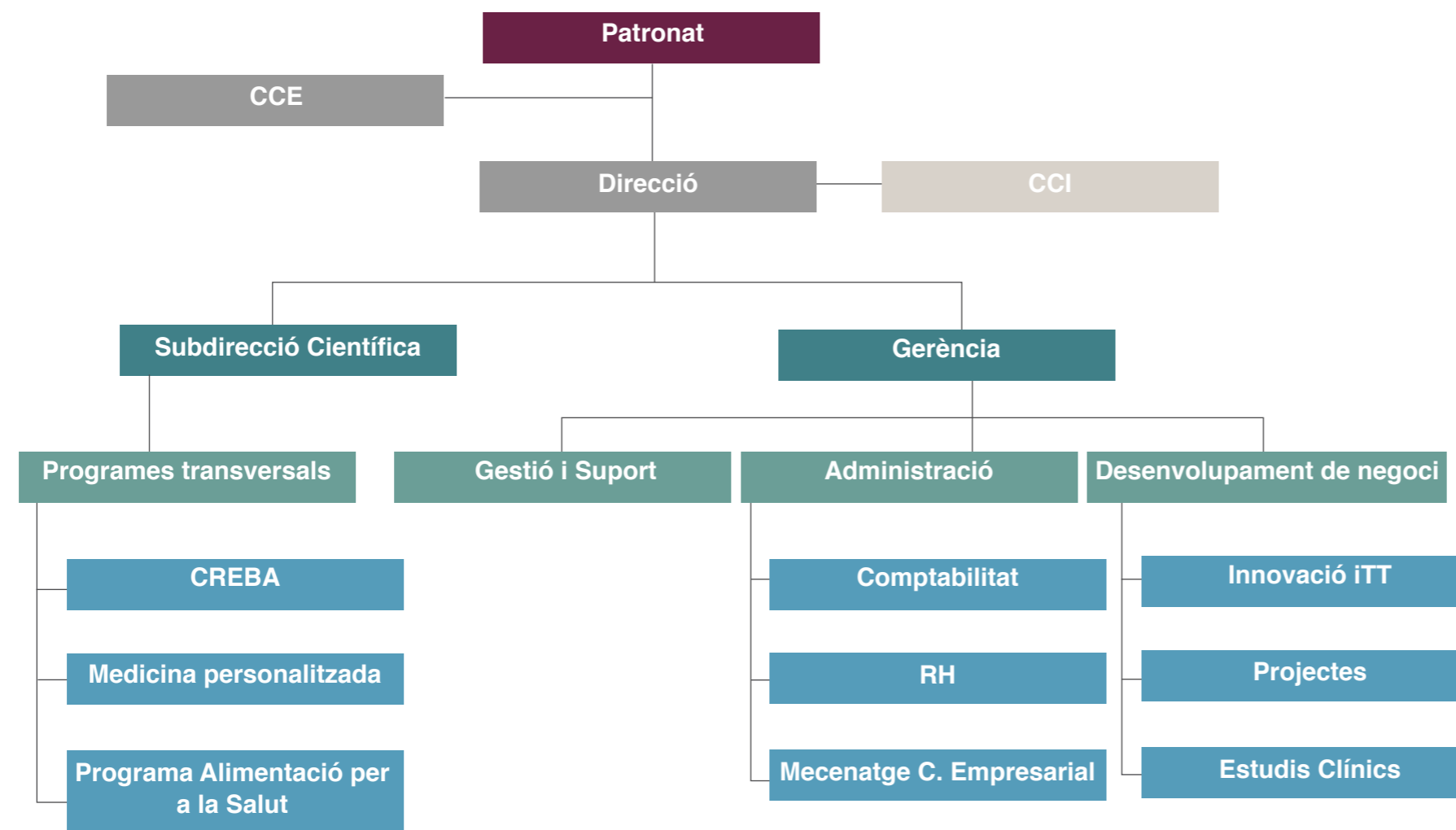

Patronat
Comissió Delegada
Comitè Científic Intern
Comitè Científic Extern
Consell d'Investigadors
Comitè d'Ètica d'Investigació Clínica
Comitès Ètics d'Experimentació Animal

Organització

L'IRBLleida, d'acord amb els seus estatuts, s'estructura en els òrgans següents:

- De govern: el Patronat i la Comissió Delegada
- Consultius: el Comitè Científic Intern, el Comitè Científic Extern i el Consell d'Investigadors
- De direcció i gestió: la directora científica i el gerent

Direcció Científica

Direcció

Elvira Fernández

Sotsdirectors

Pere Domingo

Manel Portero

Oficina de Gestió IRBLleida

Gerència

Joaquim Escobar

Secretariat

Meritxell Soria

Pilar Pena

Recursos Humans i Finances

Eva López

Noelia Pérez

Elena Moscatel

Consergeria

Fernando Tortras

Desenvolupament de Negoci (promoció i gestió de projectes i assajos clínics, producció científica, valorització i transferència)

Olga Millán

Irene Rosell

Núria Bahi

Anna Fernández

Luis de Navas

Sílvia Aresté

Mecenatge

Josep M. Bosch

Comunicació

Meritxell Soria

Patronat

El govern, la representació i la superior direcció i gestió de l'IRBLleida correspondran al Patronat, que té totes les facultats necessàries per a la realització de les finalitats fundacionals.

La seva composició durant l'any 2017 ha estat:

President

Hble. Dr. **Antoni Comín Oliveres**, conseller de Salut de la Generalitat de Catalunya

Vicepresident primer

Hble. Sr. **Jordi Baiget Cantons**, conseller d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, i Hble. Sr. **Santiago Vila Vicente**, conseller d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Vicepresident segon

Dr. **Roberto Fernández Díaz**, rector de la Universitat de Lleida

Vocals

Dr. **Antoni Andreu Périz** (fins al juny del 2017)

Dr. **Albert Barberà Lluís** (des del juny del 2017)

Director general de Recerca i Innovació en Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

Sr. Joan Reñé Huguet

President de la Diputació de Lleida

Sr. Arcadi Navarro Cuartielles

Secretari d'Universitats i Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Sra. Iolanda Font de Rubinat

Subdirectora general de Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Dr. Albert Sorribas Tello

Vicerector de Política Científica i Tecnològica de la Universitat de Lleida

Dr. Jordi Cortada Echaz

Gerent de la Regió Sanitària de Lleida i de la Regió Alt Pirineu i Aran

Dra. Núria Nadal Braqué

Directora d'Atenció Primària de l'Institut Català de la Salut a Lleida

Sra. Montserrat Llavayol i Giralt

Subdirectora general de Recerca i Innovació en Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

Sr. Francesc Subirada Curcó

Director general de Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Dr. Lluís Rovira Pato

Director de l'I-CERCA

Sr. Josep M. Sentís Suñé

Gerent de la Universitat de Lleida

Dr. Enric Herrero Perpiñán

Professor de la Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida

Dr. Mateu Huguet i Recasens

Gerent territorial de l'Institut Català de Salut a Lleida

Dr. Ferran Barbé Illa

Cap de Servei de Pneumologia de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida

(Darrera reunió, 09/06/2017)

Comissió Delegada

Dr. **Antoni Andreu i Périz** (fins al juny del 2017)

Dr. **Albert Barberà Lluís** (des del juny del 2017)

Director general de Recerca i Innovació en Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

Dr. **Lluís Rovira Pato**

Director de l'I-CERCA

Sr. **Josep M. Sentís Suñé**

Gerent de la Universitat de Lleida

Sr. **Francesc Subirada Curcó**

Director general de Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Dr. **Albert Sorribas Tello**

Vicerector de Política Científica i Tecnològica de la Universitat de Lleida

Dr. **Mateu Huguet Recasens**

Gerent territorial de l'Institut Català de Salut a Lleida

(Darrera reunió, 09/06/2017)

Comitè Científic Intern

El Comitè Científic Intern és l'òrgan assessor de l'IRBLleida per a les seves línies estratègiques i de funcionament. També dona suport a l'avaluació de les diferents convocatòries de l'IRBLleida i a l'avaluació de projectes. La seva composició durant l'any 2017 ha estat:

President

Dra. **Elvira Fernández Giráldez**, en qualitat de directora científica

Vocals

Dr. **Ferran Barbé Illa**

Cap de Servei de Pneumologia de l'HUAV

Dr. **Pere Domingo Pedrol** (baixa 2017)

Subdirector de l'IRBLleida

Dra. **Montserrat Gea Sánchez**

Representant d'Infermeria de la Universitat de Lleida

Dra. **Loreta Medina Hernández**

Investigadora principal del grup consolidat de Desenvolupament i Evolució del Cervell

Dr. **Josep Montserrat Capdevila** (alta 2017)

Representant d'Assistència Primària

Dra. **Àngels Molló Iniesta** (baixa 2017)

Representant d'Assistència Primària, que exerceix funcions de secretària

Dra. **Mercedes Palomar Martínez** (baixa 2017)

Investigadora principal del grup de Medicina Intensiva

Dr. **Josep Pifarré Paredero**

Director mèdic de l'Àrea de Salut Mental de l'empresa pública Gestió de Serveis Sanitaris

Dr. **José Manuel Porcel Pérez**

Investigador principal del grup Malalties de la Pleura

Dr. **Manel Portero Otín**

Subdirector de l'IRBLleida

Dr. **Francesc Purroy García**

Investigador principal del grup reconegut Neurociències Clíniques

Dr. **Joan Antoni Schoenenberger Arnaiz**

Director del Comitè d'Ètica i d'Investigació Clínica (CEIC) de l'HUAV

Dra. **Montse Rué Monné**

Investigadora del grup reconegut Modelització Matemàtica de Processos Metabòlics

Dr. **Daniel Sanchis Morales** (baixa 2017)

Investigador del grup reconegut Senyalització Cel·lular i Apoptosi

Dr. **Alfons Segarra Medrano** (alta 2017)

Investigador del grup reconegut Recerca Traslacional Vasculat i Renal

Dr. **Albert Sorribas Tello**

Director del Departament de Ciències Mèdiques Bàsiques de la Universitat de Lleida

Dr. **Jordi Torres Rosell** (alta 2017)

Investigador del grup reconegut Cicle Cel·lular. Exerceix funcions de secretari a partir del setembre

(Darrera reunió, 25/09/2017)

Comitè Científic Extern

El Patronat nomena un Comitè Científic Extern i el seu president, a proposta de la Comissió Delegada. El Comitè Científic Extern, format per diversos membres de reconeguda trajectòria, actua com a òrgan assessor del Patronat en aquelles tasques que li són encomanades. Aquest s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any. Els membres del Comitè Científic Extern han de ser designats pel Patronat, per un termini de cinc anys, prorrogable indefinidament per períodes iguals de temps.

Les funcions del Comitè Científic Extern són:

- Vetllar per la qualitat científica de l'Institut
- Assessorar el director científic, que n'ha de ser el seu secretari, en el desenvolupament de les seves funcions
- Informar el Patronat sobre la marxa general de l'Institut en relació amb la idoneïtat de les línies estratègiques, qualitat de la producció científica i visió estratègica
- Informar de la memòria científica i econòmica de l'Institut

Els membres que n'han format part l'any 2017 són:

Dra. **Anna Lluch Hernández**

Catedràtica de Medicina a la Facultat de Medicina de la Universitat de València i cap del Servei d'Hematologia i Oncologia Mèdica de l'Hospital Clínic Universitari de València

Dra. **Ángeles Almeida Parra**

Doctora en Farmàcia. Subdirectora Científica de l'Institut de Recerca Biomèdica de Salamanca (IBSAL). Cap del Grup Neurobiologia Molecular al IBSAL i de l'Institut de Biologia Funcional i Genòmica (IBFG). Professora associada de la Universitat de Salamanca

Dr. **Antonio Guasch-Vallverdú**

Nefròleg, Emory University Hospital. Àrea d'Investigació: hipertensió, transplantament de ronyó

Dr. **Carlos Rodríguez-Galindo**

D'Ana Farber Boston Children's Cancer and Blood Disorders Center. Director of the Global Health Initiative. Director mèdic d'assajos clínics pediàtrics oncològics. Director del Programa de Tumors Sòlids

Dr. **Josep Rodés-Cabau**

Cardiòleg, Institut de Cardiologia i Pneumologia del Quebec, Canadà. Editor adjunt JACC

Dra. **Cristina Casals Carro**

Catedràtica de la Universitat Complutense de Madrid, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular. Dirigeix el Màster Universitari en Bioquímica, Biologia Molecular i Biomedicina de la Universitat Complutense de Madrid

Dr. **Ernest Arenas**

Doctor en Neurociències, Karolinska Institutet (KI), Department of Medical Biochemistry and Biophysics (MBB). Àrea d'investigació sobre les cèl·lules mares en la lluita contra el Parkinson

Dra. **Flora de Pablo Dávila**

Doctora en Medicina, endocrinòloga i especialista en biologia cel·lular i molecular. Consell Superior d'Investigacions Científiques al Centre d'Investigacions Biològiques. Directora del laboratori 3D: desenvolupament, diferenciació i degeneració

Dr. **Mariano Rodríguez Portillo**

Nefròleg, Catedràtic en Nefrologia, Hospital Reina Sofía de Còrdova, coordinador de Docència i Investigació en aquest centre, IP Instituto Maimónides de Investigación Biomèdica de Còrdova

Dra. **Montserrat Corominas Guiu**

Doctora en Biologia, Departament de Genètica, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona

Dra. **Teresa Moreno Casbas**

Infermera. Unitat de Coordinació i Desenvolupament de la Investigació en Cures (Investén-ISCIII), Subdirecció General de Redes i Centres d'Investigació Cooperativa, ISCIII

(Darrera reunió, 22/11/2017)

Consell d'Investigadors

És un òrgan d'assessorament del Comitè Científic Intern, presidit pel director científic de l'Institut. Els investigadors principals, amb projectes en actiu finançats per agències externes acreditades i que constin en el cens dels projectes en actiu de què es disposi a l'Institut, són els vocals.

(Darrera reunió, 18/12/2017)

Comitè d'Ètica d'Investigació Clínica

Els Comitès d'Ètica d'Investigació Clínica (CEIC) són comitès independents dels promotors de projectes d'investigació i dels investigadors, que tenen com a finalitat vetllar per la correcció des del punt de vista metodològic, ètic i legal de qualsevol projecte de recerca que comporti algun risc físic o psicològic per a un ésser humà (RD núm. 1090/2015, de 4 de desembre, i Ordre de 24 d'octubre de 2006).

Els membres que n'han format part l'any 2017 són:

President

Dr. **Joan Antoni Schoenenberger Arnaiz**, cap del Servei de Farmàcia de l'HUAV

Vicepresident

Dr. **Xavier Gómez Arbonés**, metge

Secretària tècnica

Sra. **Montse Solanilla Puértolas**

Vocals

Dr. **Joan Costa Pagès**
Farmacòleg clínic

Dr. **Ferran Barbé Illa**
Facultatiu i cap del Servei de Pneumologia de l'HUAV

Dr. **José Ramón Casas Iglesias**
Facultatiu

Dr. **Xavier Galindo Ortego**
Facultatiu i cap del Servei d'Otoronologia de l'Hospital Universitari Santa Maria

Sr. **Francesc Vergés Agustí**
Llicenciat en Dret

Sra. **Pilar Naya Soldevila**
Representant del Comitè Ètic Assistencial

Dra. **Concepció Mora Giralt**
Biòloga

Sra. **Teresa Vilà Parrot**
Metgessa d'Atenció Primària

Sra. **Marta Ortega Bravo**
Metgessa d'Atenció Primària

Sra. **Lourdes Echeverria Cortada**
Representant UAU

Sra. **Concepció Fonayet Grau**
Diplomada en Infermeria

Sr. **Leonardo Galván Santiago**
Farmacèutic d'Atenció Primària i representant de la regió sanitària

Dr. **Eduard Solé Mir**
Facultatiu i cap del Servei de Pediatria de l'HUAV

Dr. **Francesc Purroy Garcia**
Facultatiu del Servei de Neurologia de l'HUAV

Sra. **Angélica Bernarda Valderrama Rodríguez**
Farmacòloga clínic

Sra. **Almudena Gómez-Guiu Hormigós**
Farmacòloga clínic

(Darrera reunió, 22/12/2017)

La seva àrea d'influència és la següent:

Centres sanitaris:

HOSPITAL DE PUIGCERDÀ
CENTRE SOCIOSANITARI DE PUIGCERDÀ
HOSPITAL UNIVERSITARI ARNAU DE VILANOVA DE LLEIDA
HOSPITAL UNIVERSITARI SANTA MARIA
HOSPITAL MONTSERRAT
CLÍNICA NOSTRA SENYORA DEL PERPETU SOCORS
FUNDACIÓ SANT HOSPITAL
HOSPITAL COMARCAL DEL PALLARS
ESPITAU VAL D'ARAN
HOSPITAL JAUME D'URGELL

Centres d'Atenció Primària:

PUIGCERDÀ
LES BORGES BLANQUES
SANTA MARIA

Centres de recerca

Institut de Recerca Biomèdica de Lleida Fundació Dr. Pifarré (IRBLleida)

Altres centres:

BALAGUER
CAP Balaguer - Atenció especialitzada prestada per GSS
Centre de Dia
Centre de Salut Mental d'Adults

CERVERA
CAP Cervera - Atenció especialitzada prestada per GSS
Centre de Salut Mental d'Adults de la Segarra

EL PONT DE SUERT
CAP El Pont de Suert - Atenció especialitzada prestada per GSS

LLEIDA
Avantmèdic Ponent
Banc de Sang i Teixits - Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida
CAP Balàfia-Pardinyes-Secà de Sant Pere-Atenció especialitzada prestada per GSS
Centre de Dia Lleida
Hospital de Dia Miquel Martí i Pol
Institut de Diagnòstic per la Imatge
Policlínica Lleida, SL
Residència Lleida-Balàfia
Unitat de Diàlisi Sistemes Renals, SA
Universitat de Lleida

MOLLERUSSA

CAP Mollerussa - Atenció especialitzada prestada per GSS
CAP Salut Mental Adults

PONTS

CAP Ponts - Atenció especialitzada prestada per GSS

LA SEU D'URGELL

Centre de Salut Mental d'Adults Fundació Sant Hospital

SORT

Centre de Salut Mental d'Adults del Pallars Sobirà

TREMP

CAP de Salut Mental de Tremp

TÀRREGA

CAP Salut Mental de Tàrrega
CAP Tàrrega - Atenció especialitzada prestada per GSS
Centre de Dia en Salut Mental de Tàrrega

Comitès Ètics d'Experimentació Animal

Centre CREBA, Ciència i Recerca Experimental Biomèdica Aplicada

El Comitè d'Ètica d'Experimentació Animal (CEEA) de la UdL es crea amb la finalitat de donar suport als investigadors i docents en la seva tasca científica i docent que impliqui experimentació amb animals de laboratori.

Els membres que n'han format part l'any 2017 són:

President

Dr. **Albert Sorribas Tello**, vicerector de Política Científica i Tecnològica de la UdL

Secretària

Dra. **Carme Piñol Felis**, assessora en Benestar Animal del SCT - Estabulari de Rosegadors/Rèptils - Departament de Medicina de la UdL

Altres membres del comitè

Dr. **José A. Moreno Martínez**, assessor en Benestar Animal centre ETSEA - Departament de Ciència Animal de la UdL

Dr. **Daniel Babot Gaspà**, investigador a ETSEA del Departament de Ciència Animal de la UdL

Dr. **Xavier Gómez Arbonés**, investigador en Medicina del Departament de Medicina de la UdL

Dr. **Frederic Casals Martí**, investigador a ETSEA del Departament de Ciència Animal de la UdL

(Darrera reunió, 27/11/2017)

El CEEA del CREBA és l'òrgan encarregat de vetllar pel benestar dels animals emprats en les tasques docents i científiques que impliquin experimentació en model porcí.

Els membres que n'han format part l'any 2017 són:

Presidenta i secretària

Dra. **Dolores C. García Olmo**, veterinària responsable de Benestar i Salut Animal del CREBA

Vicepresident

Dr. **Serafí Cambray Carner**, investigador de l'IRBLleida i professor associat de la Universitat de Lleida

Vocals

Sr. **Marc Beisani Pellisé**, coordinador quirúrgic del CREBA, cirurgia general de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova i professor associat de la Universitat de Lleida

Dra. **Carme Mias Carballal**, coordinadora quirúrgica del CREBA, cirurgia general de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova i professora associada de la Universitat de Lleida

Dr. **José Manuel Valdivielso Revilla**, investigador de l'IRBLleida i professor associat de la Universitat de Lleida

Dr. **Marcelino Bermúdez López**, investigador de l'IRBLleida i professor associat de la Universitat de Lleida

Dr. **Manuel Sánchez de la Torre**, investigador de CIBER i professor associat de la Universitat de Lleida

(Darrera reunió, 29/09/2017)

3

Serveis científicotècnics

- Biobanc
- Citometria i Microscòpia
- CREBA
- Farma
- Immunohistoquímica i Diagnòstic Molecular
- Metabolòmica
- UBiostat
- UDETMA-Laboratori d'Imatge Vascular

Biobanc

El Biobanc IRBLleida, autoritzat pel Departament de Salut el 29 d'abril de 2013 i inscrit al Registre Nacional de Biobancs de l'Institut de Salut Carlos III amb la referència B.0000682, és la unitat responsable de la gestió de les mostres i dades associades destinades a investigació. Aquesta gestió inclou tots els processos de recepció, processat, emmagatzematge i posada a disposició de la comunitat científica de les mostres biològiques, per garantir a cada moment la qualitat de les mostres i la seva traçabilitat en compliment de la legislació vigent.

El Biobanc forma part de la Xarxa Catalana de Bancs de Tumors (XBTC) i de la Plataforma Red Nacional de Biobancos (PRNBB).

El Biobanc IRBLleida engloba la investigació biomèdica de Lleida, tant del sistema sanitari (Hospital Universitari Arnau de Vilanova, HUAV i Hospital Universitari Santa Maria), com de la Universitat de Lleida. Primerament, l'any 2004 es va crear el banc de teixits i materials biològics per una Acció Especial del Ministeri de Ciència i Tecnologia (SAF2002-10529-E; IP: Xavier Matias-Guiu). L'any 2008, l'Institut de Salut Carlos III va concedir una altra ajuda (Convenio para la Adecuación, Mantenimiento y Mejora de los Biobancos del SNS, resolució de 7 de novembre 2008; IP: Xavier Matias-Guiu), amb la qual es va iniciar el banc de mostres biològiques (banc de sèrum, plasma, sang sencera, DNA i RNA). L'any 2009 l'ISCIII va concedir la RETIC de Biobancs, resolució del 4 de desembre 2009 (RD09/0076/00059; IP: Xavier Matias-Guiu) i des del 2014 Biobanc forma part de la Plataforma de Biobancs, resolució de 19 de desembre 2013

(PT13/0010/0014; IP: Xavier Matias-Guiu. Aquest últim any el Biobanc ha renovat la participació a la Plataforma de Biobancs tres anys més (PT17/0015/0027), i participa en diferents grups de treball:

- 1) Projecte R+D+I: microRNAs
- 2) Projecte R+D+I: ADN lliure circulant
- 3) Projecte R+D+I: Exosomas
- 4) Projecte R+D+I: Qualitat en teixits

El Biobanc IRBLleida és membre de la Comissió de Qualitat de la Plataforma Red Nacional de Biobancos (PRNBB) i també del Comitè Científic i Organitzador de l'XI Congrés de Biobancs que es realitzarà a Oviedo els dies 7 i 9 de novembre de 2018.

Detallament

Responsable del Servei

Dr. Xavier Matias-Guiu

Coordinadora del Servei

Dra. Maria Ruiz Miró

Equip

Kafia Alisalem

Anna Macià

Ingrid Prats

Anna Serrate

Integració de noves donacions a les col·leccions durant el 2017:

BANC DE TUMORS, 664

BANC DE LÍQUIDS PLEURALS, 97

ICTUS, 313

APNEA DEL SON, 464

ENTEROPATIA SENSIBLE AL GLUTEN, 12

DIABÈTICS, 20

MIELOMA MÚLTIPLE, 75

ALZHEIMER, 70

ILERVAS, 1865

OBESITAT, 140

Cessió de mostres de biobanc a 20 projectes diferents

L'àmbit d'aplicació del sistema de gestió de la qualitat del Biobanc de l'IRBLleida abasta totes les activitats d'anàlisi i servei, de recepció, processat, emmagatzematge i enviament de mostres biològiques procedents de donants per la recerca biomèdica. Des del juny de 2012, el Biobanc té la certificació de qualitat UNE EN ISO 9001:2008, i aquest any 2017 està en procés de tramitació per a la nova UNE EN ISO 9001:2015.

El Biobanc IRBLleida està adscrit al Comitè Ètic d'Investigació Clínica de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova. Els membres del Comitè Científic Extern del Biobanc són:

- 1) Dra. Judith Pallarès
- 2) Dr. Jordi Tarragona
- 3) Dra. Rosa M. Martí Laborda
- 4) Dr. Joan Viñas

PLATAFORMA DE SERVEIS

- 1) Gestió de projectes de recerca o noves col·leccions
- 2) Assessorament ètic, científic i legal en el tractament de les mostres i les dades associades (obtenció, processat i magatzem)
- 3) Cessió de mostres biològiques a projectes d'investigació aprovats prèviament pels Comitès Externs del Biobanc (Ètic i Científic)
- 4) Seguiment del control de qualitat de les mostres biològiques (ADN i ARN)
- 5) Processament de teixit congelat
- 6) Tècniques moleculars (extracció d'àcids nucleics a partir de sang perifèrica, de teixit congelat i parafinat)
- 7) Tincions histològiques

Hi col·laboren:

Citometria i Microscòpia

El servei està dividit en dues localitzacions, una per a la Unitat de Citometria de Flux i una altra per a la Unitat de Microscòpia Confocal. La Unitat de Citometria de Flux està situada al laboratori aux. 4-1 de l'edifici de Biomedicina II, i la Unitat de Microscòpia Confocal, al laboratori B-1.1 de l'edifici de Biomedicina I.

La Unitat de Citometria de Flux actualment disposa d'un citòmetre analitzador digital FACS-Canto II (de Becton Dickinson) amb 3 làsers amb la configuració 4-2-2 que permet analitzar fins a 8 colors diferents. El citòmetre ve equipat amb un ordinador per controlar-ne el funcionament que ve instal·lat amb el programari d'anàlisi FacsDiva v. 6.1.3. També hi ha disponible un separador cel·lular magnètic automàtic, AutoMACS Pro (Miltenyi Biotec), en una cabina de bioseguretat de classe II.

A més, el servei també disposa de programaris addicionals per a diferents aplicacions, com, per exemple, el ModFit LT per a l'anàlisi del cicle cel·lular, FCAP Array per als experiments de CBA (de BD) i dues llicències del programari d'anàlisi d'arxius de citometria FlowLogic (Denovo Software). Altres equipaments de què disposa el Servei de Citometria són: nevera de 4°C, Vortex, un joc de micropipetes, impressora i ordinador independent per a l'anàlisi de dades un cop adquirides.

La Unitat de Microscòpia Confocal, gestionada per la Universitat de Lleida, disposa actualment dels següents microscopis i altres equipaments:

- Microscopi confocal Olympus FV500 de 4 làsers (405 nm, 488 nm, 543 nm, 633 nm) i amb 4 objectius (10x, 20x, 40x i 60x): Olympus

- Microscopi confocal espectral Olympus FV1000 amb 5 línies de làser: 405 nm, 488 nm, 543 nm, 559 nm i 635 nm. Disposa d'objectius de 4x, 10x, 20x, 40x (oli), 60x (oli) i 100x (oli)
- Microscopi confocal de sobretaula Olympus FV10i (objectius de 10x i 60x (oli))
- Microscopi d'epifluorescència Olympus BX51 (objectius de 10x, 20x, 40x, 60x (oli))
- Microscopi d'epifluorescència Zeiss Axio Observer Z1: també amb contrast de fase i DIC. Permet realitzar estudis de *time-lapse in vivo* i compta amb diferents filtres d'excitació que abarquen un gran rang de longituds d'ona
- Criostat Leica CM1950 amb tall automàtic
- Criostat Leica CM3000
- Criostat Microm
- Microtom Leica RM2235
- Vibratom Leica VT 1000S

Detallament

Responsables

Unitat de Citometria de Flux:

Dra. Conchi Mora

Dra. Anaïs Panosa

Unitat de Microscòpia Confocal

Dr. Jordi Calderó

Dra. Anaïs Panosa

CITOMETRIA DE FLUX

ESTUDIS HABITUALS

- Apoptosi
- Cicle cel·lular
- Immunofenotipatge
- Estrès oxidatiu

CURSOS IMPARTITS, 1

COL·LABORACIÓ EN ARTICLES CIENTÍFICS, 3

FACTURACIÓ, 956,75 €

MICROSCÒPIA CONFOCAL

CURSOS IMPARTITS, 1

COL·LABORACIÓ EN ARTICLES CIENTÍFICS, 5

CREBA

El CREBA (Centre de Recerca Experimental Biomèdica Aplicada) està dedicat a la recerca i la formació en l'àmbit de la biomedicina. Impulsat per la Diputació de Lleida i l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida, el CREBA va néixer com a resposta a la creixent demanda d'instal·lacions especialitzades i de qualitat per a la recerca translacional i la formació continuada dels professionals sanitaris.

El CREBA va ser oficialment inaugurat l'1 de setembre de 2016 pel Molt Hble. Sr. President de la Generalitat, Carles Puigdemont, i l'Excm Sr. President de la Diputació de Lleida, Joan Reñé. El 2017 ha tingut una activitat creixent, tant docent com investigadora.

Instal·lacions:

- Tres sales d'operacions dotades amb tecnologia laparoscòpica 3D i detecció de verd d'indocianina
- Sala de formació quirúrgica amb cinc taules totalment equipades
- Equipament complet per a cirurgia convencional, endoscòpica i radiologia intervencionista
- Sala de simulació amb dispositius per a l'aprenentatge en cirurgia laparoscòpica
- Aula docent connectada a un sistema de videoconferència (capacitat per a 30 persones)
- Sala de reunions (capacitat per a 10 persones)
- Laboratori per a la preparació de mostres biològiques
- Àrea d'establació per a supervivència animal a llarg termini

Detalladament

Director

Dr. Jorge J. Olsina

Coordinació tècnica

Dra. Dolores García Olmo

Coordinació quirúrgica

Dr. Marc Beisani

Dra. M. Carme Mias

Equip

Dra. Yolanda Maestre

Dra. Ljubica Sarmiento

Dra. Amaia Ojanguren

Dr. Alfredo Escartín

Dr. Rafael Villalobos

Alba Boldó

Marta Farré

DATA D'INICI DE LA ACTIVITAT, MAIG 2016

ACTIVITATS FORMATIVES 2017, 19

ASSISTENTS, 265

SUPORT A PROJECTES DE RECERCA, 3

ACTIVITATS AMB CENTRES DOCENTS I COL·LECTIUS SOCIALS, 5

www.creballeida.org

Twitter: @creballeida

Facebook: creballeida

LinkedIn: company/creba

Farma

La missió de l'SCT de Farma és donar suport als grups de Recerca Clínica de l'Institut en tot el que necessitin per dur a terme qualsevol assaig clínic amb medicaments o sense. Per desplegar aquesta missió, la unitat es planteja assolir els següents objectius:

- Oferir suport tècnic i assessorament als grups d'investigació que ho sol·licitin sobre el disseny de l'estudi, coordinació i realització en l'àmbit assistencial
- Ajudar al compliment de les Normes de Bona Pràctica Clínica (NBPC) en recerca en els estudis desenvolupats

Detallament

Responsable

Dr. Joan A. Schoenenberger

Equip

Laura Rumi, coordinació de Farmàcia d'Assaigs Clínics

Verónica Martínez Fabra, infermera coordinadora

Irene Garcia, infermera coordinadora

Jordi Borrell, infermer coordinador

Aida Moroba, Suport a la Farmacèutica i tècnic de laboratori

Núria Comajuncosa, Administració CTA

Immunohistoquímica i Diagnòstic Molecular

El servei ofereix suport en el processament de:

- Teixits (humans, animals) inclosos en parafina
- Teixits congelats
- Citologies
- Cultius cel·lulars *in vitro*

Serveis i prestacions:

- Microtomia
- Tincions especials (histoquímica)
- Tincions histològiques (hematoxilina-eosina)
- Protocol immunohistoquímic per a la detecció de proteïnes en teixits humans, porcins i de ratolí mitjançant anticossos concentrats o prediluïts
- Construcció de Tissue Micro Arrays
- Protocol immunohistoquímic de dobles tincions. Detecció de dues proteïnes simultàniament en una mateixa secció de teixit
- Tècnica d'immunofluorescència
- Anàlisi d'imatges immunohistoquímiques mitjançant l'ACIS® III Instrument
- Hibridació *in situ* mitjançant FISH (Fluorescent in Situ Hybridization) o CISH (Chromogenic in Situ Hybridization)
- Controls de qualitat

Detallament

COL-LABORACIÓ EN PROJECTES DE RECERCA:

- INTERNS, 17
- EXTERNS, 9

PARTICIPACIÓ EN ARTICLES CIENTÍFICS, 8

Metabolòmica

La metabolòmica és la branca de la Biologia de Sistemes que estudia el perfil composicional de molècules de petit pes (metabòlits) en les mostres d'interès. Aquest perfil permet establir la concentració de milers de molècules per generar informació valuosa per a l'estudi dels efectes d'una condició (malalties, canvis fisiològics o nutricionals, variacions per la ingesta de fàrmacs, cirurgia o altres intervencions terapèutiques) sobre la fisiologia d'un organisme, teixit o cèl·lula en l'àmbit molecular.

El Servei de Metabolòmica ofereix suport tècnic i assessorament als grups d'investigació que ho sol·licitin sobre les possibles aplicacions experimentals, així com sobre el processament de les mostres per a cada una de les aplicacions. A més, s'ofereix la posada a punt i l'optimització de protocols per a les diferents anàlisis requerides pels usuaris i el processament i l'anàlisi de les dades resultants.

Actualment, les aplicacions que s'ofereixen des del Servei de Metabolòmica són les següents:

- Metabolòmica dirigida: cerca i quantificació de metabòlits concrets
- Metabolòmica no dirigida: estudi del perfil metabolòmic de les diferents mostres i cerca de molècules diferencials entre grups
- Lipidòmica dirigida: cerca i quantificació de lípids concrets. També es poden cercar i analitzar lípids modificats, com, per exemple, lípids oxidats
- Lipidòmica no dirigida: estudi del perfil lipidòmic de les diferents mostres i cerca de molècules diferencials entre grups

La plataforma metabolòmica consta de dos equips HPLC (Cap Pump 1200 Series G1376A, Nano Pump 1200 Series G2226A, Agilent Technologies), dos equips UPLC (Agilent 1290 Infinity Quaternary Pump), un sistema de detecció de masses QTOF (QTOF LC/MS G6520A, Agilent Technologies), un sistema de detecció de masses TQD (Triple Quad 6420 LC/MS Agilent Technologies), un sistema de ionització en nanoelectrosprai mitjançant tecnologia Chip Cube (HPLC Chip Cube G4240A, Agilent Technologies) i el programari necessari per a l'anàlisi bioinformàtica de les dades metabolòmiques generades en l'esmentada plataforma (MassHunter Data Acquisition, MassHunter Qualitative Analysis, MassHunter Quantitative Analysis, MassHunter Mass Profiler, Agilent Technologies).

Detallament

Responsables

Dr. Reinald Pamplona

Dra. Mariona Jové

Tècnics de suport a la recerca del servei

Sra. Irene Pradas

Sra. Rosa Gómez

COL·LABORACIÓ EN PROJECTES, 20

MOSTRES ANALITZADES, 8.765

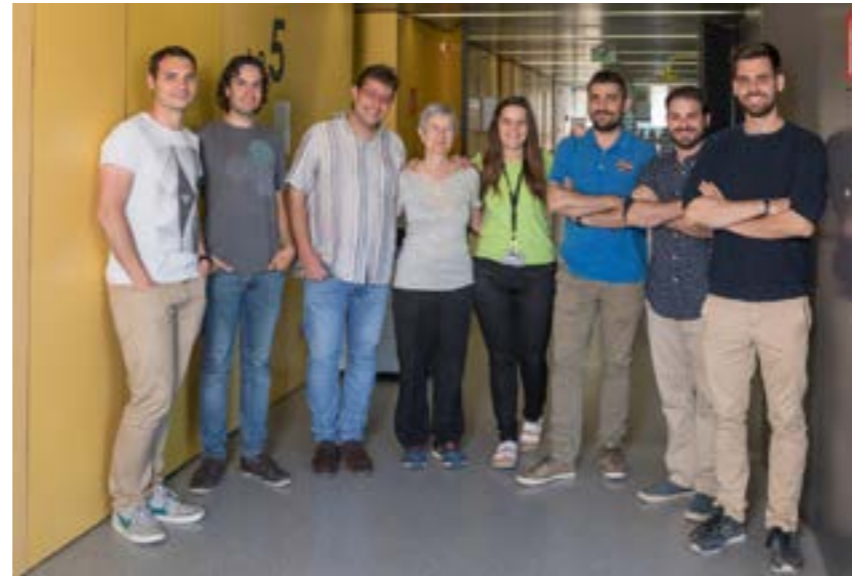
ARTICLES PUBLICATS DERIVATS DEL SERVEI, 7

UBiostat

La Unitat de Bioestadística (UBiostat) té per objectiu donar suport metodològic i formació en Estadística als investigadors. A la UBiostat col·laborem amb els investigadors per tal de dissenyar millor els estudis, analitzar les dades i extreure'n informació útil per fer avançar la recerca.

Les funcions de la UBiostat són:

- Proporcionar assessorament metodològic en el disseny, anàlisi de dades i publicació d'estudis
- Participar en equips multidisciplinaris per millorar els processos de recollida, validació i integració de dades
- Dur a terme recerca pròpia, tant metodològica com aplicada, en coherència amb els grups de recerca de l'IRBLleida
- Organitzar i participar en cursos d'Estadística i Metodologia de la Recerca

Detallament

Responsable de la Unitat

Dra. Montserrat Rué

Equip

Pau Balaguer

Iván Benítez

Sandra Bertran

Carles Forné

Dra. Montserrat Martínez

Hèctor Perpiñán

Dr. Joan Valls

Dr. Jordi Vilaplana

Estudiants

Nicolás Fernández

IP O INVESTIGADORS EN PROJECTES DE RECERCA, 7

COAUTORIA EN ARTICLES CIENTÍFICS, 31

PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS, 18

CURSOS-SEMINARIS IMPARTITS, 1

DOCÈNCIA EN GRAUS UNIVERSITARIS, 6

CONVENIS DE COOPERACIÓ EDUCATIVA, 1

CONVENIS AMB ENTITATS EXTERNES, 3

UDETMA-Laboratori d'Imatge Vascular

El servei científicotècnic del Laboratori d'Imatge Vascular, UDETMA de l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida), està situat actualment a la unitat UDETMA (Unitat de Detecció i Tractament de Malalties Aterotrombòtiques), a la primera planta de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida, i també a l'edifici de Biomedicina II, planta baixa, zona d'assajos.

Objectius:

1. Diagnosi d'ateromatosis subclínica o asimptomàtica mitjançant tècniques específiques i instruments validats, no invasius, en població amb algun factor de risc cardiovascular
2. Caminar cap a la medicina personalitzada: veure l'estat de salut de les artèries i l'impacte dels factors de risc de forma individualitzada
3. Calcular l'edat vascular i si existeix dissociació amb l'edat cronològica per acció dels factors de risc (envelliment arterial accelerat)
4. Canviar el paradigma en l'avaluació i el tractament del risc cardiovascular tenint en compte l'existència de lesió d'òrgan diana asimptomàtic (presència de placa d'ateroma arterial)
5. Investigar en el desenvolupament i la implantació de noves tecnologies per a l'avaluació de l'ateromatosis, la seva prevenció i evolució: composició de la placa, càrrega ateromatosa (àrea total de placa, nombre de territoris afectats), ecografia 3D, ecografia amb contrast de microbombolles per l'estudi dels *vasorum*...

6. Formació en ateromatosis i tècniques diagnòstiques de diferents professionals sanitaris (tècnics de raigs, infermeria, metges...)
7. Proporcionar assessorament expert en el camp de la malaltia aterotrombòtica als investigadors de l'IRBLleida i a investigadors externs
8. Donar suport a la recerca, a la innovació i a la transferència de coneixement
9. Disposar de bases de dades clíniques, analítiques, d'imatge i de biobanc de totes les poblacions estudiades, i posar-les a l'abast de diferents grups investigadors (interns i externs)

Detallament

Responsable

Dra. Àngels Betriu Bars

Equip

Eva Castro Boqué, infermera de recerca

Virtudes María de Lamo, tècnic d'imatge de recerca

Meritxell Soria Yenez, suport a la gestió

Projectes 2017

- 3 projectes en col·laboració amb Agrotecnio
- Bus de la Salut
- NEFRONA
- Proves d'ecografia de contrast amb model porcí al centre CREBA
- Col·laboracions amb altres grups de recerca de l'IRBLleida i de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques

4

Activitat investigadora

Activitat investigadora

Dades globals de producció científica

Dades globals de finançament de projectes de recerca i innovació

Activitat investigadora d'àrees i grups

Àrea 1. Estrès en Sistemes Biològics

Àrea 2. Medicina i Terapèutica Experimental

Àrea 3. Models Cel·lulars i Moleculars de Patologies Humanes

Àrea 4. Neurociències

Àrea 5. Medicina Clínica

Àrea 6. Altres àrees de recerca

Activitat investigadora

Dades globals de producció científica

Qualitat científica

Durant l'any 2017, els investigadors de l'IRBLleida han produït un total de 305 publicacions científiques, d'aquestes, 282 han estat en revistes indexades JCR (factor d'impacte acumula 1.474 punts), 14 en revistes indexades SJR (factor d'impacte acumulat 4,68 punts), 219 són articles originals i 21 corresponen a revisions sistemàtiques (taula 1, figura 1).

Tipus de publicació	Publicacions	Indexades JCR	IF acumulat (JCR)
Article	219	202	1.008,6
Review	21	20	73,9
Carta	8	9	37,5
Editorial	10	5	10,7
Abstract publicat	47	46	343,4
Total	305	282	1.474,1

Taula 1. Producció científica 2017. Nombre de publicacions i factor d'impacte (IF) acumulat, segons *Journal Citations Report* del 2016.

Publicacions segons tipologia - 2017

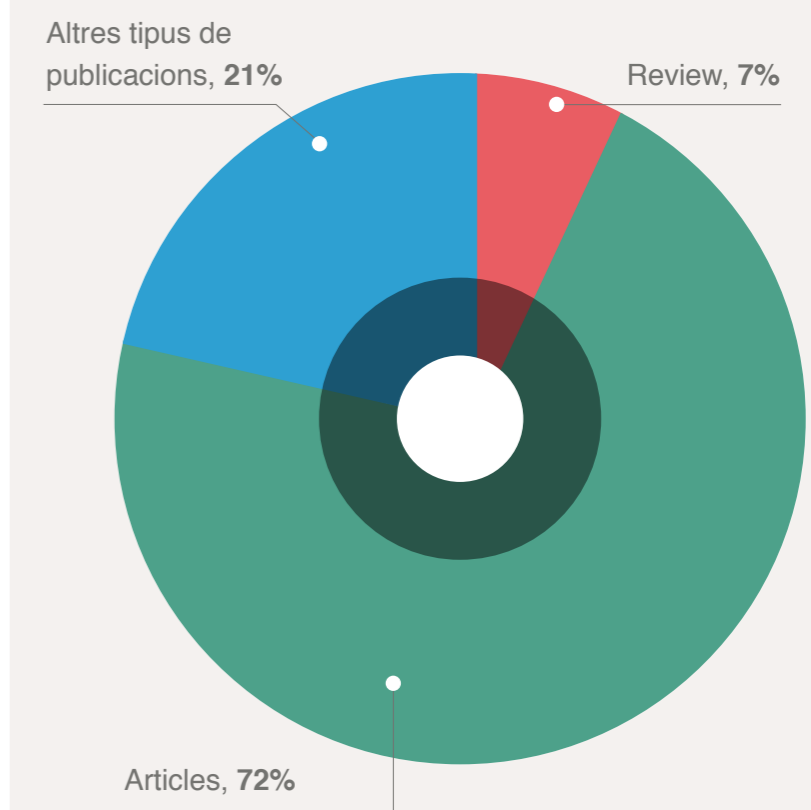

Figura 1. Producció científica en percentatge de publicacions segons tipologia (article, revisió i altres tipus de publicacions).

El factor d'impacte acumulat de les publicacions indexades per JCR durant el 2017 és de 1.474,1 punts, dels quals 1.008,6 corresponen a articles originals i 74 punts a revisions.

Del total de publicacions indexades JCR, el 62% corresponen a publicacions en el primer quartil de l'especialitat (174 publicacions) i el 21% al segon quartil (59 publicacions). Aquest fet representa que el 83% de la producció científica de l'IRBLleida s'ha realitzat en les millors revistes de l'especialitat (figures 2 i 3).

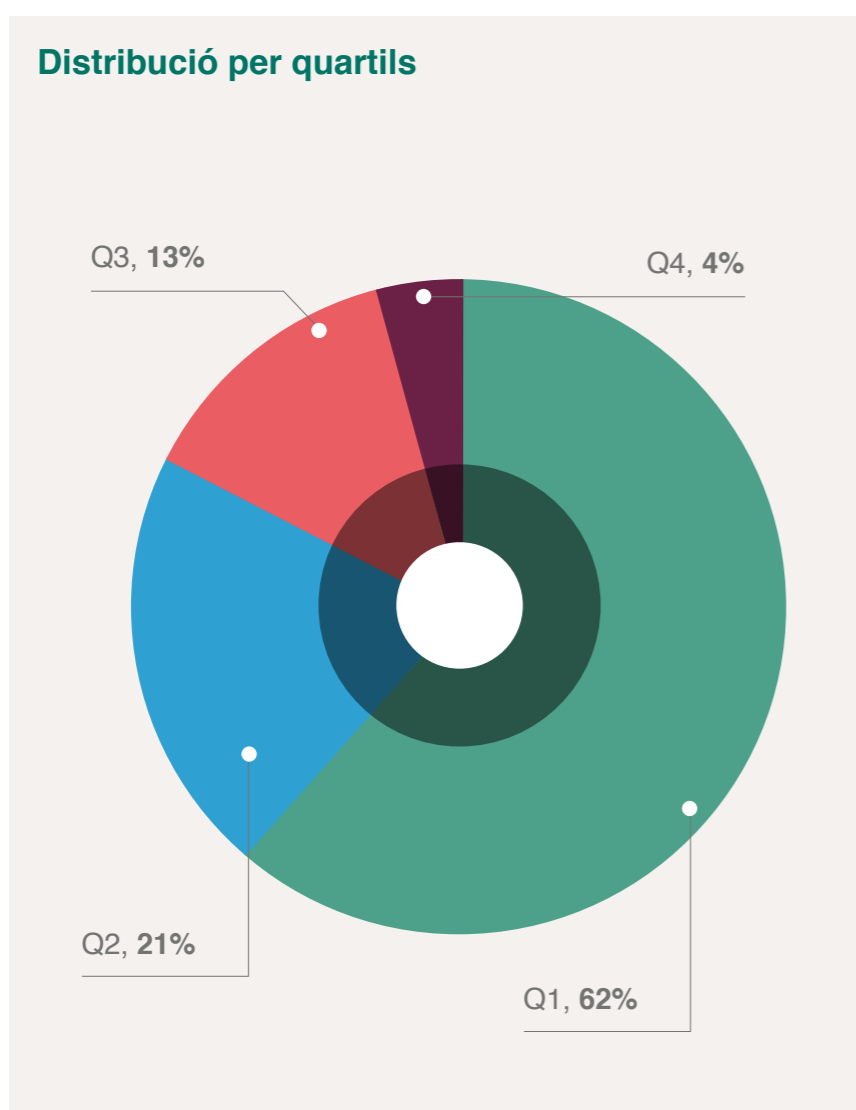

Figura 2. Producció científica 2017 per quartil de l'especialitat. Percentatge de publicacions per quartil (Q).

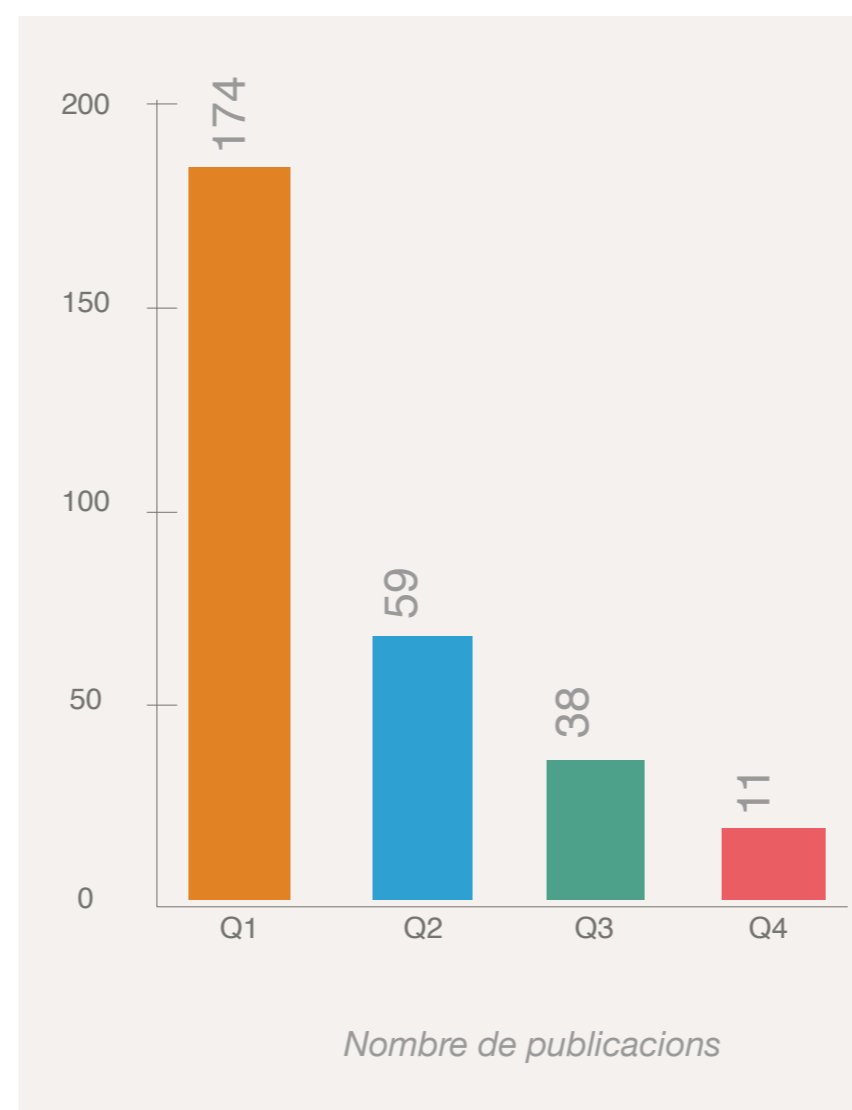

Figura 3. Nombre total de publicacions científiques per quartil d'especialitat (Q).

El 2017 han augmentat el factor d'impacte (FI) acumulat i mitjà i també el nombre total de publicacions respecte al 2016. Les figures 4 i 5 mostren l'evolució de la producció científica en els darrers cinc anys, nombre total de publicacions i factor d'impacte mitjà i acumulat, respectivament.

Figura 4. Nombre total de publicacions per anualitat els últims cinc anys.

Evolutiu del factor d'impacte JCR

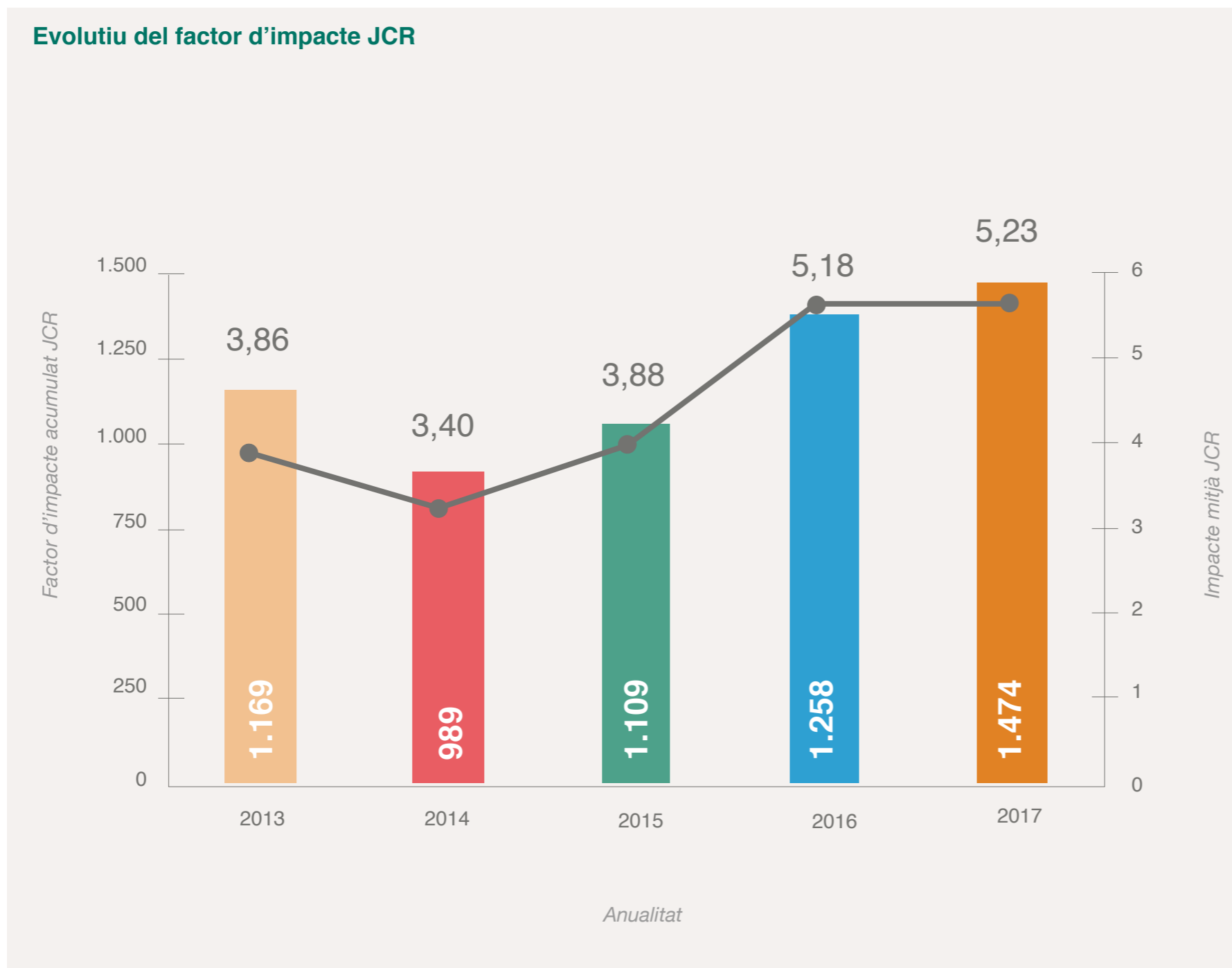

Figura 5. Evolució del factor d'impacte (FI) acumulat (barres) i mitjà (punts) els últims cinc anys. FI del 2017 basat en JCR 2016.

El 45% de les publicacions del 2017 han estat liderades per investigadors de l'IRBLleida, entenent lideratge com a primer i/o últim autor o *corresponding*. El 55% restant correspon a publicacions en què els investigadors de l'IRBLleida participen en l'equip investigador (figura 5).

Lideratge en publicacions 2017

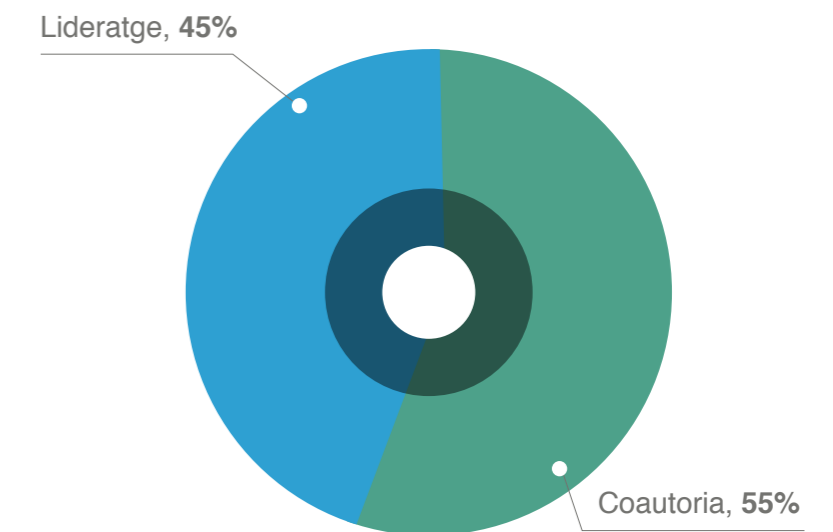

Figura 6. Distribució de les publicacions segons lideratge de la producció científica.

Àmbit d'impacte

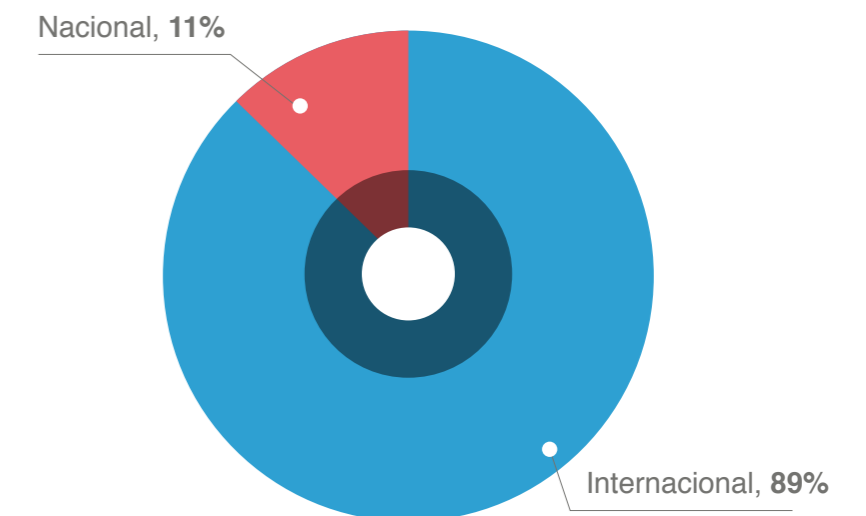

Figura 7. Distribució de les publicacions científiques segons l'àmbit nacional i internacional.

Activitat investigadora d'àrees i grups

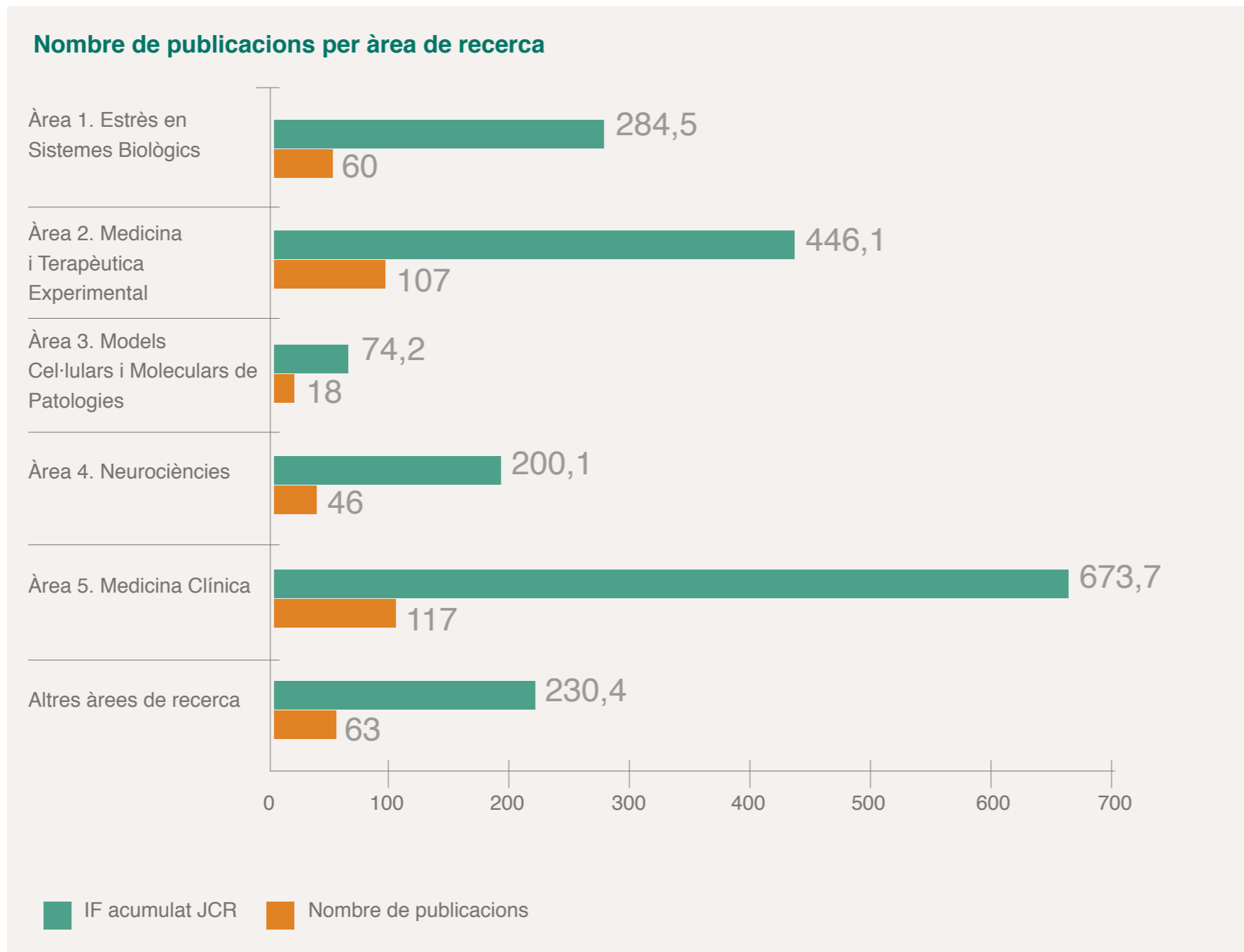

Figura 8. Producció científica 2017 per àrees de recerca. Nombre total d'articles per àrea i IF acumulat per àrea.

Àrees de recerca IRBLleida

Àrea 1

Estrès en Sistemes Biològics

IF acumulat JCR, 284,5 Publicacions, 60

Àrea 2

Medicina i Terapèutica Experimental

IF acumulat JCR, 446,1 Publicacions, 107

Àrea 3

Models Cel·lulars i Moleculars de Patologies Humanes

IF acumulat JCR, 74,2 Publicacions, 18

Àrea 4

Neurociències

IF acumulat JCR, 200,1 Publicacions, 46

Àrea 5

Medicina Clínica

IF acumulat JCR, 673,8 Publicacions, 117

Altres àrees de recerca

IF acumulat JCR, 230,4 Publicacions, 63

Taula 2. Distribució de la producció científica 2017 per àrees de recerca. Nombre total de publicacions per àrea i IF acumulat basat en JCR 2016.

Producció científica per grups de recerca

Grups de recerca	(*) Total publicacions	Publ. JCR en 1r quartil	Publ. JCR en 1r decil	IF acumulat (JCR 2016)	(**) IF mitjà (JCR 2016)
Altres línies de recerca	41	21	9	172,8	5,08
Biologia de Sistemes i Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica	32	20	6	117,8	3,80
Biologia Molecular de Llevats	1	1	1	15,1	15,07
Bioquímica de l'Estrès Oxidatiu	3	3	1	23,0	7,65
Cicle Cel·lular	9	5	1	23,6	3,94
Cirurgia Endocrina, Bariàtrica i Metabòlica	6	2	2	14,7	3,67
Cirurgia Experimental	5	3	1	15,2	3,80
Desenvolupament i Evolució del Cervell	2	2	1	5,2	2,59
Epidemiologia Aplicada	9	4	1	27,9	3,10
Farmacoepidemiologia	17	9	4	60,7	4,04
Fisiopatologia Metabòlica	23	21	7	107,6	5,66
Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals	11	6	1	29,0	2,90
Genètica de Malalties Complexes	4	4	2	25,3	6,32
GRECS - Grup de Recerca de Cures de Salut	22	8	0	40,4	2,69
Grup de Recerca de Biomarcadors en Càncer (GReBiC)	40	18	12	286,6	7,17
Grup de Recerca en Immunologia i Metabolisme	17	8	3	66,7	5,13
Grup de Recerca Translacional Vasculat i Renal	20	13	0	60,9	3,38
Grup de Recerca Transversal de la Urgència i Emergència	4	1	0	6,5	1,63
Medicina Intensiva	5	4	0	22,1	4,42
Neurobiologia Molecular i del Desenvolupament	2	1	1	4,1	4,08
Neurociències Clíniques	19	14	8	96,6	5,68
Neurocognició, Psicobiologia de la Personalitat i Genètica de la Conducta	7	1	0	18,9	2,69
Neuroimmunologia	11	6	1	25,5	2,83
Nutrició, Metabolisme i Microbiota en Pacients amb Insuficiència Cardíaca (NUTRIMIC)	2	1	0	8,1	4,05
Patologia Neuromuscular Experimental	2	2	0	9,3	4,64
Patologia Oncològica	39	24	8	165,2	5,01
Recerca Clínica i Experimental en Patologia Digestiva i Hematològica	16	9	7	70,3	5,40
Recerca Translacional en Medicina Respiratòria	29	22	14	229,9	8,51
Senyalització Cel·lular i Apoptosi	3	2	0	12,8	4,26
Senyalització Cel·lular per Calci	3	2	0	10,1	3,38
Senyalització en Llevats	1	1	0	5,6	5,61
Senyalització Oncogènica i del Desenvolupament	3	3	0	23,8	7,94
Unitat de Senyalització Neuronal	3	3	1	10,5	5,26

(*) Cal tenir en compte que les publicacions fruit de col·laboració entre grups s'han valorat per a tots els grups que en firmen l'autoria. (**) Calculat respecte a les publicacions indexades, no el total de publicacions.

Taula 3. Producció científica 2017 per grups de recerca. Total de publicacions per grup i nombre de publicacions en primer decil i primer quartil de JCR. IF mitjà i acumulat basat en JCR 2016.

Producció científica 2017

Nombre de publicacions per grup de recerca

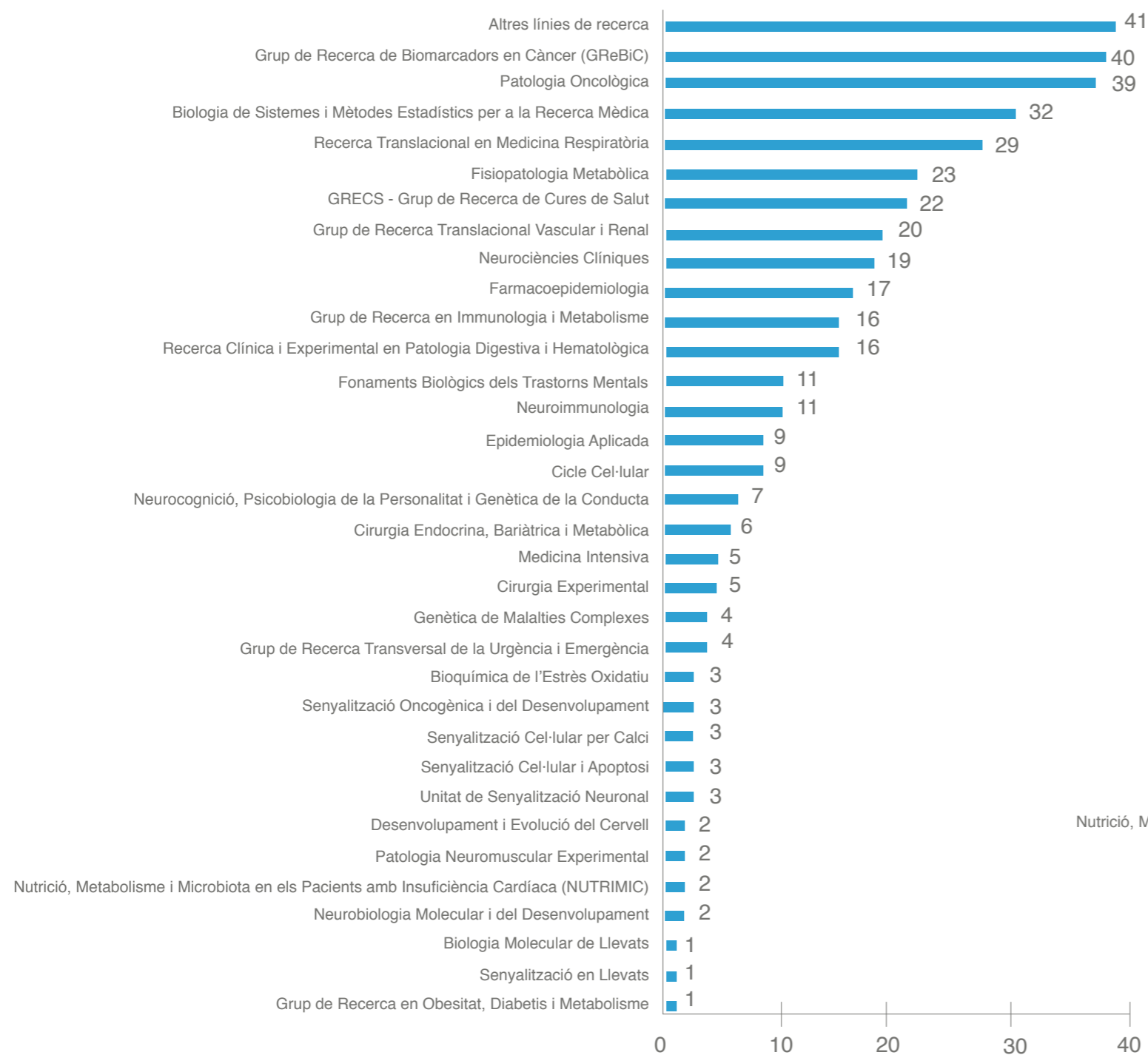

Figura 9. Grups de recerca classificats segons el nombre de publicacions científiques el 2017.

Producció científica 2017

Nombre de publicacions liderades per grup de recerca

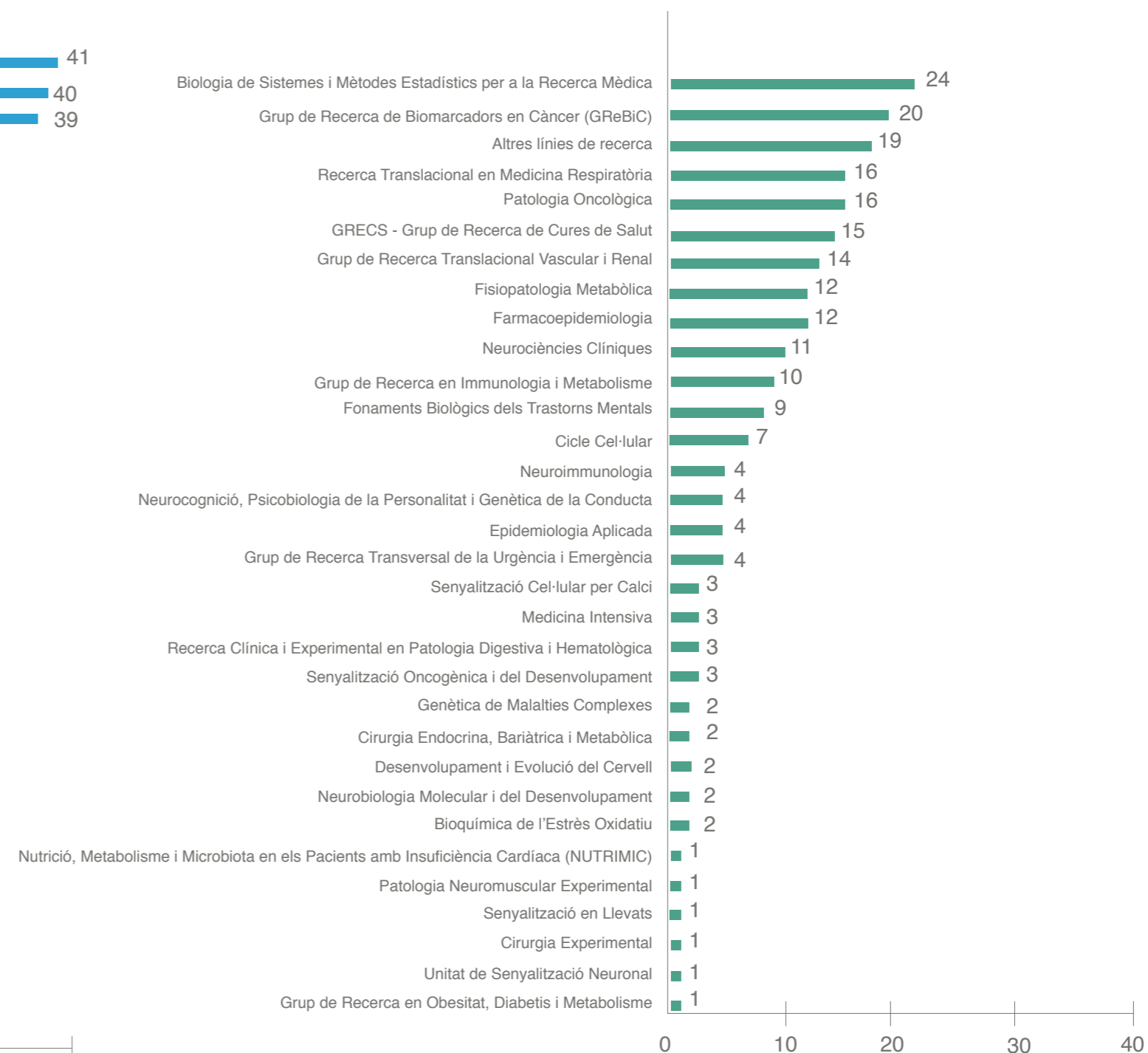

Figura 10. Grups de recerca classificats segons el nombre de publicacions científiques liderades el 2017. Es consideren publicacions liderades aquelles en què el primer autor, últim o autor de correspondència és un membre del grup de recerca.

Producció científica 2017
Percentatge de publicacions en
primer quartil i decil per grup de
recerca

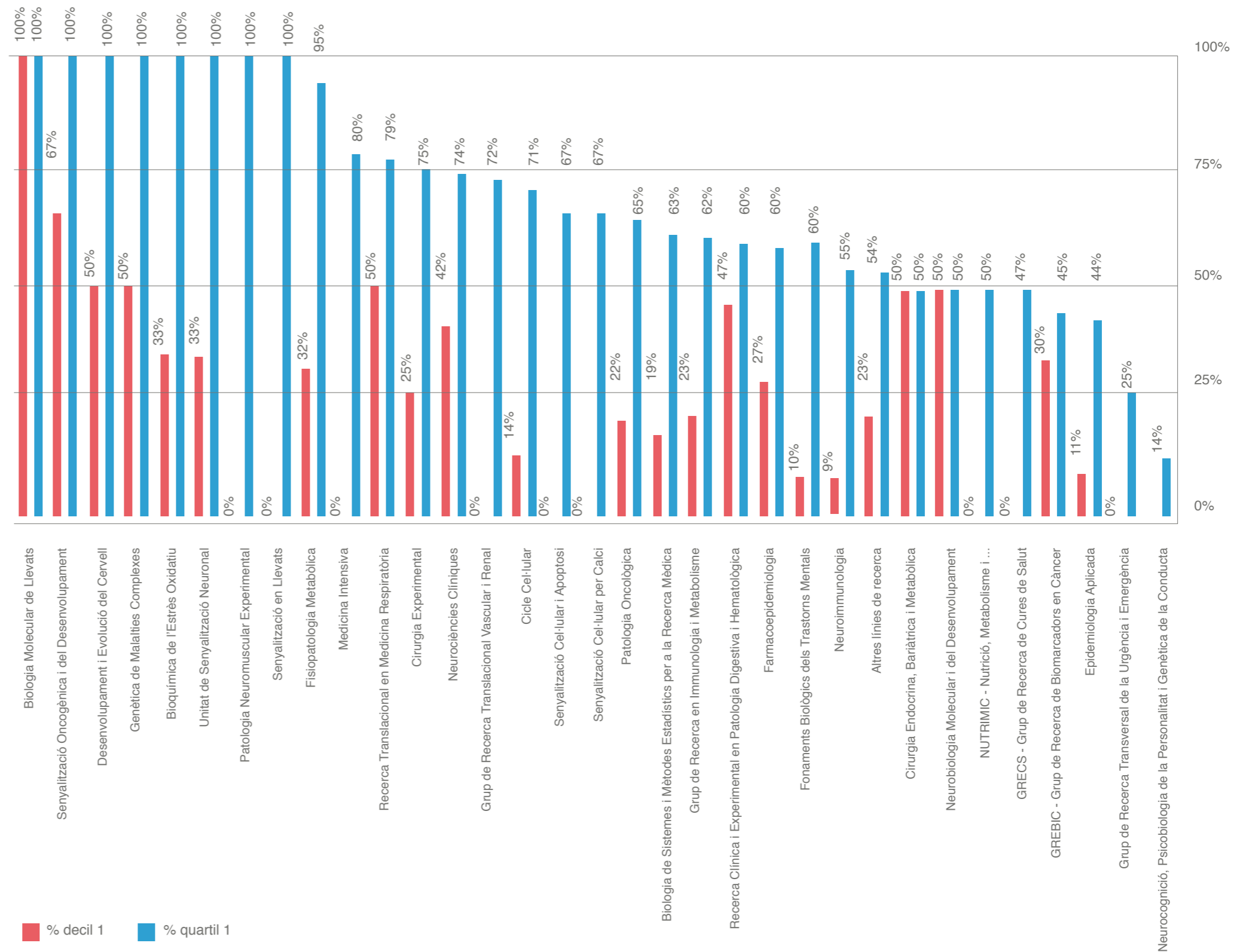

Figura 11. Representació del percentatge de publicacions per grup en primer quartil i en primer decil durant el 2017.

Dades globals de finançament de projectes de recerca i innovació

Els ajuts concedits a l'IRBLleida l'any 2017 són 58, per un import total de 3.801.992,56 €.
La taula 2 mostra el conjunt de les ajudes rebudes, desglossat en ajuts competitius nacionals o regionals i ajuts no competitius.

Ajuts captats	Total (nombre)	Total (€)
Ajuts competitius nacionals	22	1.753.258,36
Ajuts competitius regionals	29	1.340.125,23
Ajuts no competitius	7	708.608,97
Total general	58	3.801.992,56

Taula 2. Total de fons recaptats durant l'any 2017 per ajuts concedits a investigadors de l'IRBLleida.

La taula 3 mostra l'import total i el nombre d'ajuts concedits per finançador.

Finançador	Ajuts	Total (€)
Departament de Salut – Generalitat de Catalunya	17	926.195,87
Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial (CDTI)	1	5.000,00
Diputació de Lleida	7	708.608,97
Fundación Dexeus	1	3.000,00
Instituto de Salud Carlos III	7	741.753,00
Ministeri d'Economia i Competitivitat	6	719.050,00
Asociación Española contra el Cáncer (AECC)	1	80.000,00
Universitat de Lleida	8	411.679,36
Gestió de Serveis Sanitaris	3	1.250,00
CIBERes	1	30.000,00
Fundación Sociedad Española de Endocrinología y Nutrición (FSEEN)	1	4.500,00
Sociedad Española de Geriátrica y Gerontología (SEGG)	2	500,00
Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació	1	1.000,00
Ministeri d'Educació, Ciència i Esport	2	169.455,36
Total general	58	3.801.992,56

Taula 3. Nombre d'ajuts i imports en € captats per l'IRBLleida el 2017 segons el finançador.

La taula 4 mostra el detall dels 24 ajuts competitiu concedits el 2017 per a recursos humans.

Finançador	Convocatòria	Nbre. d'ajuts	Import (€)
MINECO	Juan de la Cierva-Incorporación	1	50.000,00
Instituto de Salud Carlos III	Contratos de Gestión en Investigación en Salud en los IIS acreditados	1	80.598,00
Asociación Española contra el Cáncer	Postdoctoral AECC	1	80.000,00
Departament Salut – GenCat	Incorporació de científics i tecnòlegs	4	419.284,40
Departament Salut – GenCat	Intensificació de professionals de la salut	7	213.408,00
Subtotal IRBLleida		14	843.290,40
Universitat de Lleida	Ajuda predoctoral	7	410.679,36
MINECO	Ajudes predoctorals per a la formació de doctors	1	88.250,00
MECD	Ajudes formació professorat universitari (FPU)	2	169.455,36
Subtotal UdL		10	668.384,72
Total		24	1.511.675,12

Taula 4. Total d'ajuts públics competitiu per a RH. Recull el total de l'import meritat per les diferents anualitats.

La taula 5 mostra els 9 premis atorgats a investigadors de l'IRBLleida durant el 2017.

Finançador	Premi	Abast	Import (€)	Gestionat
Departament de Salut (GenCat)/ICS	Premi al millor investigador Jove ICS	Regional	5.000	IRBLleida
Fund. Sociedad de Endocrinología y Nutrición (FSEEN)	Ayudas a la investigación en factores de riesgo vascular	Nacional	4.500	FSEEN
Soc. Española de Geriatria y Gerontología (SEGG)	II Premi Fundación Grünhental	Nacional	500	IRBLleida
Soc. Española de Geriatria y Gerontología (SEGG)	Premi Pañella-Casas millor com. oral àrea biològica	Nacional	*	SEGG
GSS	1r Premi de Recerca	Regional	500	IP
GSS	2n Premi de Recerca	Regional	250	IP
GSS	1r Premi en Innovació	Regional	500	IP
Societat Catalana de Medicina Física i Rehabilitació	Premi Bioiberica al millor treball de recerca en artrosi	Regional	1.000	IP
GSEC - UdL	Premi Càtedra Fundació ASISA - millor tesi doctoral	Local	1.000	UdL
Total			13.250	

Taula 5. Premis de recerca 2017 a investigadors de l'IRBLleida.

* El premi consisteix en la inscripció gratuïta al següent congrés de la SEGG.

La taula 6 mostra el detall dels 18 projectes competitius resolts favorablement el 2017.

Finançador	Referència	Abast	Import (€)
Fundació Dexeus	-	Nacional	3.000,00
ISCIII	PI17/00231	Nacional	81.070,00
ISCIII	PI17/00834	Nacional	56.870,00
ISCIII	PI17/01725	Nacional	183.920,00
ISCIII	PI17/00498	Nacional	108.900,00
ISCIII	PI17/00134	Nacional	153.670,00
ISCIII – Plat. Biobanc	PT17/0015/0027	Nacional	76.725,00
Dept. Salut (GenCat)	SLT002/16/00250	Regional	84.793,20
Dept. Salut (GenCat)	SLT002/16/00497	Regional	34.200,00
Dept. Salut (GenCat)	SLT002/16/00408	Regional	131.263,69
Dept. Salut (GenCat)	SLT002/16/00478	Regional	24.645,00
Dept. Salut (GenCat)	SLT006/17/00177	Regional	13601,58
Centro Desarrollo Tecn. Industrial (CDTI)	CAPG-20170040	Nacional	5.000,00
Subtotal IRBLleida			957.658,47
MINECO	BIO2017-87828-C2-2-P	Nacional	84.700,00
MINECO	BFU2017-83646-P	Nacional	121.000,00
MINECO	SAF2017-82567-R	Nacional	181.500,00
MINECO	SAF2017-83883-R	Nacional	193.600,00
Subtotal UdL			580.800,00
CIBERES	ESG35P/2017	Nacional	30.000,00
Subtotal CIBER			30.000,00
Total projectes		Total	1.568.458,47

Taula 6. Ajuts públics competitius concedits per a projectes de recerca l'any 2017. Recull el total de l'import meritat per les diferents anualitats i l'entitat que gestiona l'ajut.

Convocatòries pròpies per a la incorporació d'investigadors

El 2017 s'han cobert 4 posicions postdoctorals per a l'estada durant dos anys de joves investigadors amb trajectòria internacional, perquè desenvolupin els seus projectes en el si de grups de recerca de l'IRBLleida, gràcies al cofinançament del programa MSCA-COFUND (GA#609396).

També s'han ofert 10 posicions d'un any de durada per a predoctorals gràcies al finançament rebut de la Diputació de Lleida. D'aquestes, 4 han estat destinades a la incentivació de la recerca en l'entorn clínic (post-MIR); 2, a la potenciació de la recerca en models experimentals del Centre de Recerca Biomèdica Avançada (CREBA), i 4 han estat destinades a afavorir la finalització de les tesis doctorals en curs en el si dels grups de recerca bàsics de l'IRBLleida.

Assajos clínics i estudis observacionals

El total d'assajos clínics i estudis observacionals actius durant el 2017 ha estat de 107. En concret, durant l'any 2017, s'han aprovat 26 nous assajos clínics, dels quals un 69% són promoguts per la indústria (taula 7).

Nombre d'assajos clínics amb medicaments, anualitat 2017	Aprovats 2017 (contracte signat)	Actius 2017
Promoguts des de l'hospital	2	5
Promoguts des de la indústria	18	70
Promoguts mitjançant societats científiques	6	32
Total assajos clínics	26	107

Taula 7. Resum dels assajos clínics aprovats el 2017 segons el tipus de promotor i del total d'assajos clínics actius durant l'any 2017.

El total de nous estudis observacionals (taula 8) avaluats pel Comitè d'Ètica d'Investigació Clínica el 2017 ha estat de 13. Aquests, juntament amb els que ja estaven actius, sumen un total de 70 estudis observacionals actius durant l'any 2017.

Estudis observacionals, anualitat 2017	Avaluats CEIC	Actius durant el 2017
Total estudis	13	70

Taula 8. Total d'estudis observacionals avaluats pel CEIC durant el 2017 i total d'estudis observacionals actius durant l'any 2017.

El total d'ingressos per assajos clínics durant el 2017 ha estat d'1.182.336,56€. La taula 9 mostra l'evolució de facturació per assajos clínics des de 2013 fins al 2017. La figura 6 mostra el detall d'*overheads* que aquesta facturació suposa per a l'IRBLleida.

Anualitat	2013	2014	2015	2016	2017
Facturació anual (€)	870.006,82	984.499,03	1.213.434,51	1.488.827,46	1.182.336,56

Taula 9. Evolució 2013-2017 d'ingressos facturats per assajos clínics (base imposable).

Evolució facturació per assajos clínics

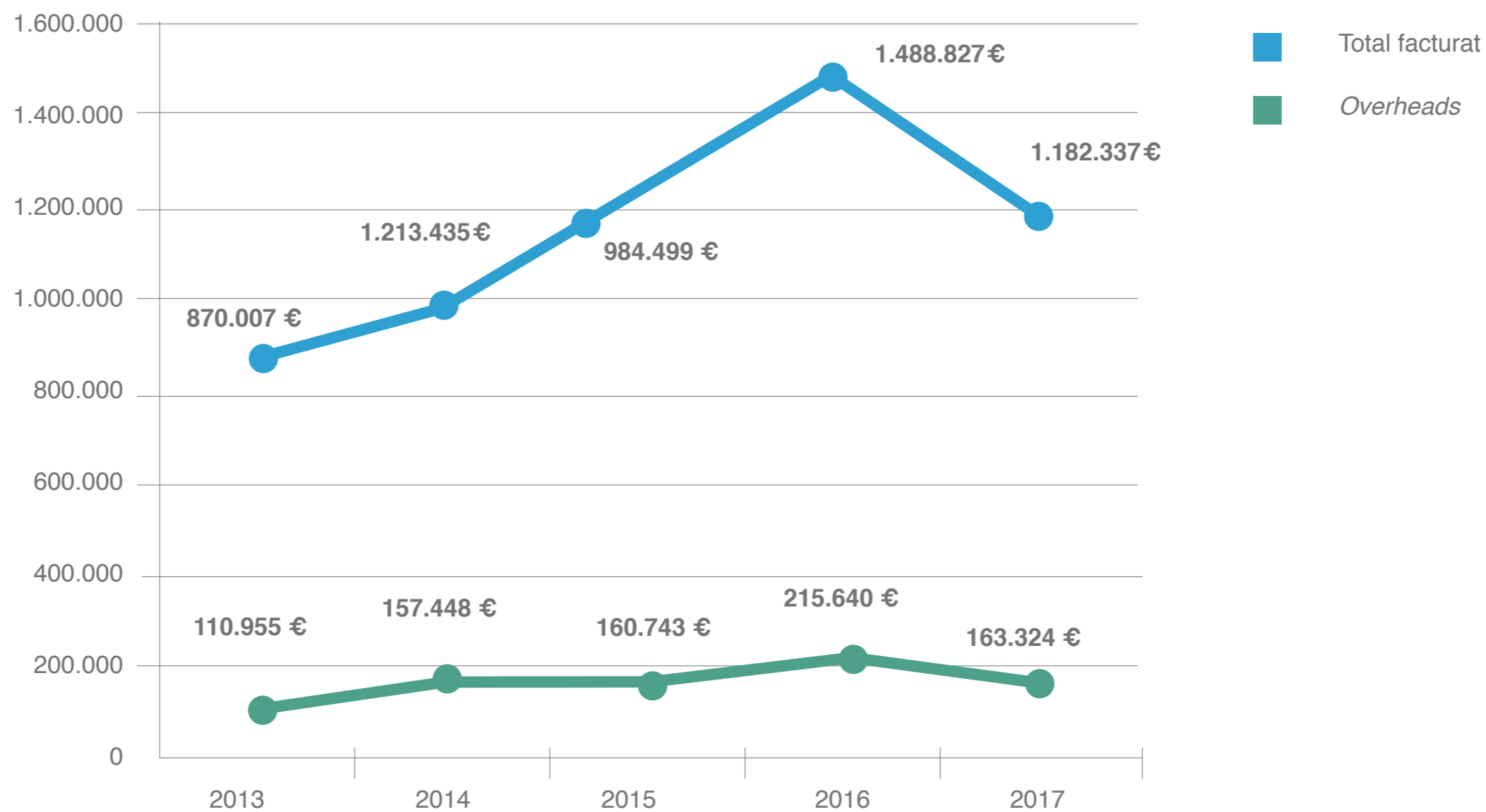

Figura 12. Evolució 2013-2017 d'ingressos facturats per assajos clínics.

Pertinença a xarxes, plataformes i grups de recerca reconeguts

Xarxes i plataformes de recerca

Referència	Acrònim xarxa	Finançador	Investigador responsable	Grup de recerca
RD12/0042/0035	RIC	ISCIII (RETICS)	D. Sanchis	Senyalització Cel·lular i Apoptosi
RD16/0009/0011	REDINREN	ISCIII (RETICS)	E. Fernández	Nefrologia Experimental
RD16/0019/0017	INVICTUS PLUS	ISCIII (RETICS)	F. Purroy	Neurociències Clíniques
RD16/0015/0008	REMM	ISCIII (RETICS)	L. Brieva	Neuroimmunologia
PT13/0006/0025	Plataforma ITEMAS	ISCIII (PLATAFORMAS)	O. Millán	Unitat de Suport a la Innovació
PT13/0010/0014	Plataforma Nacional de Biobancos	ISCIII (PLATAFORMAS)	X. Matias-Guiu	Biobanc IRBLleida
CB07/06/2008	CIBERES	ISCIII (CIBER)	F. Barbé	Patologia Respiratòria
CB16/12/00231	CIBERONC	ISCIII (CIBER)	X. Matias-Guiu	Patologia Oncològica

Taula 9. Pertinença a xarxes i plataformes.

Grups de recerca reconeguts per la Generalitat de Catalunya 2014-2017

Ref. oficial	Denominació grup de recerca	Investigador principal
2014 SGR 111 (consolidat)	Neurocognició, Psicobiologia de la Personalitat i Genètica de la Conducta	Aluja Fabregat, Anton
2014 SGR 1048	Metabolisme Lipídic i Lipases: Obesitat i Estrès (MELLOE)	Baena Fustegueras, Juan Antonio (Co IP)
2014 SGR 1396 (consolidat i finançat)	Grup de Patologia Respiratòria	Barbé Illa, Ferran
2014 SGR 526 (consolidat)	Neurobiologia Cel·lular	Esquerda Colell, Josep E.
2014 SGR 244 (consolidat)	Nefrologia Experimental	Fernández Giráldez, Elvira
2014 SGR 588 (consolidat)	Cicle cel·lular Eucariota	Garí Marsol, Eloi
2014 SGR 131 (consolidat)	Estrès Cel·lular i Supervivència en Models Eucariotes	Herrero Perpiñán, Enric
2014 SGR 978	Grup de Recerca en Anàlisi Econòmica i Salut	Rué Monné, Montserrat (Co IP)
2014 SGR 1609	Apoptosi i Neurodegeneració	Sanchis Morales, Daniel (Co IP)
2014 SGR 138 (consolidat)	Grup de Càncer	Matias-Guiu Guia, Xavier
2014 SGR 882 (consolidat)	Desenvolupament i Evolució del Cervell	Medina Hernández, Loreta
2014 SGR 168 (consolidat)	Fisiopatologia Metabòlica	Pamplona Gras, Reinald
2014 SGR 302	Grup de Recerca en Osteoporosi i Patologia Musculoesquelètica en Atenció Primària (GROIMAP)	Pujol Salud, Jesús (Co IP)
2014 SGR 1418 (consolidat i finançat)	Neurociències Clíniques	Purroy Garcia, Francesc
2014 SGR 952 (consolidat)	Farmacoepidemiologia	Schoenenberger Arnaiz, Joan Antoni
2014 SGR 243 (consolidat)	Modelització Matemàtica i Estadística de Processos Biològics (Biomodels)	Sorribas Tello, Albert
2014 SGR 394 (consolidat)	Grup Bàsic i Clínic d'Immunologia i Endocrinologia	Verdaguer Autonell, Joan

Taula 11. Grups de recerca de l'IRBLleida reconeguts per la Generalitat 2014-2017.

Innovació

Resultats de recerca protegits per sol·licitud de patent vigent durant el 2017.

Any	Investigadors IRBLleida	Referència	Tipus	Títol
2015	Ferran Barbé Manuel Sánchez Alicia Sánchez	PCT/EP2015/080183	PCT	HIPARCO: Method for predictive response to continuous positive air pressure
2016	Manel Portero Reinald Pamplona Mariona Jové	PCT/EP2016/066825	PCT	FINGOLIMOD: Procedimientos y composiciones para el diagnóstico y tratamiento de la adrenoleucodistrofia
2016	Rafel Villalobos M ^a Carmen Mias	PCT/ES2017/070096	PCT	Instrumento para medir parámetros asociados a una incisión en un tejido y procedimiento para medir parámetros en una incisión en un tejido mediante dicho instrumento
2016	Eva Colás	PCT/EP2017/057635	PCT	CEMARK: Markers of endometrial cancer
2017	Dolores García del Olmo	EP17382659.5	EU	Methods for identifying cancer patients at high risk of developing metastasis

Taula 12. Sol·licituds de patents en curs el 2017 participades per investigadors de l'IRBLleida.

Línies transversals estratègiques

El Bus de la Salut, projecte transversal de l'IRBLleida

El Bus de la Salut és una experiència d'èxit. Des de l'inici, el gener del 2015, ha recorregut nombrosos municipis de la província de Lleida i s'han estudiat 6.809 persones que presentaven algun factor de risc de malaltia cardiovascular sense manifestació clínica. El projecte està liderat pel Grup de Recerca Translacional Vascular i Renal i compta amb la participació de quatre grups més de l'IRBLleida: Investigació Translacional en Medicina Respiratòria, Grup de Recerca en Obesitat, Diabetis i Metabolisme (ODIM), Neurociències Clíniques i Fisiopatologia Metabòlica.

- **Benefici en salut**, ja que gràcies al Bus de la Salut hem detectat nombroses patologies ocultes (no conegudes) d'una gran prevalença:

- Malalties arterials (68,7% de les persones visitades)
- Malaltia renal (15,7% de les persones visitades)
- Diabetis (1,7% de les persones visitades)
- Prediabetis (33,3% de les persones visitades)
- Hipertensió arterial (13,3% de les persones visitades)

La importància de la detecció radica en el fet que una intervenció (farmacològica o no) pot evitar la morbimortalitat i les minusvàlues derivades.

- **Benefici en estalvi de recursos sanitaris** en patologies d'elevada morbimortalitat i minusvàlues. L'anàlisi de l'experiència a Lleida no es podrà dur a terme fins a la finalització del període de seguiment (20 anys), però sí que podem extrapolar els costos associats als ingressos evitables amb la implementació d'aquest model. El tractament de les malalties potencialment evitables en centres hospitalaris (infarts de miocardi, accidents vasculars cerebrals, tractament amb diàlisi, transplantament...) suposa una gran proporció del pressupost sanitari, a més d'importants costos en dependències i socials.

- **Equitat en l'atenció a la salut:**

- El Bus de la Salut genera coneixement amb la integració dels factors de risc tradicionals, factors mediambientals i socioeconòmics. L'anàlisi massiva de totes aquestes dades permetrà l'aplicació de la medicina personalitzada en patologies en què s'aplica estimació del risc sense tenir en compte la vulnerabilitat individual ni l'entorn. Evidències recents remarquen la necessitat d'incloure el nivell socioeconòmic i l'estat mediambiental en la valoració del risc de les patologies prevalents i cròniques que estudiem al Bus de la Salut.
- Aproxima les tecnologies i els professionals experts als districtes més vulnerables des del punt de vista socioeconòmic.
- Reforça el paper dels professionals d'infermeria, que són els responsables dels estudis que es realitzen al Bus de la Salut.

KIRBHY, projecte pioner en la creació d'un sistema interinstitucional per a la recerca biomèdica

Dins de la planificació estratègica 2017-2020 de l'IRB-Lleida, s'inclou la creació d'un sistema informàtic que faciliti treballar amb grans bases de dades (*big data*) i arribar a definir perfils de risc o altres alarmes clíniques que permetin implementar la medicina de precisió o personalitzada. El sistema s'anomena KIRBHY (Knowledge, Insight and Research in Biomedicine to improve Healthy our Society).

Es tracta d'un projecte transversal de l'IRBLleida, promogut des del Grup de Recerca Translacional Vascular i Renal, en col·laboració amb el Servei Científicotècnic de Bioestadística de l'IRBLleida i el Departament de Models Matemàtics de Processos Biològics de la Universitat de Lleida.

Per dur a terme aquest objectiu, l'IRBLleida va contractar l'abril de 2017 un bioinformàtic (a temps complet) i un investigador clínic (a temps parcial), i ha invertit en un servidor capaç de guardar el preprojecte i facilitar la tasca de construcció del sistema, previ a l'emmagatzematge en un sistema amb més capacitat i seguretat.

En un primer moment, aquest sistema està preparat per fer recerca en una patologia tan prevalent com l'ateromatosi, però ha de ser capaç d'incloure altres patologies prevalents o importants pels seus efectes o la seva incidència social.

La idea és iniciar el projecte a Lleida, amb l'objectiu de posar-lo a l'abast d'investigadors d'altres instituts de recerca i hospitals, tant de Catalunya com d'Espanya i Europa. Inclourà dades clíniques, analítiques, sociodemogràfiques, òmiques, genètiques, d'imatge, meteorològiques, mediambientals, pòl·lens... estructurades i en format universal, per poder ser comparades amb bases de dades de diferents orígens geogràfics o de fonts no mèdiques. L'anàlisi de totes aquestes dades, per computació, *machine learning*..., han de ser capaces de crear perfils de risc o alarmes, que retornaran als clínics per a la seva aplicació en el dia a dia assistencial, i per a una millor prevenció, seguiment i tractament dels pacients.

CREBA: Centre de Recerca Experimental Biomèdica Aplicada

El CREBA és un centre destinat a l'aprenentatge de procediments quirúrgics, a la recerca biomèdica, al desenvolupament de noves tècniques quirúrgiques i a l'experimentació amb nous materials i dispositius mèdics, usant l'espècie porcina com a organisme mimètic de l'espècie humana. La Diputació de Lleida, juntament amb el Departament de Salut i l'IRBLleida, ha projectat la creació del Centre de Recerca Biomèdica Avançada (CREBA) al costat de les instal·lacions del Centre d'Estudis Porcins (CEP) de Torrelameu. El CREBA, situat a uns 12 km de Lleida, ha estat possible gràcies a la inversió.

Està dotat amb tecnologia d'última generació, que inclou il·luminació led als quiròfans i la possibilitat de fer cirurgia mínimament invasiva en 3D. Les seves instal·lacions estan preparades per desenvolupar diferents línies d'investigació, que van des d'estudis amb materials o instrumental nou per a cirurgia fins a estudis de biologia molecular, que inclouen l'obtenció d'òrgans per a transplantaments, o la implementació de tècniques quirúrgiques.

Àrea 1

Estrès en Sistemes Biològics

Els grups que figuren en aquest àmbit de recerca tenen el denominador comú d'estudiar els efectes de l'estrès en sistemes biològics.

Totes les cèl·lules, tant individualment com en un teixit, tenen la capacitat de respondre davant de canvis en les condicions ambientals. Ens referim a estrès, en un sentit ampli, a aquelles condicions que posen en perill la viabilitat cel·lular o almenys impedeixen a la cèl·lula d'expressar el seu potencial d'una forma òptima. Aquesta adaptació requereix mecanismes complexos, ja que s'han d'ajustar paràmetres com el creixement, la proliferació cel·lular, les activitats metabòliques o els mecanismes de reparació.

Els mecanismes que combaten les situacions d'estrès –proteïnes implicades, factors activadors de transcripció sensibles a l'estat redox de la cèl·lula– són comuns a molts tipus d'organismes, per tant, no és estrany que els models d'estudi utilitzats pels diferents grups abastin un ampli ventall de models cel·lulars: des de llevats fins a ratolins, línies cel·lulars establertes o cultius primaris de teixits postmitòtics. Aquesta diversitat és enriquidora, perquè ajuda a establir similituds i diferències entre diversos tipus d'organismes. Fins i tot també es proposen models *in silico* per explicar adaptacions metabòliques a diferents situacions.

Com es pot veure en el resum de les línies principals d'investigació de cada grup, els aspectes analitzats són diferents. En alguns casos s'analitza la relació entre l'estrès i la proliferació cel·lular. Aquests dos fets tenen una gran interrelació, atès que, per exemple, tractaments estressants per a la cèl·lula causen una aturada transitòria del cicle cel·lular, ja sigui en la fase G1 o en la transició

G2-M. Un altre vessant és l'estudi del dany oxidatiu de macromolècules en situacions d'estrès, envelliment o neurodegeneració. La idea és estudiar quines funcions són les que resulten més afectades i com aquest dany observat pot explicar canvis metabòlics i estructurals que afecten les funcions cel·lulars que, alhora, expliquen la pèrdua de viabilitat.

Grups Àrea 1

Biologia Molecular de Llevats

Senyalització en Llevats

Bioquímica de l'Estrès Oxidatiu

Biologia de Sistemes i Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica

Fisiopatologia Metabòlica

Activitat científica

Ajuts competitiu concedits el 2017:

Projectes Àrea 1	Ajuts	Imports (€)
Senyalització en Llevats	1	84.700,00
MINECO – Projecte	1	84.700,00
Bioquímica de l'Estrès Oxidatiu	1	193.600,00
MINECO – Projecte	1	193.600,00
Biologia de Sistemes i Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica	1	56.870,00
ISCIII – Projecte	1	56.870,00
Fisiopatologia Metabòlica	3	323.190,88
ISCIII – Projecte	1	153.670,00
Depart. Salut (GenCat) - Projecte	1	84.793,20
MECD – Predoctoral FPU	1	84.727,68
SEGG – Premi Pañella - Casas	1	*
Total	6	658.530,88

* El premi consisteix en la inscripció gratuïta al següent congrés de la SEGG.

Tesis doctorals 2017

- Implicación de nucleoporinas y su relación con alteraciones de proteóstasis de TDP-43 secundarias a estrés celular en la fisiopatología de la ELA. Director: Manel Portero. Codirector: Reinald Pamplona. Doctrand: Omar Ramírez.

Capítols de llibre 2017

- Naudí A, Jové M, Ayala V, Portero-Otin M, Barja G, Pamplona R. Membrane lipid unsaturation as physiological adaptation to animal longevity.

In: Impact of Lipid Peroxidation on the Physiology and Pathophysiology of Cell Membranes. Catala A, Dias M, Eds. Lausanne: Frontiers Media. doi: 10.3389/978-2-88945-082-4. ISBN: 978-2-88945-082-4, pp: 49-61, 2017.

- Cabré R, Jové M, Naudí A, Ayala V, Piñol-Ripoll G, Gil-Villar MP, Dominguez-Gonzales M, Obis E, Berdun R, Mota-Martorell N, Portero-Otin M, Ferrer I, Pamplona R. Specific metabolomics adaptations define a differential regional vulnerability in the human cerebral cortex.

In: Metabolic Control of Brain Homeostasis. Boison D, Meier JC, Masiono, SA. Eds Lausanne: Frontiers media. doi 10.3389/978-2-88945-286-6. ISBN: 978-2-88945-286-6, pp: 71-83, 2017.

- Naudí A, Cabré R, Jové M, Pamplona R. Nontargeted brain lipidomic performed by UPLC-ESI-qTOF-MS/MS.

In: Neuromethods, vol. 127: Current Proteomic Approaches Applied to Brain Function. Santamaria E, Fernández-Irigoyen J, Editors. Humana Press-Springer Publisher, 127: 75-90, 2017.

Publicacions 2017

- Castelblanco E, Zafon C, Maravall J, Gallel P, Martinez M, Capel I, Bella MR, Halperin I, Temprana J, Iglesias C, Puig-Domingo M, Robledo M, Matias-Guiu X, Mauricio D. APLP2, RRM2, and PRC1: New Putative Markers for the Differential Diagnosis of Thyroid Follicular Lesions. *Thyroid* 2017. 27: 59-66. FI: 5,515(Q1)
- Naudí A, Cabré R, Jové M, Pamplona R. Nontargeted Brain Lipidomic Profiling Performed by UPLC-ESI-qToF-MS/MS. *Neuromethods* 2017. 127: 75-90. FI: (Q)
- Zhu C, Farré G, Zanga D, Lloveras J, Michelena A, Ferrio JP, Voltas J, Slafer G, Savin R, Albajes R, Eizaguirre M, Lopez C, Cantero-Martínez C, Díaz-Gómez J, Nogareda C, Moreno JA, Angulo E, Estany J, Pena RN, Tor M, Portero-Otin M, Eritja N, Arjó G, Serrano JCE, Matias-Guiu X, Twyman R.M, Sandmann G, Capell T, Christou P. High-carotenoid maize: development of plant biotechnology prototypes for human and animal health and nutrition. *PHYTOCHEM REV* 2017.1 : 1-15. FI: (Q)
- Arcidiacono MV, Martínez-Alonso M, Belart M, Vilar A, Martín M, Craver L, Betriu À, Mauricio D, Valdivielso JM, Fernández E, Borràs M. High Levels of Hemoglobin Promote Carotid Adventitial Vasa Vasorum Neovascularization in Chronic Kidney Disease. *Mediators Inflamm* 2017. 2017: 3795142-0. FI: 3,232(Q2)
- Jové M, Collado R, Quiles JL, Ramírez-Tortosa MC, Sol J, Ruíz-Sanjuan M, Fernández M, de la Torre Cabrera C, Ramírez-Tortosa C, Granados-Principal S, Sánchez-Rovira P, Pamplona R. A plasma metabolomic signature discloses human breast cancer. *Oncotarget* 2017. 8: 19522-19533. FI: 5,168(Q1)
- Toledo-Chávarri A, Rué M, Codern-Bové N, Carles-Lavila M, Perestelo-Pérez L, Pérez-Lacasta MJ, Feijoo-Cid M, InforMa Study Group. A qualitative study on a decision aid for breast cancer screening: Views from women and health professionals. *Eur J Cancer Care (Engl)* 2017. FI: 2,104(Q1)

- Moreno-Navarrete JM, Jové M, Padró T, Boada J, Ortega F, Ricart W, Pamplona R, Badimón L, Portero-Otin M, Fernández-Real JM. Adipocyte Lipopolysaccharide Binding Protein (LBP) is Linked to a Specific Lipidomic Signature. *Obesity (Silver Spring)* 2017. 25: 391-400. FI: 3,873(Q1)
- Cabré R, Naudí A, Domínguez-González M, Ayala V, Jové M, Mota-Martorell N, Piñol-Ripoll G, Gil-Villar MP, Rué M, Portero-Otin M, Ferrer I, Pamplona R. Sixty years old is the breakpoint of human frontal cortex aging. *Free Radic Biol Med* 2017. 103: 14-22. FI: 5,606(Q1)
- Pujol-Carrion N, Torre-Ruiz MA. Physical interaction between the MAPK Sit2 of the PKC1-MAPK pathway and Grx3/Grx4 glutaredoxins is required for the oxidative stress response in budding yeast. *Free Radic Biol Med* 2017. 103: 107-120. FI: 5,606(Q1)
- Gómez-Pastor R, Burchfiel ET, Neef DW, Jaeger AM, Cabisco E, McKinstry SU, Doss A, Aballay A, Lo DC, Akimov SS, Ross CA, Eroglu C, Thiele DJ. Abnormal degradation of the neuronal stress-protective transcription factor HSF1 in Huntington's disease. *Nat Commun* 2017. 8: 14405-0. FI: 12,124(Q1)
- De Batlle J, Turino C, Sánchez-de-la-Torre A, Abad J, Duran-Cantolla J, McEvoy RD, Antic NA, Mediano O, Cabriada V, Masdeu MJ, Teran J, Valls J, Barbé F, Sánchez-de-la-Torre M, Spanish Sleep Group. Predictors of obstructive sleep apnoea in patients admitted for acute coronary syndrome. *Eur. Resp. J.* 2017. FI: 10,569(Q1)
- Cano-Pumarega I, Barbé F, Esteban A, Martínez-Alonso M, Egea C, Durán-Cantolla J, Spanish Sleep Network. Sleep Apnea and Hypertension Are There Sex Differences? The Vitoria Sleep Cohort. *CHEST* 2017. 152: 742-750. FI: 6,044(Q1)
- Gelonch O, Garolera M, Valls J, Rosselló L, Pifarré J. Cognitive complaints in women with fibromyalgia: Are they due to depression or to objective cognitive

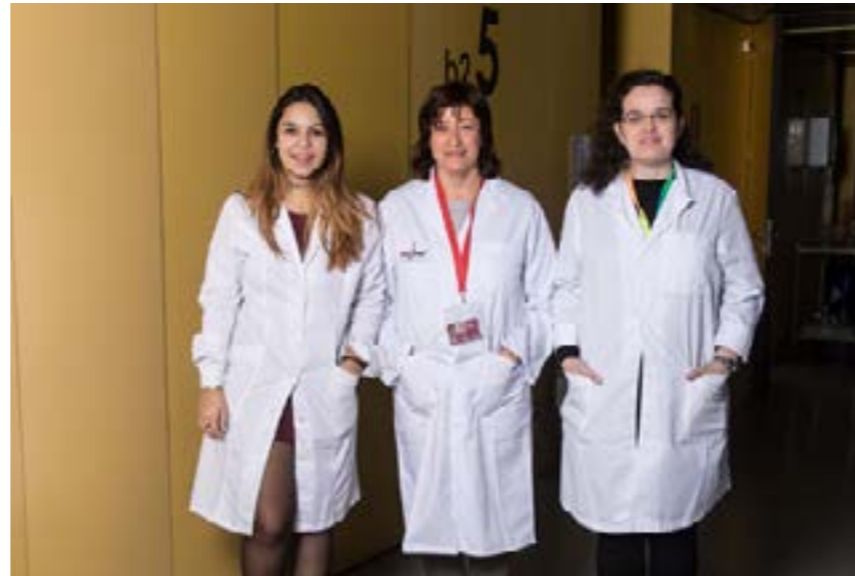
- dysfunction? *J Clin Exp Neuropsychol* 2017. 39: 1013-1025. FI: 1,839(Q2)
- Santos L, Alves A, Alves R. Evaluating multi-locus phylogenies for species boundaries determination in the genus *Diaporthe*. *PeerJ* 2017. FI: 2,177(Q2)
 - Colás-Medà P, Viñas I, Oliveira M, Anguera M, Serrano JC, Abadías M. Exposure to minimally processed pear and melon during shelf life could modify the pathogenic potential of *Listeria monocytogenes*. *Food Microbiol* 2017. 62: 275-281. FI: 3,759(Q1)
 - Díaz-Gómez, J, Twyman, RM, Zhu, C, Farré, G, Serrano, JC, Portero-Otin, M, Muñoz, P, Sandmann, G, Capell, T, Christou, P. Biofortification of crops with nutrients: factors affecting utilization and storage. *Curr Opin Biotechnol* 2017. 44: 115-123. FI: 9,294(Q1)
 - Pifarré M, Carrera A, Vilaplana J, Cuadrado J, Solsona S, Abella F, Solsona F, Alves R. TControl: A mobile app to follow up tobacco-quitting patients. *Comput Methods Programs Biomed* 2017. 142: 81-89. FI: 2,503(Q1)
 - Navarro-Roldán MA, Avilla J, Bosch D, Valls J, Gemenó C. Comparative Effect of Three Neurotoxic Insecticides With Different Modes of Action on Adult Males and Females of Three Tortricid Moth Pests. *J Econ Entomol* 2017. 110: 1740-1749. FI: 1,824(Q1)
 - Sánchez AG, Andrade EL, Marsal JV, Tauste LA, Mingot CG, Monge JL, Puértolas MC, Calero NS, Argemí AS, Badia BG, Moncusí SP, Benito HG, Peñabad LN, Pujol ML, Nieves I, Collado M, Ruiz LB. A study to evaluate the effect of ultrasound treatment on nodules in multiple sclerosis patients. *Int J Neurosci* 2017. 127: 404-411. FI: 1,750(Q4)
 - Naudí A, Cabré R, Domínguez-González M, Ayala V, Jové M, Mota-Martorell N, Pinol-Ripoll G, Pilar Gil-Villar M, Rue M, Portero-Otin M, Ferrer I, Pamplona R. Region-specific vulnerability to lipid peroxidation and evidence of neuronal mechanisms for polyunsaturated fatty acid biosynthesis in the healthy adult human central nervous system. *Biochim Biophys Acta* 2017. 1862: 485-495. FI: 5,547(Q1)
 - Sánchez Rovira P, Ortega Granados AL, Fernández Navarro M, Ruíz Sanjuan M, Capilla de la Torre Cabrera, García Verdejo FJ, Luque Caro N, Fernández Garay D, Ramírez Tortosa C, Collado Martín R, Pamplona Gras R, Jové Font M, Olid JA, Rivas V, Genilloud O, Díaz Navarro C, Vicente Pérez F, Lomas Garrido M, Jaén Morago A, Pérez del Palacio J. LC-hrms metabolomics profiling in breast cancer: Searching for biomarkers in human plasma samples. *J Clin Oncol* 2017. 35: 23053-0. FI: 24,008(Q1)
 - Maiques O, Moreno S, Romero M, Santacana M, Gómez I, Velasco A, Macià, A, Barceló C, Boix R, Valls J, Gatiús S, Canti C, Matias-Guiu X, Soria X, Martí RM. Differential immunoexpression of senescence markers, tumor suppressor genes, BRAF-V600E and T-type calcium channels in acquired nevi according to their histopathological and dermoscopic classification. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2017. 31: 65-0. FI: 3,528(Q1)
 - Piñol M, Alves R, Teixidó I, Mateo J, Solsona F, Vilaplanyó E. Rare Disease Discovery: An Optimized Disease Ranking System. *IEEE Trans Industr Inform* 2017. 13: 1184-1192. FI: 6,764(Q1)
 - Blasco G, Moreno-Navarrete JM, Rivero M, Pérez-Brocal V, Garre-Olmo J, Puig J, Daunis-I-Estadella P, Biarnés C, Gich J, Fernández-Aranda F, Alberich-Bayarri Á, Moya A, Pedraza S, Ricart W, López M, Portero-Otin M, Fernández-Real JM. The Gut Metagenome Changes in Parallel to Waist Circumference, Brain Iron Deposition, and Cognitive Function. *J Clin Endocrinol Metab* 2017. 102: 2962-2973. FI: 5,455(Q1)
 - Bersweiler A, D'Autréaux B, Mazon H, Kriznik A, Belli G, Delaunay-Moisán A, Toledano MB, Rahuel-Clermont S. A scaffold protein that chaperones a cysteine-sulfenic acid in H₂O₂ signaling. *Nat Chem Biol* 2017. 13: 909-. FI: 15,066(Q1)
 - Moreno-Navarrete JM, Moreno M, Ortega F, Xifra G, Hong S, Asara JM, Serrano JCE, Jové M, Pissios P, Blüher M, Ricart W, Portero-Otin M, Fernández-Real JM. TSHB mRNA is linked to cholesterol metabolism in adipose tissue. *FASEB J* 2017. 31: 4482-4491. FI: 5,498(Q1)
 - Iglesias MB, Viñas I, Colás-Medà P, Collazo C, Serrano JCE, Abadías M. Adhesion and invasion of *Listeria monocytogenes* and interaction with *Lactobacillus rhamnosus* GG after habituation on fresh-cut pear. *J Funct Foods* 2017. 34: 453-460. FI: 3,144(Q1)
 - Sánchez-de-la-Torre A, Soler X, Barbé F, Florés M, Maisel A, Malhotra A, Rue M, Bertran S, Aldomá A, Worner F, Valls J, Lee CH, Turino C, Galera E, de Batlle J, Sánchez-de-la-Torre M, Spanish Sleep Group(*). Cardiac Troponin Values in Patients With Acute Coronary Syndrome and Sleep Apnea A Pilot Study. *CHEST* 2018. 153: 329-338. FI: 6,044(Q1)
 - Oromi N, Jové M, Pascual-Pons M, Royo JL, Rocaspana R, Aparicio E, Pamplona R, Palau A, Sanuy D, Fibla J, Portero-Otin M. Differential metabolic profiles associated to movement behaviour of stream-resident brown trout (*Salmo trutta*). *PLoS One* 2017. FI: 2,806(Q1)
 - Hernández M, López C, Real J, Valls J, Ortega-Martinez de Victoria E, Vázquez F, Rubinat E, Granado-Casas M, Alonso N, Molí T, Betriu A, Lecube A, Fernández E, Leslie RD, Mauricio D. Preclinical carotid atherosclerosis in patients with latent autoimmune diabetes in adults (LADA), type 2 diabetes and classical type 1 diabetes. *Cardiovasc Diabetol* 2017. 16: 94-0. FI: 4,752(Q1)
 - Ramírez-Morros A, Granado-Casas M, Alcubierre N, Martínez-Alonso M, Real J, Castelblanco E, Esquerda A, Cao G, Rubinat E, Hernández M, Alonso N, Fernández E, Mauricio D. Calcium Phosphate Product Is Associated with Subclinical Carotid Atherosclerosis in Type 2 Diabetes. *J Diabetes Res* 2017. 2017: 3498368-0. FI: 2,717(Q2)

- Serrano JC, Martín-Gari M, Cassanye A, Granado-Serrano AB, Portero-Otín M. Characterization of the post-prandial insulinemic response and low glycaemic index of a soy beverage. *PLoS One* 2017. FI: 2,806(Q1)
- Rué M, Andrinopoulou ER, Alvares D, Armero C, Forte A, Blanch L. Bayesian joint modeling of bivariate longitudinal and competing risks data: An application to study patient-ventilator asynchronies in critical care patients. *Biom J* 2017. 59: 1184-1203. FI: 1,075(Q2)
- Cabré R, Naudí A, Domínguez-González M, Jové M, Ayala V, Mota-Martorell N, Pradas I, Nogueras L, Rué M, Portero-Otín M, Ferrer I, Pamplona R. Lipid Profile in Human Frontal Cortex is Sustained Throughout Healthy Adult Lifespan to Decay at Advanced Ages. *J Gerontol A Biol Sci Med Sci* 1. FI: (Q)
- Yuguero O, Forné C, Esquerda M, Pifarré J, Abadías MJ, Viñas J. Empathy and burnout of emergency professionals of a health region A cross-sectional study. *Medicine (Baltimore)* 2017. FI: 1,803(Q2)
- Alsina D, Ros J, Tamarit J. Nitric oxide prevents Aft1 activation and metabolic remodeling in frataxin-deficient yeast. *Redox Biol* 2018. 14: 131-141. FI: 6,337(Q1)
- Collazo C, Abadías M, Colás-Medà P, Iglesias MB, Granado-Serrano AB, Serrano J, Viñas I. Effect of *ITPseudomonas graminis* & IT strain CPA-7 on the ability of *ITListeria* & IT & ITmonocytogene & ITs and *ITSalmonella enterica* & IT subsp & ITenterica & IT to colonize Caco-2 cells after pre-incubation on fresh-cut pear. *Int J Food Microbiol* 2017. 262: 55-62. FI: 3,339(Q1)
- Carles M, Martínez-Alonso M, Pons A, Pérez-Lacasta MJ, Perestelo-Pérez L, Sala M, Vidal C, Garcia M, Toledo-Chávarri A, Codern N, Feijoo-Cid M, Romero A, Pla R, Soler-González J, Castells X, Rué M, InforMa Group. The effect of information about the benefits and harms of mammography on women's decision-making: study protocol for a randomized controlled trial. *Trials* 2017. 18: 426-0. FI: 1,969(Q3)
- Turino C, Bertran S, Gavaldá R, Teixidó I, Woehrlé H, Rué M, Solsona F, Escarrabill J, Colls C, García-Altés A, de Batlle J, Sánchez de-la-Torre M, Barbé F. Characterization of the CPAP-treated patient population in Catalonia. *PLoS One* 2017. FI: 2,806(Q1)
- Castro-Grattoni AL, Torres G, Martínez-Alonso M, Barbé F, Turino C, Sánchez-de-la-Torre A, Cortijo A, Duran-Cantolla J, Egea C, Cao G, Sánchez-de-la-Torre M. Blood pressure response to CPAP treatment in subjects with obstructive sleep apnoea: the predictive value of 24-h ambulatory blood pressure monitoring. *Eur. Resp. J.* 2017. FI: 10,569(Q1)
- Nogueras Penabad L, Gil Sánchez A, Hervás JV, González C, Martí M, Canudes M, Peralta S, Moga MJ, Boada J, Pamplona R, Portero M, Brieva L, Gonzalo, H. Mitochondrial dysfunction in peripheral blood mononuclear cells from multiple sclerosis patients. *Mult Scler* 2017. 23: 509-0. FI: 4,840(Q1)
- Mora E, Portella MJ, Martínez-Alonso M, Teres M, Forcada I, Vieta E, Mur M. The Impact of Obesity on Cognitive Functioning in Euthymic Bipolar Patients: A Cross-Sectional and Longitudinal Study. *J Clin Psychiatry* 2017. 78: 924-932. FI: 5,291(Q1)
- Britti E, Delaspre F, Feldman A, Osborne M, Greif H, Tamarit J, Ros J. Frataxin-deficient neurons and mice models of Friedreich ataxia are improved by TAT-MTScs-FXN treatment. *J Cell Mol Med* 2018. 22: 834-848. FI: 4,499(Q1)
- Fourcade S, Morató L, Parameswaran J, Ruiz M, Ruiz-Cortés T, Jové M, Naudí A, Martínez-Redondo P, Dierssen M, Ferrer I, Villarroya F, Pamplona R, Vaquero A, Portero-Otín M, Pujol A. Loss of SIRT2 leads to axonal degeneration and locomotor disability associated with redox and energy imbalance. *AGING CELL* 2017. 16: 1404-1413. FI: 6,714(Q1)
- Martínez-Alonso M, Carles-Lavila M, Pérez-Lacasta MJ, Pons-Rodríguez A, Garcia M, Rué M, InforMa Group. Assessment of the effects of decision aids about breast cancer screening: a systematic review and meta-analysis. *Bmj Open* 2017. FI: 2,369(Q1)
- Álvarez-Lerma F, Palomar-Martínez M, Sánchez-García M, Martínez-Alonso M, Álvarez-Rodríguez J, Lorente L, Arias-Rivera S, García R, Gordo F, Añón JM, Jam-Gatell R, Vázquez-Calatayud M, Agra Y. Prevention of Ventilator-Associated Pneumonia: The Multimodal Approach of the Spanish ICU "Pneumonia Zero" Program. *Crit Care Med* 2018. 46: 181-188. FI: 7,050(Q1)
- St John-Williams L, Blach C, Toledo JB, Rotroff DM, Kim S, Klavins K, Baillie R, Han XL, Mahmoudiandehkordi, S, Jack, J, Massaro, TJ, Lucas, JE, Louie, G, Motsinger-Reif, AA, Risacher, SL, Saykin, AJ, Kastemuller, G, Arnold, M, Koal, T, Moseley, MA, Mangravite, LM, Peters, MA, Tenenbaum, JD, Thompson, JW, Kaddurah-Daouk, R, Alzheimer's Dis Neuroimaging. Data Descriptor: Targeted metabolomics and medication classification data from participants in the ADNI1 cohort. *Sci Data* 2017. FI: 4,836(Q1)
- Valdivielso JM, Betriu A, Martínez-Alonso M, Arroyo D, Bermudez-Lopez M, Fernandez E, NEFRONA investigators. Factors predicting cardiovascular events in chronic kidney disease patients. Role of subclinical atheromatosis extent assessed by vascular ultrasound. *PLoS One* 2017. FI: 2,806(Q1)
- Granado-Casas M, Martínez-Alonso M, Alcubierre N, Ramírez-Morros A, Hernández M, Castelblanco E, Torres-Puiggros J, Mauricio D. Decreased quality of life and treatment satisfaction in patients with latent autoimmune diabetes of the adult. *PeerJ* 2017. FI: 2,177(Q2)
- García-de-la-Fuente MR, Santacana M, Valls J, Vilardell F, Fernández Armenteros JM, Pujol R, Gari E, Casanova JM. Cytokeratin Profile of Basal Cell Carcinomas According to the Degree of Sun Exposure and to the Anatomical Localization. *Am J Dermatopathol* 2018. 40: 342-348. FI: 1,095(Q4)

- Posso M, Puig T, Carles M, Rué M, Canelo-Aybar C, Bonfill X. Effectiveness and cost-effectiveness of double reading in digital mammography screening: A systematic review and meta-analysis. *Eur J Radiol* 2017. 96: 40-49. FI: 2,462(Q2)
- Borràs Sans M, Pérez-Fontán M, Martínez-Alonso M, Bajo A, Betriu À, Valdivielso JM, Fernández E, NEFRONA INVESTIGATORS. The modality of dialysis does not influence atheromatous vascular disease progression or cardiovascular outcomes in dialysis patients without previous cardiovascular disease. *PLoS One* 2017 . FI: 2,806(Q1)
- Chacón MR, Lozano-Bartolomé J, Portero-Otín M, Rodríguez MM, Xifra G, Puig J, Blasco G, Ricart W, Chaves FJ, Fernández-Real JM. The gut mycobiome composition is linked to carotid atherosclerosis. *BENEF MICROBES* 2018. 9: 185-198. FI: 2,923(Q2)
- Vilaplana J, Alves R, Solsona F, Mateo J, Teixidó I, Pifarré M. MetReS, an Efficient Database for Genomic Applications. *J Comput Biol* 2018. 25: 200-213. FI: 1,032(Q2)
- Eritja N, Jové M, Fasmer KE, Gatus S, Portero-Otin M, Trovik J, Krakstad C, Sol J, Pamplona R, Haldorsen IS, Matias-Guiu X. Tumour-microenvironmental blood flow determines a metabolomic signature identifying lysophospholipids and resolvin D as biomarkers in endometrial cancer patients. *Oncotarget* 2017. 8: 109018-109026. FI: 5,168(Q1)
- Cambray S, Portero-Otín M, Jové M, Torreguitart N, Colàs-Campàs L, Sanz A, Benabdelhak I, Yemisci M, Dalkara T, Dönmez-Demir B, Egea J, Purroy F. Metabolomic Estimation of the Diagnosis and Onset Time of Permanent and Transient Cerebral Ischemia. *MOL NEUROBIOL* 1. FI: (Q)

Biologia Molecular de Llevats

El grup estudia l'efecte de condicions d'estrès ambiental sobre la proliferació cel·lular en el llevat *Saccharomyces cerevisiae*, com a model d'organisme eucariota unicel·lular manipulable genèticament, així com les vies de transducció i els sistemes enzimàtics implicats en la defensa i reparació del dany per estrès. Es fa especial èmfasi en l'estrès oxidatiu (ateses les seves implicacions biomèdiques), amb l'estudi del paper dels sistemes glutaredoxina i glutatió-transferasa en la defensa davant l'estrès oxidatiu en la regulació de l'estat redox dels grups sulfidril de les proteïnes, com a mecanisme modulador de l'activitat de les proteïnes, inclosos diversos activadors transcripcionals. La relació estructura-funció en famílies de gens relacionats estructuralment, però amb possible diversificació funcional (en relació amb la defensa davant l'estrès oxidatiu) és un problema estudiat bioquímicament i genèticament.

Responsable del grup:

Dra. Gemma Bellí

Correu de contacte: gemma.belli@cmb.udl.cat**Telèfons de contacte:** 973 702 940 - 973 702 409**Ubicació:**

Edifici Biomedicina I

Laboratori 4a planta B4.8

Investigador principal

Dra. Gemma Bellí, professora agregada

Personal tècnic de suport

Immaculada Montoliu, tècnic FP

Meritxell Martín, tècnic FP

Senyalització en Llevats

El model de treball es basa en l'estudi molecular, genètic i cel·lular d'algunes vies de senyalització que participen en la resposta cel·lular davant l'estrès oxidatiu en el model eucariota *Saccharomyces cerevisiae* i la seva repercussió en l'extensió cronològica de la vida. En l'actualitat, estem desenvolupant dos subprojectes: 1. Com afecta l'homeòstasi del ferro a les rutes de senyalització cel·lular TOR, RAC, PCK1 i AMPK a l'autofàgia i la mitofàgia i, en conseqüència, a l'envelliment cel·lular. 2. Utilitzem llevats per trobar noves proteïnes i funcions cel·lulars associades a la proteïna humana Glrx3, una glutaredoxina monotiolica relacionada amb l'estrès oxidatiu, homeòstasi de ferro i diversos càncers i afeccions cardíques.

Responsable del grup:

Dra. Mª Àngeles de la Torre

Correu de contacte: madelatorre@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 941 - 973 702 410

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 4a planta B4.6

Investigador principal

Dra. Mª Àngeles de la Torre, professora agregada (IP)

Equip investigador

Dr. Àngel Mozo, catedràtic d'Universitat

Dra. Núria Pujol, investigadora postdoctoral

Dra. Mónica Adriana Mechoud, investigadora COFUND (IP)

Investigadors predoctorals

Ares Farran, llicenciada

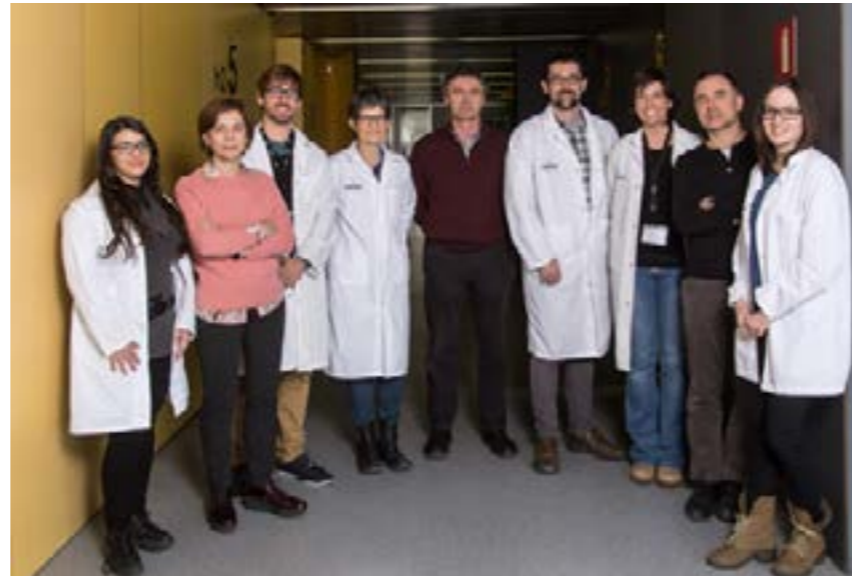
Personal tècnic de suport

Immaculada Montoliu, tècnic FP

Bioquímica de l'Estrès Oxidatiu

La finalitat de la recerca d'aquest grup consisteix a analitzar l'impacte de l'estrès oxidatiu en les funcions cel·lulars. Els models utilitzats són cultius primaris de neurones, cardiomiòcits i també llevats per estudiar les bases moleculars de malalties minoritàries neurodegeneratives i autosòmiques recessives, com ara l'atàxia de Friedreich (AF), que es deu a la manca de la proteïna mitocondrial anomenada frataxina.

Els estudis a nivell cel·lular dels efectes del dèficit d'aquestes proteïnes ens han permès establir alteracions en l'homeòstasi del ferro, i sobretot del calci. Aquestes alteracions comporten disfuncions cel·lulars que condueixen a l'apoptosi o autofàgia. A més, els resultats obtinguts permeten proposar i assajar possibles solucions terapèutiques que milloren les funcions i la supervivència cel·lulars. En el cas d'AF, les estratègies terapèutiques s'adrecen a estabilitzar les funcions mitocondrials, com, per exemple, bloquejar l'obertura del porus mitocondrial.

Responsable del grup:

Dr. Joaquim Ros

Correu de contacte: joaquim.ros@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte:
973 702 407 - 973 702 275

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori 4a planta B4.1

Investigador principal

Dr. Joaquim Ros, catedràtic d'Universitat (IP)

Equip investigador

Dra. Elisa Cabiscol, titular d'Universitat (IP)

Dr. Jordi Tamarit, professor agregat (IP)

Dr. David Alsina, investigador postdoctoral

Dr. Fabien Delaspre, investigador postdoctoral

Investigadors predoctorals

Rosa Purroy, llicenciada

Elena Britti, llicenciada

Personal tècnic de suport

Roser Pané, tècnic FP

Meritxell Martin, tècnic FP

Biologia de Sistemes i Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica

El Grup de Biologia de Sistemes i Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica se centra en dues línies de recerca paral·leles: la Biologia de Sistemes i els Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica. La primera desenvolupa recerca en Bioinformàtica i Biologia Computacional, de Sistemes i Sintètica. Es desenvolupen i apliquen eines i mètodes matemàtics per analitzar i integrar grans bases de dades òmiques i clíniques amb l'objectiu de proporcionar una comprensió sistèmica i evolutiva del funcionament dels circuits moleculars de les cèl·lules i els organismes.

La línia Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica desenvolupa i aplica models estadístics per avaluar les intervencions sanitàries i col·labora estretament amb grups de recerca clínica i translacional. Les àrees d'expertesa del grup són el disseny i l'anàlisi d'estudis, l'avaluació econòmica i mètodes avançats en l'anàlisi de supervivència, així com els models conjunts de dades longitudinals i temps fins a un esdeveniment.

Responsables del grup:

Dr. Albert Sorribas
Dra. Montserrat Rué
Dr. Rui Alves

Correus de contacte:

albert.sorribas@cmb.udl.cat
montse.rue@cmb.udl.cat
ralves@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte:

973 702 406
973 702 441
973 702 425

Ubicació:

Edifici Biomedicina, mòdul 2
Laboratori 4a planta

Investigadors principals

Dr. Albert Sorribas, catedràtic d'Universitat (IP)
Dr. Rui Alves, professor agregat (IP)
Dra. Montserrat Rué, catedràtica contractada (IP)

Equip investigador

Gisela Altés, investigadora
Pau Balaguer, investigador, màster dual
Joaquim Cruz, investigador
Carles Forné, investigador, tècnic sup. Recerca
Dra. Montserrat Martínez, investigadora, tècnic sup. Recerca
Dra. Tania Maria Pereira, investigadora COFUND (IP)
Hèctor Perpiñan, investigador, tècnic sup. Recerca
Dr. Baldiri Salvador, investigador
Dr. Joan Valls, investigador, tècnic sup. Recerca
Dr. Jordi Vilaplana, investigador, tècnic sup. Recerca
Dra. Ester Vilapinyó, investigadora, professora associada

Investigadora predoctorals

Anna Pons, llicenciada

Fisiopatologia Metabòlica

L'objectiu general de la nostra recerca se centra en l'estudi del paper que juguen el metabolisme i l'estrès oxidatiu (incloent-hi la química dels radicals lliures, la biologia redox i antioxidants) en el procés d'envelliment i malalties associades a l'edat. Així, investiguem el paper del metabolisme i l'estrès oxidatiu en models animals (vertebrats i invertebrats) i humans, en què la taxa d'envelliment i longevitat són diferents, o bé ha estat modificada experimentalment (per exemple, manipulacions genètiques, restricció calòrica i restricció de metionina), o bé afectada patològicament (per exemple, malalties metabòliques, malalties cardiovasculars, càncer i malalties neurodegeneratives). Si es pogués alentir o fins i tot revertir el procés d'envelliment, la incidència de malalties associades a l'edat disminuiria significativament. El repte a llarg termini de la nostra recerca és aconseguir aquest objectiu.

Responsable del grup:

Dr. Reinald Pamplona

Correu de contacte:

reinald.pamplona@mex.udl.cat

Telèfons de contacte:

973 702 442 – 973 702 269

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori 3a planta B3.1 3.2

Investigador principal

Dr. Reinald Pamplona, catedràtic d'Universitat (IP)

Equip investigador

Dra. Victòria Ayala, professora agregada

Dr. Jordi Boada, professor agregat

Dra. Alba Naudí, professora lector (IP)

Dr. Manuel Portero-Otín, professor titular d'Universitat (IP)

Dr. Joan Prat, professor titular d'Universitat

Dr. José CE Serrano, professor agregat (IP)

Dra. Ana Belén Granado, investigadora postdoctoral

Dra. Mariona Jové, investigadora SCT Metabolòmica (IP)

Dra. Èlia Obis, investigadora postdoctoral

Dr. Ricardo Romero, investigador postdoctoral (IP)

Investigadors predoctorals

Natàlia Mota, graduada en Ciències Biomèdiques

Pascual Torres, graduat en Ciències Biomèdiques

Rebeca Berdún, graduada en Química

Didier Hernández, graduat en Nutrició Humana i Dietètica

Irene Pradas, graduada en Biotecnologia

Chiara Rossi, graduada en Ciències Biològiques

Joaquim Sol, graduat en Nanociència i Nanotecnologia

Farida Dakterzada, graduada en Ciències de Laboratori

Personal tècnic de suport

David Argilés, tècnic de Laboratori

Meritxell Martín, tècnic de Laboratori

Àrea 2

Medicina i Terapèutica Experimental

L'Àrea de Medicina i Terapèutica Experimental neix amb l'objectiu d'estudiar la fisiologia, patologia i terapèutica de malalties humanes, tant a partir de mostres obtingudes en pacients com en models animals i cel·lulars. Per tant, es planteja una recerca translacional entre la clínica i la bàsica que permet estudiar patologies molt prevalents en la pràctica clínica diària. L'àrea consta de quatre grups de recerca de provada trajectòria i compta amb col·laboracions de prestigi, tant nacionals com internacionals.

Grups Àrea 2

Genètica de Malalties Complexes

Grup de Recerca Translacional Vascular i Renal

Unitat de Farmacologia

Patologia Oncològica

Recerca Clínica i Experimental en Patologia Digestiva Oncohematològica

Grup Bàsic i Clínic d'Immunologia i Endocrinologia

Cirurgia Experimental

Cirurgia Endocrina, Bariàtrica i Metabòlica

Activitat científica

Ajuts competitiu concedits el 2017:

Projectes Àrea 2	Ajuts	Imports (€)
Vascular and Renal Translational Research Group	5	293.184,70
Depart. Salut (GenCat) – Intensificació infermeria	1	20.250,00
Depart. Salut (GenCat) – Incorporació científics i tecnòlegs	1	104.821,10
MINECO – Juan de la Cierva	1	50.000,00
UdL – predoctoral	1	58.668,48
Diputació de Lleida – RH	1	59.445,12
Unitat de Farmacologia	1	58.668,48
UdL – predoctoral	1	58.668,48
Patologia Oncològica	5	305.158,06
AECC – Postdoctoral	1	80.000,00
Fundació Dexeus – Projecte	1	3.000,00
Depart. Salut (GenCat) – Incorporació científics i tecnòlegs	1	104.821,10
UdL – predoctoral	2	117.336,96
Grup d'Immunologia i Metabolisme	5	383.689,58
MINECO – Projecte	1	181.500,00
UdL – predoctoral	1	58.668,48
Fundación Sociedad Española de Endocrinología y Nutrición – Premi	1	4.500,00
Depart. Salut (GenCat) – Incorporació de científics i tecnòlegs	1	104.821,10
Depart. Salut (GenCat) – Projecte	1	34.200,00
Total general	16	1.040.700,82

Tesis doctorals 2017

- Utilitat de la immunohistoquímica i els Tissue Micro Arrays en l'estudi dels tumors sòlids. Directors: Rosa Maria Martí i Xavier Matias-Guiu. Doctorand: Òscar Maiques
- Evolució dels nevus melanocítics adquirits. Epidemiologia a la infància, biomarcadors de senescència i fenomen d'autoinvolució. Directora: Rosa Maria Martí. Doctoranda: Sara Moreno
- *Vasa vasorum* adventicials en pacients amb obesitat mòrbida: efecte de la cirurgia bariàtrica i relació amb la hipòxia nocturna. Director: Albert Lecube. Doctorand: Ferran Rius Riu.

Guies de pràctica Clínica 2017

- Pérez-Segura P, Palacio JE, Vázquez L, Monereo S, de Las Peñas R, de Icaya PM, Grávalos C, Lecube A, Blasco A, García-Almeida JM, Barneto I, Goday A. Peculiarities of the obese patient with cancer: a national consensus statement by the Spanish Society for the Study of Obesity and the Spanish Society of Medical Oncology. *Clin Transl Oncol*. 2017 Jun; 19(6):682-694.
- Lecube A, Monereo S, Rubio MA, Martínez de Icaya P, Martí A, Salvador J, Masmiquel L, Goday A, Bellido D, Lurbe E, García-Almeida JM, Tinahones FJ, García-Luna PP, Palacio E, Gargallo M, Bretón I, Morales-Conde S, Caixàs A, Menéndez E, Puig Domingo M, Casanueva FF. Prevention, diagnosis, and treatment of obesity. Position statement of the Spanish Society for the Study of Obesity. *Endocrinol Diabetes Nutr*. 2017 Mar; 64 Suppl 1:15-22.

Publicacions 2017

- Villanueva C, Graupera I, Aracil C, Alvarado E, Minana J, Puente A, Hernández-Gea V, Ardevol A, Pavel O, Colomo A, Concepcion, Mar, Poca, María, Torras X, Rene JM, Guarner C. A. Randomized Trial to Assess Whether Portal Pressure Guided Therapy to Prevent Variceal Rebleeding Improves Survival in Cirrhosis. *Hepatology* 2017. 65: 1693-1707. FI: 13,246(Q1)
- Eritja N, Felip I, Dosil MA, Vigezzi L, Mirantes C, Yeramian A, Navaridas R, Santacana M, Llobet-Navas D, Yoshimura A, Nomura M, Encinas M, Matias-Guiu X, Dolcet X. A Smad3-PTEN regulatory loop controls proliferation and apoptotic responses to TGF-beta in mouse endometrium. *Cell Death Differ* 2017. 24: 1443-1458. FI: 8,339(Q1)
- Currás-Freixes M, Piñeiro-Yañez E, Montero-Conde C, Apellániz-Ruiz M, Calsina B, Mancikova V, Remacha L, Richter S, Ercolino T, Rogowski-Lehmann N, Deutschbein T, Calatayud M, Guadalix S, Álvarez-Escolá C, Lamas C, Aller J, Sastre-Marcos J, Lázaro C, Galofré JC, Patiño-García A, Meoro-Avilés A, Balmaña-Gelpi J, De Miguel-Novoa P, Balbín M, Matías-Guiu X, Letón R, Inglada-Pérez L, Torres-Pérez R, Roldán-Romero JM, Rodríguez-Antona C, Fliedner SMJ, Opocher G, Pacak K, Korpershoek E, de Krijger RR, Vroonen L, Mannelli M, Fassnacht M, Beuschlein F, Eisenhofer G, Cascón A, Al-Shahrour F, Robledo M. A Targeted Next-Generation Sequencing Assay for Pheochromocytoma and Paraganglioma Diagnostics. *J Mol Diagn* 2017. 19: 575-588. FI: 4,526(Q1)
- Alfon J, Erazo T, Pérez-Montoyo H, Domenech C, Puig T, Segura MF, Matias-Guiu X, Rodon J, Nadal E, Oaknin A, Gil M, Vidal L, Gascon P, Lizcano JM. Abt10812 An Autophagy-Anticancer Drug In Phase II Clinical Trials That Inhibits Pi3k/Akt/Mtor Pathway By Inducing Trib3 Expression. *Basic Clin Pharmacol Toxicol* 2017. 121: 30-0. FI: 3,176(Q2)
- Devis L, Moiola CP, Masia N, Martínez-García E, Santacana M, Stirbat TV, Brochard-Wyart F, García Á, Alameda F, Cabrera S, Palacios J, Moreno-Bueno G, Abal M, Thomas W, Dufour S, Matias-Guiu X, Santamaria A, Reventos J, Gil-Moreno A, Colas E. Activated leukocyte cell adhesion molecule (ALCAM) is a marker of recurrence and promotes cell migration, invasion, and metastasis in early-stage endometrioid endometrial cancer. *J Pathol* 2017. 241: 475-487. FI: 6,894(Q1)
- Sierra J, Garrido A, Díaz-Beya M, Vives S, Pomares H, Guardia R, Cervera M, Queipo de Llano M, Salameiro O, García A, Martí-Tutusaus J, Pedro C, Bargay J, Sampol A, Hoyos M, Pratcorona M, Escoda L, Gallardo D, Arnan M, Ribera J, Esteve J, Nomdedeu J, Brunet, S. ACUTE Myeloid Leukemia With Intermediate-Risk Cytogenetics And A Favorable Genotype: Prognostic Factors And Results In Patients Treated According The Spanish Cetlam Protocols. *Haematologica* 2017. 102: 49-0. FI: 7,702(Q1)
- Sánchez E, Antonio Baena-Fustegueras J, Cruz de la Fuente M, Gutiérrez L, Bueno M, Ros S, Lecube A. Advanced glycation end-products in morbid obesity and after bariatric surgery: When glycemic memory starts to fail. *Endocrinol. Diabetes Nutr*. 2017. 64: 4-10. FI: (Q)
- Martínez-García E, Lopez-Gil C, Campoy I, Vallve J, Coll E, Cabrera S, Ramon y Cajal S, Matias-Guiu X, van Oostrum J, Reventos J, Gil-Moreno A, Colas E. Advances in endometrial cancer protein biomarkers for use in the clinic. *Expert Rev Proteomics* 2018. 15: 81-99. FI: 3,849(Q1)
- Depreeuw J, Stelloo E, Osse EM, Creutzberg CL, Nout RA, Moisse M, Garcia-Dios DA, Dewaele M, Willekens K, Marine JC, Matias-Guiu X, Amant F, Lambrechts D, Bosse T. Amplification of 1q32.1 Refines the Molecular Classification of Endometrial Carcinoma. *Clin Cancer Res* 2017. 23: 7232-7241. FI: 9,619(Q1)

- Castelblanco E, Zafon C, Maravall J, Gallel P, Martínez M, Capel I, Bella MR, Halperin I, Temprana J, Iglesias C, Puig-Domingo M, Robledo M, Matias-Guiu X, Mauricio D. APLP2, RRM2, and PRC1: New Putative Markers for the Differential Diagnosis of Thyroid Follicular Lesions. *Thyroid* 2017. 27: 59-66. FI: 5,515(Q1)
- Eritja N, Chen BJ, Rodríguez-Barrueco R, Santacana M, Gatus S, Vidal A, Martí MD, Ponce J, Bergadà L, Yeramian A, Encinas M, Ribera J, Reventós J, Boyd J, Villanueva A, Matias-Guiu X, Dolcet X, Llobet-Navàs D. Autophagy orchestrates adaptive responses to targeted therapy in endometrial cancer. *Autophagy* 2017. 13: 608-624. FI: 8,593(Q1)
- Bermúdez-López M, Betriu À, Valdivielso JM, Bretones Del Pino T, Arroyo D, Fernández E. Beyond the traditional lipid parameters in chronic kidney disease. *Nefrologia* 2018. 38: 109-113. FI: 1,183(Q4)
- Bermúdez-López M, Betriu À, Valdivielso JM, Bretones del Pino T, Arroyo D, Fernández E. Beyond the traditional lipid parameters in chronic kidney disease. *Nefrologia* 1. . FI: (Q)
- Ramírez-Morros A, Granado-Casas M, Alcubierre N, Martínez-Alonso M, Real J, Castelblanco E, Esquerda A, Cao G, Rubinat E, Hernández M, Alonso N, Fernández E, Mauricio D. Calcium Phosphate Product Is Associated with Subclinical Carotid Atherosclerosis in Type 2 Diabetes. *J Diabetes Res* 2017. 2017: 3498368-0. FI: 2,717(Q2)
- Gasol Cudos A, Morales Murillo S, Panadés Siurana MJ, Vilardell Villellas F, Canosa Morales C, Melé Olivé J, Iglesias Martínez E, Salud Salvia A. Change in treatment decisions according to Oncotype Dx Recurrence Score in node positive and negative, estrogen-receptor positive (ER+), HER2 negative breast cancer in a single institution. *BREAST* 2017. 32: 92-93. FI: 2,801(Q1)
- García-Sanz P, Triviño JC, Mota A, Pérez López M, Colás E, Rojo-Sebastián A, García Á, Gatus S, Ruiz M, Prat J, López-López R, Abal M, Gil-Moreno A, Reventós J, Matias-Guiu X, Moreno-Bueno G. Chromatin remodelling and DNA repair genes are frequently mutated in endometrioid endometrial carcinoma. *Int. J. Cancer* 2017. 140: 1551-1563. FI: 6,513(Q1)
- Collado R, Puiggros A, López-Guerrero JA, Calasanz MJ, Larráyoiz MJ, Ivars D, García-Casado Z, Abella E, Orero MT, Talavera E, Oliveira AC, Hernández-Rivas JM, Hernández-Sánchez M, Luño E, Valiente A, Grau J, Portal I, Gardella S, Salgado AC, Giménez MT, Ardanaz MT, Campeny A, Hernández JJ, Álvarez S, Espinet B, Carbonell F. Chronic lymphocytic leukemia with isochromosome 17q: An aggressive subgroup associated with TP53 mutations and complex karyotypes. *Cancer Lett* 2017. 409: 42-48. FI: 6,375(Q1)
- Rodríguez de Lope C, Reig M, Matilla A, Ferrer MT, Dueñas E, Mínguez B, F Castroagudín J, Ortiz I, Pascual S, Lledó JL, Gallego A, Arenas JI, Aracil C, Forne M, Muñoz C, Pons F, Sala M, Iñarrairaegui M, Martín-Llahi M, Andreu V, Garre C, Rendón P, Fuentes J, Crespo J, Rodríguez M, Bruix J, Varela M, en representación del Grupo de Estudio de Cáncer Hepático (GECH). Clinical characteristics of hepatocellular carcinoma in Spain. Comparison with the 2008-2009 period and analysis of the causes of diagnosis out of screening programs. *Analysis of 686 cases in 73 centers. Med Clin (Barc)* 2017. 149: 61-71. FI: 1,125(Q3)
- Sánchez R, Ayala R, Alberto Alonso R, Martínez P, María, Ribera, Jordi, García, Olga, Sánchez-Pina, José, Mercadal, Santiago, Montesinos, Pau, Martino, Rodrigo, Barba, Pere, González-Campos, José, Barrios, Manuel, Lavilla, Esperanza, Gil, Cristina, Bernal, Teresa, Escoda, Lourdes, Abella, Eugenia, Luz Amigo, Ma, José Moreno, Ma, Bravo, Pilar, Guardia, Ramon, Hernández-Rivas, Jesus-Maria, García-Guinon, Antoni, Piernas, Sonia, Ribera, Jose-Maria, Martinez-Lopez, Joaquin. Clinical characteristics of patients with central nervous system relapse in BCR-ABL1-positive acute lymphoblastic leukemia: the importance of characterizing ABL1 mutations in cerebrospinal fluid. *Ann Hematol* 2017. 96: 1069-1075. FI: 3,083(Q2)
- García-de-la-Fuente MR, Santacana M, Valls J, Vilardell F, Fernández Armenteros JM, Pujol R, Gari E, Casanova JM. Cytokeratin Profile of Basal Cell Carcinomas According to the Degree of Sun Exposure and to the Anatomical Localization.. *Am J Dermatopathol* 2018. 40: 342-348. FI: 1,095(Q4)
- Granado-Casas M, Martínez-Alonso M, Alcubierre N, Ramírez-Morros A, Hernández M, Castelblanco E, Torres-Puiggros J, Mauricio D. Decreased quality of life and treatment satisfaction in patients with latent autoimmune diabetes of the adult. *PeerJ* 2017. . FI: 2,177(Q2)
- Rossell J, González M, Mestres N, Pardina E, Ricart-Jané D, Peinado-Onsurbe J, Baena-Fustegueras JA. Diet Change After Sleeve Gastrectomy Is More Effective for Weight Loss Than Surgery Only. *Obes Surg* 2017. 27: 2566-2574. FI: 3,947(Q1)
- Maiques O, Moreno S, Romero M, Santacana M, Gómez I, Velasco A, Macià, A, Barcelo C, Boix R, Valls J, Gatus S, Canti C, Matias-Guiu X, Soria X, Martí RM. Differential immunoeexpression of senescence markers, tumor suppressor genes, BRAF-V600E and T-type calcium channels in acquired nevi according to their histopathological and dermoscopic classification. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2017. 31: 65-0. FI: 3,528(Q1)
- Oromí N, Jové M, Pascual-Pons M, Royo JL, Rocaspana R, Aparicio E, Pamplona R, Palau A, Sanuy D, Fibla J, Portero-Otin M. Differential metabolic profiles associated to movement behaviour of stream-resident brown trout (*Salmo trutta*). *PLoS One* 2017. . FI: 2,806(Q1)

- Cimas FJ, Callejas-Valera JL, García-Olmo DC, Hernández-Losa J, Melgar-Rojas P, Ruiz-Hidalgo MJ, Pascual-Serra R, Ortega-Muelas M, Roche O, Marcos P, Garcia-Gil E, Fernandez-Aroca DM, Ramón Y Cajal S, Gutkind JS, Sanchez-Prieto R. E1a is an exogenous in vivo tumour suppressor. *Cancer Lett* 2017. 399: 74-81. FI: 6,375(Q1)
- Torremadé N, Bozic M, Goltzman D, Fernandez E, Valdivielso JM. Effects of the Administration of 25(OH) Vitamin D3 in an Experimental Model of Chronic Kidney Disease in Animals Null for 1-Alpha-Hydroxylase. *PLoS One* 2017. . FI: 2,806(Q1)
- Prat A, Ortega V, Villagrasa P, Pare L, Galván P, Oliveira M, Nuciforo P, Lluch A, Morales S, Amillano K, López R, González R, Manso L, Martínez J, Lombart A, De la Pena L, Di Cosimo S, Rubio IT, Harbeck N, Baselga J, Cortes J. Efficacy and gene expression results from SOLTI1007 NEOERIBULIN phase II clinical trial in HER2-negative early breast cancer. *Cancer Res* 2017. . FI: 9,122(Q1)
- Yuguero O, Forné C, Esquerda M, Pifarré J, Abadías MJ, Viñas J. Empathy and burnout of emergency professionals of a health region A cross-sectional study. *Medicine (Baltimore)* 2017. . FI: 1,803(Q2)
- Eritja N, Yeramian A, Chen BJ, Llobet-Navas D, Ortega E, Colas E, Abal M, Dolcet X, Reventos J, Matias-Guiu X. Endometrial Carcinoma: Specific Targeted Pathways. *Adv Exp Med Biol* 2017. 943: 149-207. FI: 1,881(Q2)
- Matias-Guiu X, Stewart CJR. Endometriosis-associated ovarian neoplasia. *Pathology* 2018. 50: 190-204. FI: 2,709(Q2)
- Valdivielso JM, Betriu A, Martínez-Alonso M, Arroyo D, Bermúdez-López M, Fernández E, Nefrona investigators. Factors predicting cardiovascular events in chronic kidney disease patients. Role of subclinical atheromatosis extent assessed by vascular ultrasound. *PLoS One* 2017. . FI: 2,806(Q1)
- Garrido A, Brunet S, Calabuig M, Díaz-Beya M, Vives S, Cervera M, Pomares H, Guardia R, Salamero O, Queipo de Llano, M Bargay J, Sampol A, Pedro C, García A, Marti-Tutusaus J, Heras I, Torres P, Font L, González J, Hernández D, Hoyos M, Gallardo D, Arnan M, Escoda L, Ribera J, Esteve J, Tormo M, Nomdedeu J, Sierra J. Final Results Of The Cetlam Lam-2003 Trial For The Treatment Of Primary Aml Up To The Age Of 70. *Haematologica* 2017. 102: 322-323. FI: 7,702(Q1)
- Fernández de Misa R, Hernández Machín B, Servitje O, Valentí Medina F, Maroñas Jiménez L, Ortiz Romero PL, Sánchez Schmidt J, Pujol RM, Gallardo F, Pau-Charles I, García Muret MP, Pérez Gala S, Román C, Cañueto J, Blanch Rius L, Izu R, Ortiz Brugués A, Martí RM, Blanes M, Morillo M, Sánchez P, Peñate Y, Bastida J, Pérez Gil A, López-Lerma I, Muniesa C, Estrach T. First-line treatment in lymphomatoid papulosis: a retrospective multicentre study. *Clin Exp Dermatol* 2018. 43: 137-143. FI: 1,589(Q3)
- Mizab Mellah Ch, Sánchez Pérez M, Santos Rey MD, Hernández García M. Fulminant type 1 diabetes mellitus associated with pembrolizumab. *Endocrinol. Diabetes Nutr.* 2017. 64: 272-273. FI: (Q)
- Bozic M, Valdivielso JM. Functional Distribution and Regulation of the NMDAR in the Kidney, Heart and Parathyroid Gland. *Recept. Ser.* 2017. 30: 51-68. FI: (Q)
- Jose Cruz-Jentoft A, González B, de la Rubia J, Hernández Rivas JA, Alfonso Soler J, Fernández Lago C, Arnao M, Gironella M, Pérez Persona E, Teresa Zudaire M, Olivier C, Altes A, García Guinon A, Nomdedeu, B, Arnan, M, Ramírez Payer, A, Sánchez-Godoy, P, Pajuelo, N, Vilanova, D, Fernández Monjil, D, Bonanad, S, GAH Grp. Further psychometric validation of the GAH scale: Responsiveness and effect size. *J Geriatr Oncol* 2017. 8: 211-215. FI: 2,852(Q2)
- García-Casas A, García-Olmo DC, García-Olmo D. Further the liquid biopsy: Gathering pieces of the puzzle of genomestasis theory. *World J Clin Oncol* 2017. 8: 378-388. FI: (Q)
- Pardina E, Ferrer R, Rossell J, Ricart-Jané D, Méndez-Lara KA, Baena-Fustegueras JA, Lecube A, Julve J, Peinado-Onsurbe J. Hepatic CD36 downregulation parallels steatosis improvement in morbidly obese undergoing bariatric surgery. *Int. J. Obes.* 2017. 41: 1388-1393. FI: 5,487(Q1)
- Arcidiacono MV, Martínez-Alonso M, Belart M, Vilar A, Martín M, Craver L, Betriu À, Mauricio D, Valdivielso JM, Fernández E, Borràs M. High Levels of Hemoglobin Promote Carotid Adventitial Vasa Vasorum Neoangiogenesis in Chronic Kidney Disease. *Mediators Inflamm* 2017. 2017: 3795142-0. FI: 3,232(Q2)
- Zhu C, Farré G, Zanga D, Lloveras J, Michelena A, Ferrio JP, Voltas J, Slafer G, Savin R, Albajes R, Eizaguirre M, López C, Cantero-Martínez C, Díaz-Gómez J, Nogareda C, Moreno JA, Angulo E, Estany J, Pena RN, Tor M, Portero-Otin M, Eritja N, Arjó G, Serrano JCE, Matias-Guiu X, Twyman RM, Sandmann G, Capell T, Christou P. High-carotenoid maize: development of plant biotechnology prototypes for human and animal health and nutrition. *PHYTOCHEM REV* 1. : 1-15. FI: (Q)
- Giner-Galvan V, Torras J, Perpignan J, Torregrosa V, Luisa Martín M, Mora A, Torra R, Cano H, Fernandez E, Dupla JM, López LA, Sanzo C, Solanich X, Vázquez I. Home enzymatic therapy administration program for lysosomal diseases in Spain: first national experience. *Mol Genet Metab* 2017. 120: 54-0. FI: 3,769(Q1)
- Moreno R, Rojas LA, Villellas FV, Soriano VC, García-Castro J, Fajardo CA, Alemany R. Human Menstrual Blood-Derived Mesenchymal Stem Cells as Potential Cell Carriers for Oncolytic Adenovirus. *Stem Cells Int* 2017. 2017: 3615729-0. FI: 3,540(Q2)

- López de las Hazas MC, Piñol C, Macià A, Motilva MJ. Hydroxytyrosol and the Colonic Metabolites Derived from Virgin Olive Oil Intake Induce Cell Cycle Arrest and Apoptosis in Colon Cancer Cells. *J Agric Food Chem* 2017. 65: 6467-6476. FI: 3,154(Q1)
- Lecube A, Sánchez E, Betriu A, Gutiérrez-Carrasquilla L, Elias M, Barbé F, Purroy F, Buti M, Fernández E, López-Cano C. Impaired pulmonary function in type 2 diabetes: Is there a role for advanced glycation end-products measured by skin autofluorescence?-Data from the ILERVAS project. *Diabetologia* 2017. 60: 503-0. FI: 6,080(Q1)
- Antoni Schoenenberger-Arnaiz, J, Solanilla-Puertollas, M, Acer-Puig, M, Gómez-Arbonés, J. Informing primary care physicians of patients' involvement in clinical trials carried out at a specialist care level. *Open Access J Clin Trials* 2017. 9: 59-64. FI: (Q)
- Cuppens T, Moisse M, Depreeuw J, Annibali D, Colas E, Gil-Moreno A, Huvila J, Carpén O, Zikán M, Matias-Guiu X, Moerman P, Croce S, Lambrechts D, Amant F. Integrated genome analysis of uterine leiomyosarcoma to identify novel driver genes and targetable pathways. *Int. J. Cancer* 2018. 142: 1230-1243. FI: 6,513(Q1)
- Del Pino, AS, Medina-Rodriguez, N, Hernandez-Garcia, M, Novoa-Mogollon, FJ, Wagner, AM, Spanish Type 1 Diabet Genetics, T1DGC. Is HLA the cause of the high incidence of type 1 diabetes in the Canary Islands? Results from the Type 1 Diabetes Genetics Consortium (T1DGC). *Endocrinol. Diabetes Nutr.* 2017. 64: 146-151. FI: (Q)
- Pérez Fontán M, Borràs Sans M, Bajo Rubio MA, Rodríguez-Carmona A, Betriu A, Valdivielso JM, Fernández E, NEFRONA Study investigators. Low Serum Levels of Vitamin D are Associated with Progression of Subclinical Atherosclerotic Vascular Disease in Peritoneal Dialysis Patients: A Prospective, Multicenter Study. *Nephron* 2017. 136: 111-120. FI: 1,939(Q3)
- Castelblanco E, Hernández M, Castelblanco A, Esquerda A, Mollo A, Ramírez-Morros A, Franch-Nadal J, Fernández-Real JM, Mauricio D. Low-grade inflammatory marker profile is mainly driven by adiposity-related characteristics in patients with LADA, type 1 and type 2 diabetes. *Diabetologia* 2017. 60: 200-0. FI: 6,080(Q1)
- Ortiz-Brugues A, Marti-Laborda RM, Azon-Masoliver A, Vilardell-Vilellas F, Casanova-Seuma JM. Lymphoproliferative CD30-positive disorder in a patient with a folliculotropic mycosis fungoides. *J Dtsch Dermatol Ges* 2017. 15: 577-579. FI: 2,865(Q1)
- García-Iglesias P, Botargues JM, Feu Caballé F, Villanueva Sánchez C, Calvet Calvo X, Brullet Benedi E, Cánovas Moreno G, Fort Martorell E, Gallach Montero M, Gené Tous E, Hidalgo Rosas JM, Lago Macía A, Nieto Rodríguez A, Papo Berger M, Planella de Rubinat M, Saló Rich J, Campo Fernández de Los Ríos R. Management of non variceal upper gastrointestinal bleeding: position statement of the Catalan Society of Gastroenterology. *Gastroenterol Hepatol* 2017. 40: 363-374. FI: 0,917(Q4)
- Carmona A, Agüera ML, Luna-Ruiz C, Buendía P, Calleros L, García-Jerez A, Rodríguez-Puyol M, Arias M, Arias-Guillen M, de Arriba G, Ballarin J, Bernis C, Fernández E, García-Rebollo S, Mancha J, Del Peso G, Pérez E, Poch E, Portolés JM, Rodríguez-Puyol D, Sánchez-Villanueva R, Sarro F, Torres A, Martín-Mallo A, Aljama P, Ramírez R, Carracedo J. Markers of endothelial damage in patients with chronic kidney disease on hemodialysis. *Am J Physiol Renal Physiol* 2017. 312: 673-681. FI: 3,611(Q1)
- Altadill T, Dowdy TM, Gill K, Reques A, Menon SS, Moiola CP, Lopez-Gil C, Coll E, Matias-Guiu X, Cabrera S, Garcia A, Reventos J, Byers SW, Gil-Moreno A, Cheema AK, Colas E. Metabolomic and Lipidomic Profiling Identifies The Role of the RNA Editing Pathway in Endometrial Carcinogenesis. *Sci Rep* 2017. 7: 8803-0. FI: 4,259(Q1)
- Abajo M, Betriu À, Arroyo D, Gracia M, Del Pino MD, Martínez I, Valdivielso JM, Fernández E, investigators of the NEFRONA study. Mineral metabolism factors predict accelerated progression of common carotid intima-media thickness in chronic kidney disease: the NEFRONA study. *Nephrol Dial Transplant* 2017. 32: 1882-1891. FI: 4,470(Q1)
- Bosse, Tjalling, Nout, Remi A, McAlpine JN, McConechy M, Britton H, Ganesan R, Steele Jane C, Harrison Beth T, Oliva E, Matias-Guiu X, Gilks B, Soslow R. Molecular Classification of Grade 3 Endometrioid Endometrial Cancers Identifies Distinct Prognostic Subgroups. *Mod Pathol* 2017. 30: 277-0. FI: 5,728(Q1)
- Bosse, T, Nout, RA, McAlpine, JN, McConechy, M, Britton, H, Ganesan, R, Steele, JC, Harrison, BT, Oliva, E, Matias-Guiu, X, Gilks, B, Soslow, R. Molecular Classification of Grade 3 Endometrioid Endometrial Cancers Identifies Distinct Prognostic Subgroups. *Lab Invest* 2017. 97: 277-0. FI: 4,857(Q1)
- Varrassi G, Hanna M, Macheras G, Montero A, Montes Perez A, Meissner W, Perrot S, Scarpignato C. Multimodal analgesia in moderate-to-severe pain: a role for a new fixed combination of dexketoprofen and tramadol. *Curr Med Res Opin* 2017. 33: 1165-1173. FI: 2,757(Q1)
- Mora E, Portella M, Pinol-Ripoll G, López R, Cuadras D, Forcada I, Teres M, Vieta E, Mur M. Neurotrophins, inflammation and oxidative damage as mediators of cognitive functioning in bipolar disorder. *Eur Neuropsychopharmacol* 2017. 27: 821-822. FI: 4,239(Q1)
- Bermúdez-López M, Arroyo D, Betriu À, Masana L, Fernández E, Valdivielso JM. New perspectives on CKD-induced dyslipidemia. *Expert Opin Ther Targets* 2017. 21: 967-976. FI: 4,873(Q1)
- Dosil MA, Mirantes C, Eritja N, Felip I, Navaridas R, Gatus S, Santacana M, Colàs E, Moiola C, Schoenenberger JA, Encinas M, Garí E, Matias-Guiu X, Dolcet X. Palbociclib has antitumour effects on Pten-de-

- ficient endometrial neoplasias. *J Pathol* 2017. 242: 152-164. FI: 6,894(Q1)
- Aparicio A, Prat Castan J, Cortes Pare, , Galvan P, Bermejo B, Martínez N, Vidal M, Pernas S, López R, Munoz M, Nuciforo P, Fasani R, Morales S, Oliveira M, de la Pena L, Pelaez A, Llombart A. PAM50 intrinsic subtype as a predictor of pathological complete response following neoadjuvant dual HER2 blockade without chemotherapy in HER2-positive breast cancer: First results of the PAMELA clinical trial. *Cancer Res* 2017. . FI: 9,122(Q1)
 - Ruíz N, Vidal A, Ponce J, Martí L, Rovira J, Barahona M, Piulats JM, Llobeta-Navas D, Santacana M, Villanueva A, Matias-Guiu X. Patient-Derived Orthoxenografts (PDX) Reproduce Pathological Features of Corresponding Endometrial Carcinomas (EC). *Mod Pathol* 2017. 30: 306-0. FI: 5,728(Q1)
 - Ruiz, N, Vidal, A, Ponce, J, Marti, L, Rovira, J, Barahona, M, Maria Piulats, J, Llobeta-Navas, D, Santacana, M, Villanueva, A, Matias-Guiu, X. Patient-Derived Orthoxenografts (PDX) Reproduce Pathological Features of Corresponding Endometrial Carcinomas (EC). *Lab Invest* 2017. 97: 306-0. FI: 4,857(Q1)
 - Pérez-Segura P, Palacio JE, Vázquez L, Monereo S, de Las Peñas R, de Icaya PM, Grávalos C, Lecube A, Blasco A, García-Almeida JM, Barneto I, Goday A. Peculiarities of the obese patient with cancer: a national consensus statement by the Spanish Society for the Study of Obesity and the Spanish Society of Medical Oncology. *Clin Transl Oncol* 2017. 19: 682-694. FI: 2,353(Q3)
 - García-Olmo DC, Contreras JD, Picazo MG, López-Torres J, García-Olmo D. Potential clinical significance of perioperative levels of mRNA in plasma from patients with cancer of the larynx or hypopharynx. *Head Neck* 2017. 39: 647-655. FI: 3,376(Q1)
 - Gómez-Peralta F, Abreu C, Lecube A, Bellido D, Soto A, Morales C, Brito-Sanfiel M, Umpierrez G. Practical Approach to Initiating SGLT2 Inhibitors in Type 2 Diabetes. *Diabetes Ther* 2017. 8: 953-962. FI: 2,368(Q3)
 - Gomez-Peralta F, Abreu C, Lecube A, Bellido D, Soto A, Morales C, Brito-Sanfiel M, Umpierrez G. Practical Approach to Initiating SGLT2 Inhibitors in Type 2 Diabetes (vol 8, pg 953, 2017). *Diabetes Ther* 2017. 8: 963-965. FI: 2,368(Q3)
 - Hernández M, López C, Real J, Valls J, Ortega-Martinez de Victoria E, Vázquez F, Rubinat E, Grando-Casas M, Alonso N, Molí T, Betriu A, Lecube A, Fernández E, Leslie RD, Mauricio D. Preclinical carotid atherosclerosis in patients with latent autoimmune diabetes in adults (LADA), type 2 diabetes and classical type 1 diabetes. *Cardiovasc Diabetol* 2017. 16: 94-0. FI: 4,752(Q1)
 - Villanueva C, Albillos A, Genesca J, García-Pagan JC, Calleja JL, Aracil C, Banares R, Morillas R, Poca M, Penas B, Augustin S, Abraldes JG, Alvarado E, Torres F, Bosch J. Preventing decompensation of cirrhosis with clinically significant portal hypertension and without high-risk varices: a new indication for non-selective beta-blockers (NSBB). *J. Hepatol.* 2017. 66: 97-98. FI: 12,486(Q1)
 - Granell M, Calvo X, García-Guinon A, Escoda L, Abella, EM, Martínez C, Teixidó M, Teresa Gimenez M, Senin A, Sanz P, Campoy D, Vicent A, Arenillas L, Rosinol L, Sierr, J, Blade J, Fernández de Larrea C, GEMMAC Grp Estudi Mieloma Amiloido. Prognostic impact of circulating plasma cells in patients with multiple myeloma: implications for plasma cell leukemia definition. *Haematologica* 2017. 102: 1099-1104. FI: 7,702(Q1)
 - Garrido P, Aldaz A, Vera R, Calleja MA, de Álava E, Martín M, Matías-Guiu X, Palacios J. Proposal for the creation of a national strategy for precision medicine in cancer: a position statement of SEOM, SEAP, and SEFH. *Clin Transl Oncol* 2018. 20: 443-447. FI: 2,353(Q3)
 - Garrido P, Aldaz A, Calleja MÁ, de Álava E, Lamas MJ, Martín M, Matías-Guiu X, Palacios J, Vera R. Proposal of the SEOM, SEAP and SEFH for the creation of a National Strategy for Precision Medicine in Cancer. *Rev Esp Patol* 1. . FI: (Q)
 - Garrido P, Aldaz A, Calleja MÁ, De Álava E, Lamas MJ, Martín M, Matías-Guiu X, Palacios J, Vera R. Propuesta para la creación de una Estrategia Nacional sobre Medicina de Precisión en Cáncer: posicionamiento de la SEOM, SEAP y SEFH. *Farm Hosp* 2017. 41: 688-691. FI: (Q3)
 - Lecube A, Simó R, Pallayova M, Punjabi NM, López-Cano C, Turino C, Hernández C, Barbé F. Pulmonary Function and Sleep Breathing: Two New Targets for Type 2 Diabetes Care. *Endocr Rev* 2017. 38: 550-573. FI: 15,745(Q1)
 - Pinkney T, Battersby N, Bhangu A, Chaudhri S, El-Hussuna A, Frasson M, Nepogodiev D, Singh B, Vennix S, Zmora, O et al., European Soc Coloproctology Collab, Writing Grp ESCP Cohort Studies, Audits Sub-Comm, ESCP Res Comm, Logistical Support Data Collation, Local Investigators. Relationship between method of anastomosis and anastomotic failure after right hemicolectomy and ileo-caecal resection: an international snapshot audit. *Colorectal Dis* 2017. 19: 296-311. FI: 2,689(Q2)
 - Van der Putten LJ, Van de Vijver K, Bartosch C, Davidson B, Gatus S, Matias-Guiu X, McCluggage WG, Toledo G, van der Wurff AA, Pijnenborg JM, Massuger LF, Bulten J. Reproducibility of measurement of myometrial invasion in endometrial carcinoma. *Virchows Arch* 2017. 470: 63-68. FI: 2,848(Q2)
 - Cambras T, Baena-Fustegueras JA, Pardina E, Ricart-Jané D, Rossell J, Díez-Noguera A, Peinado-Onsurbe J. Seasonal variation in plasma lipids and lipases in young healthy humans. *Chronobiol Int* 2017. 34: 1248-1258. FI: 2,562(Q2)

- López-Cano C, Lecube A, García-Ramírez M, Muñoz X, Sánchez E, Seminario A, Hernández M, Ciudin A, Gutiérrez L, Hernández C, Simó R. Serum Surfactant Protein D as a Biomarker for Measuring Lung Involvement in Obese Patients With Type 2 Diabetes. *J Clin Endocrinol Metab* 2017. 102: 4109-4116. FI: 5,455(Q1)
- Sánchez E, Betriu À, Arroyo D, López C, Hernández M, Rius F, Fernández E, Lecube A. Skin Autofluorescence and Subclinical Atherosclerosis in Mild to Moderate Chronic Kidney Disease: A Case-Control Study. *PLoS One* 2017. . FI: 2,806(Q1)
- Fernández-Laso V, Méndez-Barbero N, Valdivielso JM, Betriu A, Fernández E, Egido J, Martín-Ventura JL, Blanco-Colio LM. Soluble TWEAK and atheromatosis progression in patients with chronic kidney disease. *Atherosclerosis* 2017. 260: 130-137. FI: 4,239(Q1)
- Le Gallo M, Rudd ML, Urick ME, Hansen NF, Zhang S, NISC Comparative Sequencing Program, Lozy F, Sgroi DC, Vidal Bel A, Matias-Guiu X, Broaddus RR, Lu KH, Levine DA, Mutch DG, Goodfellow PJ, Salvesen HB, Mullikin JC, Bell DW. Somatic Mutation Profiles of Clear Cell Endometrial Tumors Revealed by Whole Exome and Targeted Gene Sequencing. *CANCER* 2017. 123: 3261-3268. FI: 5,997(Q1)
- Ardevol A, Ibáñez-Sanz G, Profitos J, Aracil C, Castellvi JM, Alvarado E, Cachero A, Horta D, Miñana J, Gómez-Pastrana B, Pavel O, Dueñas E, Casas M, Planella M, Castellote J J, Villanueva C. Survival of patients with cirrhosis and acute peptic ulcer bleeding compared with variceal bleeding using current first-line therapies.. *Hepatology* 1. . FI: (Q)
- Martínez-García E, Lesur A, Devis L, Cabrera S, Matias-Guiu X, Hirschfeld M, Asberger J, van Oostrum J, Casares de Cal MLÁ, Gómez-Tato A, Reventos J, Damon B, Colas E, Gil-Moreno A. Targeted Proteomics Identifies Proteomic Signatures in Liquid Biopsies of the Endometrium to Diagnose Endometrial Cancer and Assist in the Prediction of the Optimal Surgical Treatment. *Clin Cancer Res* 2017. 23: 6458-6467. FI: 9,619(Q1)
- Alsina-Sanchís E, Figueras A, Lahiguera A, Gil-Martín M, Pardo B, Piulats JM, Martí L, Ponce J, Matias-Guiu X, Vidal A, Villanueva A, Viñals F. TGF Controls Ovarian Cancer Cell Proliferation. *Int J Mol Sci* 2017. . FI: 3,226(Q2)
- Davidson B, Pinamonti M, Cuevas D, Holth A, Zeppa P, Hager T, Wohlschlaeger J, Tötsch M. The diagnostic role of PTEN and ARID1A in serous effusions.. *Virchows Arch* 1. . FI: (Q)
- Goebel EA, Vidal A, Matias-Guiu X, Blake Gilks C. The evolution of endometrial carcinoma classification through application of immunohistochemistry and molecular diagnostics: past, present and future.. *Virchows Arch* 1. . FI: (Q)
- Borràs Sans M, Pérez-Fontán M, Martínez-Alonso M, Bajo A, Betriu À, Valdivielso JM, Fernández E, Nefrona Investigators. The modality of dialysis does not influence atheromatous vascular disease progression or cardiovascular outcomes in dialysis patients without previous cardiovascular disease. *PLoS One* 2017. . FI: 2,806(Q1)
- Khan AUH, Allende-Vega N, Gitenay D, Gerbal-Chaloin S, Gondeau C, Vo DN, Belkahla S, Orecchioni S, Talarico G, Bertolini F, Bozic M, Valdivielso JM, Bejjani F, Jariel I, Lopez-Mejia IC, Fajas L, Lecellier CH, Hernandez J, Daujat M, Villalba M. The PDK1 Inhibitor Dichloroacetate Controls Cholesterol Homeostasis Through the ERK5/MEF2 Pathway. *Sci Rep* 2017. 7: 10654-0. FI: 4,259(Q1)
- Carmona, J, Pardina, E, Rossell, J, Ricart Jané, D, Baena Fustegueras, JA, Peinado Onsurbe, Julia. The Perfect Storm: Non-Alcoholic Fatty Liver Disease (NAFLD) and Atheromatosis in Morbidly Obese Patients with or Without Diabetes. Effect of Bariatric Surgery. *Curre Res Diabetes & Obes J* 2017. . FI: (Q)
- Colàs-Campàs L, Royo JL, Montserrat MV, Marzo C, Molina-Seguín J, Benabdelhak I, Cambray S, Purroy F. The rs2108622 polymorphism is related to the early risk of ischemic stroke in non-valvular atrial fibrillation subjects under oral anticoagulation.. *Pharmacogenomics J* 1. . FI: (Q)
- Cabezon M, Bargay J, Xicoy B, García O, Tormo M, Palomo L, Marce S, Valcarcel D, Pedro C, Jimenez MJ, Borrás J, Guardia R, Brunet S, Martí JM, García A, Zamora L. TP53 Mutations in High Risk Myelodysplastic Syndromes Patients Treated With Azacitidine According To Cetlam Group Protocol. *Leuk Res* 2017. 55: 155-0. FI: 2,501(Q3)
- Barcelo C, Maiques O, Panosa A, Pijuan J, Orgaz JL, Vilella R, Fabra A, Puig S, Sanz-Moreno V, Matias-Guiu X, Herreros J, Canti C, Macia A, Martí R M. T-type calcium channel blockers reduce migration/invasion in BRAFV600E melanoma cells by inhibiting autophagy. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2017. 31: 66-0. FI: 3,528(Q1)
- Gatus S, Cuevas D, Fernández C, Roman-Canal B, Adamoli V, Piulats JM, Eritja N, Martín-Satue M, Moreno-Bueno G, Matias-Guiu X. Tumor Heterogeneity in Endometrial Carcinoma: Practical Consequences.. *Pathobiology* 1. . FI: (Q)
- Eritja N, Jové M, Fasmer KE, Gatus S, Portero-Otin M, Trovik J, Krakstad C, Sol J, Pamplona R, Haldorsen IS, Matias-Guiu X. Tumour-microenvironmental blood flow determines a metabolomic signature identifying lysophospholipids and resolvin D as biomarkers in endometrial cancer patients. *Oncotarget* 2017. 8: 109018-109026. FI: 5,168(Q1)

- Lecube A, Sánchez E, López-Cano C, Hernández C, Simo R. Type 2 diabetes, risk of sleep apnea-hypopnea syndrome, and quality of life associated to sleep breathing disorders. *Diabetes. Endocrinol. Diabetes Nutr.* 2017. 64: 174-176. FI: (Q)
- Morales S, Gasol Cudos A, Novell Álvarez A, Vilarde-ll Villellas F, Panadés Siurana MJ, Canosa Morales C, Melé Olivé J, Iglesias Martínez E. Vitamin D as a prognostic factor in triple negative early breast cancer. *Ann Oncol* 2017. . FI: 11,855(Q1)
- García de la Fuente MR, Santacana M, Vilardell F, Pujol RM, Gari E, Casanova JM. Vulvar Basal Cell Carcinoma: Four Case Reports With Immunohistochemical Study. *J Cutan Med Surg* 2017. 21: 457-459. FI: 0,895(Q4)

Genètica de Malalties Complexes

El grup desenvolupa la seva activitat investigadora des del gener de 1995 en l'estudi de la variabilitat genètica i la seva relació amb fenotips complexos, com la susceptibilitat a la infecció pel virus VIH i la progressió clínica de la sida o aspectes de comportament i personalitat. Utilitzant una estratègia de "gens candidats", hem identificat variants dels gens VDR i BST2 associades a la infecció del virus VIH i progressió a sida. En els estudis sobre personalitat, hem identificat variants del gen SIRPB1 associades amb un comportament inhibid. En l'actualitat estem estudiant l'estímul de migració en determinades espècies de peixos com a model d'estudi del comportament i la personalitat impulsiva/desinhibida. Per dur a terme aquests treballs, el grup ha establert col·laboracions amb equips clínics de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova i grups de recerca d'altres hospitals i universitats de l'Estat.

Responsable del grup:

Dr. Joan Fibla

Correu de contacte: joan.fibla@cmb.udl.cat**Telèfon de contacte:** 973 702 299**Ubicació:**

Edifici Biomedicina I

Laboratori 2a planta B2.1

Investigador principal

Dr. Joan Fibla, titular d'Universitat (IP)

Equip investigador

Mariona Pascual, investigadora predoctoral

Ricard López, llicenciat, metge especialista

Grup de Recerca Traslacional Vascular i Renal

El grup desenvolupa tres línies de recerca amb un nexa d'unió en comú, el metabolisme mineral:

1. Osteodistròfia renal: metabolisme mineral en pacients amb insuficiència renal crònica, influència genètica en el desenvolupament de l'hiperparatiroidisme secundari i impacte del metabolisme mineral sobre la mortalitat en general i cardiovascular en pacients amb insuficiència renal crònica.
2. Patologia vascular: efecte directe de la vitamina D sobre les cèl·lules endotelials i musculars llises vasculares, influència del metabolisme mineral sobre la tensió arterial.
3. Fracàs renal agut: implicació del receptor de NMDA recentment descobert en el ronyó en l'hemodinàmica i la funció renal en models animals de fracàs renal agut.

Investigador principal

Dra. Elvira Fernández, titular d'Universitat, cap del Servei de Nefrologia (IP)

Equip investigador

Dra. Àngels Betriu, investigadora, metge especialista

Dra. Mercè Borràs, professora associada. Metge postdoctoral

Dra. Milica Bozic, investigadora postdoctoral

Dra. Sandra Rayego, investigadora postdoctoral

Dr. Rajesh K Galimudi, investigador postdoctoral

Dra. Lourdes Craver, llicenciada, metge especialista postdoctoral

Dra. Mª Paz Marco, investigadora, metge especialista postdoctoral

Dra. Marisa Martín, llicenciada, metge especialista postdoctoral

Jordi Roig, llicenciat, metge especialista predoctoral

Felipe Sarró, llicenciat, metge especialista predoctoral

Dr. José Manuel Valdivielso, investigador (IP)

Maria Teresa Vidal, diplomada, infermera

Dr. Marcelino Bermúdez, professor associat. Investigador

Dr. Serafí Cambray, professor associat. Investigador

Josep M. Gutiérrez, investigador

María del Valle Peña, investigadora

Investigadors predoctorals

Maria Crespo, llicenciada

Maite Caus, llicenciada

Aurora Pérez, llicenciada

Núria Doladé, llicenciada

Personal tècnic de suport

Eva Castro, infermera

Maria Elisabet Samsó, auxiliar infermeria

Alicia García Carrasco, tècnic

Virtudes María de Lamo, tècnic FP, imatge

Núria Sans, informàtic

Meritxell Soria, llicenciada, administració

Responsable del grup: Dr. Elvira Fernández

Correu de contacte: efernandez@irbllleida.cat

Telèfons de contacte: 973 248 100 - 973 702 952

Ubicacions:

Servei de Nefrologia HUAV

UDETMA

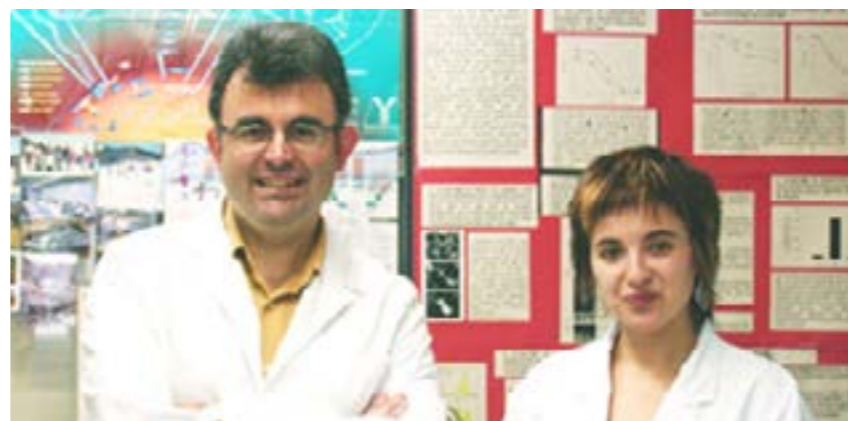
Edifici Biomedicina I

Laboratori 1a planta B1.10

Unitat de Farmacologia

La unitat és responsable dels cursos de Farmacologia a la Universitat de Lleida. La recerca se centra en l'estudi dels processos de mort cel·lular i la seva modulació per poder identificar noves aproximacions terapèutiques a la malaltia humana, especialment al càncer. La unitat s'estructura en dues línies de recerca:

1. *Modulació farmacològica de la mort cel·lular*, dirigida pel professor Boix
2. *Regulació de la mort cel·lular per RNA no codificant (ncRNA)*, dirigida per la professora Ribas.

Responsable del grup:

Dr. Jacint Boix
Dra. Judit Ribas

Correu de contacte:

jacint.boix@mex.udl.cat
judit.ribas@mex.udl.cat

Telèfon de contacte: 973 702 404

Ubicació:

Edifici Biomedicina
Laboratori 2a planta b2.2

Investigadors principals

Dr. Jacint Boix, professor titular d'Universitat

Dra. Judit Ribas, professora agregada (IP SAF2016-78657-R)

Equip investigador

Javier Chicote, becari predoctoral

Patologia Oncològica

El grup estudia les alteracions moleculars dels càncers d'endometri, tiroide i pell en correlació amb les característiques clíniques i patològiques: 1) Estudi de gens involucrats en la progressió tumoral del càncer d'endometri i de pell (NFκB, survivina, PTEN, BAX, receptors de mort i els seus lligands, Flip); 2) Perfils d'expressió en càncers d'endometri, tiroides i melanoma; 3) Resposta de fàrmacs inhibidors de tirosina-quinases i anàlegs de somatostatina en línies cel·lulars de melanoma.

Responsable del grup:

Dr. Xavier Matias-Guiu

Correu de contacte:

fjmatiasguiu.lleida.ics@gencat.cat

Telèfons de contacte: 973 705 340 – 973 702 937

Ubicació:

Servei d'Anatomia Patològica HUAV
Edifici Biomedicina I
Laboratori 2a planta B2.4

Investigador principal

Dr. Xavier Matias-Guiu, catedràtic d'Universitat, cap del Servei d'Anatomia Patològica (IP)

Dr. Xavier Dolcet, professor agregat (IP)

Dra. Rosa Mª Martí, catedràtica d'Universitat, metge especialista (IP)

Equip investigador

Dra. Eva Colàs, investigadora postdoctoral

Dra. Núria Eritja, investigadora postdoctoral

Maria Pilar Gallel, llicenciada, professora associada

M. José Penedés, metge

Sònia Gatius, llicenciada, metge resident

Dra. Anna Macià, investigadora postdoctoral

Dra. Judit Pallarès, investigadora, metge especialista

Dr. Jordi Tarragona, professor associat

Dra. Ana Velasco, titular superior

Dr. Felip Vilardell, investigador, metge especialista

Investigadors predoctorals

Mª Alba Dosil, llicenciada

Isidre Felip, llicenciat

Óscar Maiques, llicenciat

Carla Barceló, llicenciada

Raúl Navaridas, llicenciat

Personal tècnic de suport

Maria Carrelé, tècnic FP

Anna A. Serrate, tècnic de Laboratori

Mònica Domingo, tècnic

Dra. Dolors Cuevas, llicenciada, tècnic superior

Dra. Maria Santacana, llicenciada, tècnic superior SCT

Recerca Clínica i Experimental en Patologia Digestiva i Oncohematològica

La recerca del grup gira al voltant de la carcinogènesi colorectal i les malalties i laboratori en hematologia. Té un vessant de recerca clínica i un altre de recerca bàsica, sense oblidar la recerca en docència. El grup es va constituir i va ser enregistrat l'any 1995. És un grup de recerca consolidat de la Universitat de Lleida. Les línies de recerca són:

1. Factors pronòstics dels pacients amb càncer colorectal
2. Factors que ajuden al procés diagnòstic i terapèutic del càncer colorectal
3. Estudi de la carcinogènesi colònica experimental induïda químicament en models murins
4. Activitat telomerasa en cèl·lules neoplàsiques
5. Tècniques i procediments en el laboratori hematològic (hematimetria i citometria de flux)
6. Recerca clínica i bàsica en malalties hematològiques

Responsable del grup:

Dr. Josep M. Reñé

Correu de contacte: jmrene@medicina.udl.cat

Telèfons de contacte:

973 705 342 – 973 702 400

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori
Planta 1. B1.3

Investigadors principals

Dr. Xavier Gómez Arbonés, professor titular

Dra. Carme Piñol, professor titular

Dr. Josep M. Reñé, professora titular, cap del Servei de Digestiu

Equip investigador

Dr. Carles Aracil, metge especialista (IP)

Dra. Raquel Ballester, metge especialista (IP)

Dr. Juan Buenestado, metge especialista

Dr. Jordi Garreta, metge especialista

Dr. Miquel Miralbes, metge especialista

Dra. Montserrat Planella, metge especialista

Dra. Laura Iserte, metge especialista

Dra. Tamara Revuelto, metge especialista

Dr. Juan Armando Rodríguez, metge especialista

Dra. Empar Sainz, metge especialista

Dra. Eva Sesé, metge especialista

Dr. Joan Viñas, catedràtic d'Universitat, metge especialista

Dra. Natividad Zaragoza, metge especialista

Dra. Ainara Ferrero, metge especialista

Dr. Miguel Ángel Gallart, metge especialista

Dr. Tomás García Cerecedo, metge especialista (IP)

Dr. Antonio García Guiñón, metge especialista (IP)

Dr. Armando Enrique Luaña, metge especialista

Ana Martínez, tècnic de Laboratori

Dra. Cristina Marzo, metge especialista

Dr. Josep Maria Miñana, metge especialista

Montserrat Mir, infermera

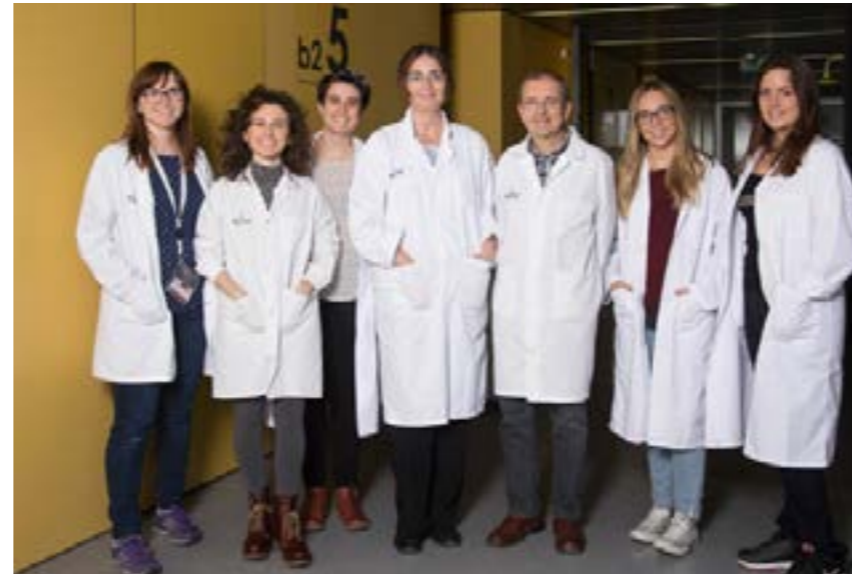
Elisabet Talavera, tècnic de Laboratori

Dra. Montserrat Teixidó, metge especialista

Grup d'Immunologia i Metabolisme

L'objectiu global de recerca del grup és l'estudi dels mecanismes implicats en el desenvolupament de l'obesitat i la diabetis tipus 1 (T1D) i tipus 2 (T2D), en el desenvolupament, en les alteracions metabòliques implicades en aquests trastorns i, finalment, en les seves complicacions clíniques i diagnòstic i tractament. Aquests aspectes s'estudien tant en recerca bàsica com clínica.

El Dr. Verdaguer i la Dra. Mora realitzen investigació bàsica utilitzant models murins de la T1D. A partir dels resultats obtinguts, es busca fer la translació aplicada a la investigació clínica juntament amb el Dr. Albert Lecube, la Dra. Marta Hernández, metgessa adjunta especialista en Endocrinologia del Servei d'Endocrinologia de l'Hospital Arnau de Vilanova, i la Dra. Conchi Mora. El Dr. Verdaguer està especialment interessat en l'activitat dels limfòcits B, en la funció de la microbiota intestinal i en alteracions funcionals del sistema nerviós en el desenvolupament de la T1D. La Dra. Conchi Mora té com a objectius principals de la seva recerca identificar els mecanismes moleculars que indueixen la mort cel·lular de les cèl·lules betapancreàtiques productores d'insulina en la T1D i desenvolupar immunoteràpies antígen-específiques que neutralitzin el procés autoimmunitari de la T1D. Pel que fa a l'equip del Dr. Albert Lecube, la principal línia de recerca es basa en l'estudi del pulmó com a òrgan diana de les complicacions de la T2D. De forma paral·lela, i en col·laboració amb el Dr. Juan Antonio Baena, del Servei de Cirurgia de l'Hospital Arnau de Vilanova, tenen com a objectiu l'estudi de la macroangiopatia (arterioesclerosi clínica i subclínica) en els pacients obesos i la seva evolució amb la pèrdua de pes aconseguida mitjançant la cirurgia bariàtrica. Aquesta línia, iniciada el 2013, es realitza de forma conjunta amb UDETMA (Unitat de Detecció i Tractament de la Malaltia Aterotrombòtica) de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova. Inclou l'estudi de la microcirculació dels grans

vasos mitjançant la utilització de contrast ecogràfic amb microbombolles, l'estudi de la resposta vascular i la determinació de marcadors sistèmics. Finalment, aquest mateix equip també està treballant en l'estudi del perfil metabòlic/lipidòmic del teixit adipós (visceral i subcutani) i hepàtic en el pacient obès, i les variacions que hi apareixen amb la pèrdua de pes aconseguida mitjançant la cirurgia bariàtrica.

Responsables del grup:

Dra. Conchi Mora
Dr. Joan Verdaguer
Dr. Albert Lecube

Correu de contacte:

conchi.mora@mex.udl.cat
Joan.verdaguer@mex.udl.cat
alecube.lleida.ics@gencat.cat

Telèfons de contacte: 973 705 342 – 973 702 210

Ubicació:

Edifici Biomedicina II
Laboratori planta -2. 2

Investigadors principals

Dr. Albert Lecube, cap del Servei d'Endocrinologia (IP)

Dra. Conchi Mora, professora agregada (IP)

Dr. Joan Verdaguer, professor agregat (IP)

Equip investigador

Marta Bueno, metge especialista predoctoral

Dra. Marta Hernández, metge especialista (IP)

Carolina López, metge especialista predoctoral

Dr. Ferran Rius, metge especialista predoctoral

Mª Dolores Santos, metge especialista predoctoral

Liliana Gutiérrez, metge especialista predoctoral

Enric Sánchez, graduat nutrició predoctoral

Raquel Martí, metge especialista predoctoral

Investigadors predoctorals

Celeste Santos, llicenciada

Leire Egia, llicenciada

Estela Rosell, llicenciada

Celia Vived, llicenciada

Cirurgia Experimental

El grup de recerca de Cirurgia Experimental pretén desenvolupar projectes interdisciplinaris amb especial interès en aquelles tecnologies i metodologies relacionades amb la cirurgia experimental i la formació de professionals sanitaris. Desenvolupament d'instruments amb aplicabilitat a diferents especialitats quirúrgiques, com la paret, la bariàtrica, l'hepàtica... En concret, el grup estudia la resposta biomecànica del tancament de la paret abdominal enfront de factors físics i antropomètrics amb l'ús d'instruments de mesura dissenyats per a aquesta finalitat i que calibren les forces de tracció de la paret abdominal després de la intervenció. L'objectiu és aconseguir un òptim tancament de la paret abdominal després d'una intervenció, per evitar tensions i futures hèrnies en el pacient.

Concretament, el grup té projectes d'investigació en:

- Formació d'especialistes sanitaris
- Pegues tissulars
- Instruments de medició de forces
- Accés vascular
- Apnea del son

Les seves activitats tenen lloc al centre CREBA de l'IRBLleida.

Responsable del grup: Dr. Jordi Olsina Kissler

Correu de contacte: jjolsina@gmail.com

Telèfon de contacte: 973 705 298

Ubicació:

Servei de Cirurgia de l'HUAV i direcció del CREBA

Investigador principal

Dr. Jordi Olsina, cap del Servei de Cirurgia (IP)

Equip investigador

Marc Beisani, metge especialista (IP)

Dr. Alfredo Escartín, cap clínic HPB (IP)

Jordi Escoll, metge especialista

Cristina Gas, metge especialista

Dra. María Carmen Mias, metge especialista

Antonio Montero, cap del Servei d'Anestèsia

Amaya Ojanguren, cap Clínic Cirurgia Toràcica

Maria Rufas, metge especialista

José Luis Recuerdo, metge especialista

Ljubica Sarmiento, metge especialista vascular

Rafael Villalobos, coordinador Cirurgia de la Paret (IP)

Yolanda Maestre, metge especialista

Dolores García, tècnic superior de Recerca, Dra. Veterinària (IP)

Cirurgia Endocrina, Bariàtrica i Metabòlica

Les línies d'investigació del grup de Cirurgia Endocrina estan centrades a: (1) Estudiar els efectes de la cirurgia bariàtrica sobre la composició lipídica de diferents compartiments orgànics; (2) Estudiar la possibilitat de reversió de lesions ateromatoses mitjançant la cirurgia bariàtrica; i (3) Valoració de l'eficàcia de la detecció del gangli sentinella mitjançant la tecnologia magnètica.

Responsable del grup: Dr. Juan A Baena

Correu de contacte: jabaena@vhebron.net

Telèfon de contacte: 973 705 298

Ubicació:

Servei de Cirurgia de l'HUAV

Investigador principal

Dr. Juan A. Baena, cap de secció, professor associat (IP)

Equip investigador

Mari Cruz de la Fuente, metge especialista

Núria Mestres, metge especialista

Maria Teresa Santamaría, metge especialista

Ferran Herrerías, metge especialista

Àrea 3

Models Cel·lulars i Moleculars de Patologies Humanes

Aquesta àrea integra els grups de recerca Cicle Cel·lular Eucariota i Senyalització Cel·lular i Apoptosi interessats en l'anàlisi dels mecanismes cel·lulars que controlen la proliferació i la diferenciació cel·lular, així com les vies de senyalització implicades en la supervivència i la mort cel·lular. Alteracions en els processos de proliferació, supervivència i mort cel·lular poden ser origen o elements agreujants en diverses patologies humanes com el càncer, les malalties neurodegeneratives i patologies cardíques com l'infart de miocardi.

El propòsit dels grups de recerca integrants d'aquesta àrea és identificar els factors clau en el control dels esmentats processos cel·lulars i identificar les alteracions que hi tenen lloc en situacions patològiques. Els models experimentals emprats són molt diversos. S'utilitza el llevat *Saccharomyces cerevisiae* com a model eucariòtic unicel·lular per la facilitat amb què pot ser manipulat genèticament i per la relativa menor complexitat del seu genoma. D'altra banda, s'utilitzen cultius primaris neuronals (motoneurons espinals, neurones corticals i de ganglis cervicals), línies cel·lulars que provenen de teixit neural (PC12, SHSY5Y i altres) i cultius primaris de cardiomiòcits de rata i ratolí. Així mateix, s'utilitzen altres tipus cel·lulars, com fibroblasts embrionals. Durant els darrers anys s'han endegat projectes que impliquen l'anàlisi d'aquests processos en cèl·lules derivades d'animals genèticament modificats: deficientes (*knockouts*) i sobreexpressors (transgènics) per determinats gens d'interès, així com ratolins als quals s'ha intercanviat el gen salvatge pel mateix gen modificat (*knockin*).

Activitat científica

Ajuts competitius concedits el 2017:

Projectes àrea 3	Ajuts	Imports (€)
Cicle Cel·lular	2	146.918,48
UdL – Predoctoral	1	58.668,48
MINECO – Predoctoral	1	88.250,00
Senyalització Oncogènica i del Desenvolupament	1	121.000,00
MINECO – Projecte	1	121.000,00
Senyalització Cel·lular i Apoptosi	1	250,00
GSS – Premi de Recerca	1	250,00
Total	4	268.168,48

Grups Àrea 3

Cicle Cel·lular

Senyalització Cel·lular i Apoptosi

Senyalització Oncològica i del Desenvolupament

Senyalització Cel·lular per Calci

Tesis doctorals 2017

- Dissecció de la funció molecular de Sprouty1 *in vivo*. Director: Mario Encinas. Doctoranda: Marta Vaquero.
- Senyalització per beta-catenina i FAK en el glioblastoma: possibles dianes terapèutiques. Directora: Judit Herreros. Doctoranda: Mireia Nàger
- EndoG influye en el crecimiento y la proliferación celular con impacto en el desarrollo de tejidos y la progresión tumoral. Director: Daniel Sanchis. Doctoranda: Natividad Blasco.
- Carcinoma basocelular: estudio del origen, transición epitelio mesénquima, inmunidad y regresión. Directores: Josep Manel Casanova i Eloi Garí. Doctoranda: María Reyes García.

Publicacions científiques 2017

- Eritja N, Chen BJ, Rodríguez-Barrueco R, Santacana M, Gatus S, Vidal A, Martí MD, Ponce J, Bergadà L, Yeramian A, Encinas M, Ribera J, Reventós J, Boyd J, Villanueva A, Matias-Guiu X, Dolcet X, Llobet-Navàs D. Autophagy orchestrates adaptive responses to targeted therapy in endometrial cancer. *Autophagy* 2017. 13: 608-624. FI: 8,593(Q1)
- Pedraza N, Cemeli T, Monserrat MV, Garí E, Ferrezuelo F. Regulation of small GTPase activity by G1 cyclins.. *Small GTPases* 1. : 1-7. FI: (Q)
- Yang S, Zhao X, Xu H, Chen F, Xu Y, Li Z, Sanchis D, Jin L, Zhang Y, Ye J. AKT2 Blocks Nucleus Translocation of Apoptosis-Inducing Factor (AIF) and Endonuclease G (EndoG) While Promoting Caspase Activation during Cardiac Ischemia. *Int J Mol Sci* 2017. . FI: 3,226(Q2)
- Dosil MA, Mirantes C, Eritja N, Felip I, Navaridas R, Gatus S, Santacana M, Colàs E, Moiola C, Schoenenberger JA, Encinas M, Garí E, Matias-Guiu X, Dolcet X. Palbociclib has antitumour effects on Pten-deficient endometrial neoplasias. *J Pathol* 2017. 242: 152-164. FI: 6,894(Q1)
- García-de-la-Fuente MR, Santacana M, Vilardell F, Pujol RM, Gari E, Casanova JM. Vulvar Basal Cell Carcinoma: Four Case Reports With Immunohistochemical Study. *J Cutan Med Surg* 2017. 21: 457-459. FI: 0,895(Q4)
- Ortíz-Brugues A, Martí-Labordá RM, Azon-Masoliver A, Vilardell-Vilellas F, Casanova-Seuma JM. Lymphoproliferative CD30-positive disorder in a patient with a folliculotropic mycosis fungoides. *J Dtsch Dermatol Ges* 2017. 15: 577-579. FI: 2,865(Q1)
- Maiques O, Moreno S, Romero M, Santacana M, Gómez I, Velasco A, Macia A, Barcelo C, Boix R, Valls J, Gatus S, Canti C, Matias-Guiu X, Soria X, Martí RM. Differential immunoexpression of senescence markers, tumor suppressor genes, BRAF-V600E and T-type calcium channels in acquired nevi according to their histopathological and dermoscopic classification. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2017. 31: 65-0. FI: 3,528(Q1)
- Barcelo C, Maiques O, Panosa A, Pijuan J, Orgaz JL, Vilella R, Fabra A, Puig S, Sanz-Moreno V, Matias-Guiu X, Herreros J, Canti C, Macia A, Martí RM. T-type calcium channel blockers reduce migration/invasion in BRAFV600E melanoma cells by inhibiting autophagy. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2017. 31: 66-0. FI: 3,528(Q1)
- Torres-Bondia FI, Parada-Saavedra FJ, Fernández-Armenteros JM, Schoenenberger-Arnaiz JA. Calcifilaxis no urémica mediada por acenocumarol. *Farm Hosp* 2017. 41: 569-570. FI: (Q3)
- Ortiz R, Georgieva MV, Gutiérrez S, Pedraza N, Fernández-Moya SM, Gallego C. Recruitment of Stauf2 Enhances Dendritic Localization of an Intron-Containing CaMKII alpha mRNA. *Cell Rep* 2017. 20: 13-20. FI: 8,282(Q1)
- Eritja N, Felip I, Dosil MA, Vigezzi L, Mirantes C, Yeramian A, Navaridas R, Santacana M, Llobet-Navas D, Yoshimura A, Nomura M, Encinas M, Matias-Guiu X, Dolcet X. A Smad3-PTEN regulatory loop controls proliferation and apoptotic responses to TGF-beta in mouse endometrium. *Cell Death Differ* 2017. 24: 1443-1458. FI: 8,339(Q1)
- Chen F, Chen D, Zhao X, Yang S, Li Z, Sanchis D, Jin L, Qiang X, Wang K, Xu Y, Zhang Y, Ye J. Interleukin-6 deficiency facilitates myocardial dysfunction during high fat diet-induced obesity by promoting lipotoxicity and inflammation. *Biochim Biophys Acta* 2017. 1863: 3128-3141. FI: 5,476(Q1)
- Bru S, Samper-Martín B, Quandt E, Hernández-Ortega S, Martínez-Laínez JM, Garí E, Rafel M, Torres-Torronteras J, Martí R, Ribeiro MPC, Jiménez J, Clotet J. Polyphosphate is a key factor for cell survival after DNA damage in eukaryotic cells. *DNA Repair (Amst)* 2017. 57: 171-178. FI: 3,610(Q1)
- García-de-la-Fuente MR, Santacana M, Valls J, Vilardell F, Fernández Armenteros JM, Pujol R, Gari E, Casanova JM. Cytokeratin Profile of Basal Cell Carcinomas According to the Degree of Sun Exposure and to the Anatomical Localization.. *Am J Dermatopathol* 2018. 40: 342-348. FI: 1,095(Q4)
- Yang S, Chen D, Chen F, Zhao X, Zhang Y, Li Z, Jin L, Xu Y, Sanchis D, Ye J. Deletion of protein kinase B2 preserves cardiac function by blocking interleukin-6-mediated injury and restores blood pressure during angiotensin II/high-salt-diet-induced hypertension. *J. Hypertens.* 2018. 36: 834-846. FI: 4,085(Q1)
- Bhardwaj D, Nàger M, Visa A, Sallán MC, Coopman PJ, Cantí C, Herreros J. Phosphorylated Tyr142 beta-catenin localizes to centrosomes and is regulated by Syk. *J Cell Biochem* 2018. 119: 3632-3640. FI: 3,085(Q2)
- Colàs-Campàs L, Royo JL, Montserrat MV, Marzo C, Molina-Seguín J, Benabdelhak I, Cambray S, Purroy F. The rs2108622 polymorphism is related to the early risk of ischemic stroke in non-valvular atrial fibrillation subjects under oral anticoagulation. *Pharmacogenomics J* 1. FI: (Q)

Cicle Cel·lular

El grup de Cicle Cel·lular estudia els mecanismes interns que regulen la divisió de les cèl·lules eucariotes. En concret, s'analitzen:

- (a) Els mecanismes que depenen de complexos SMC i SUMO que garanteixen l'estabilitat del genoma durant el cicle i en resposta a dany en el DNA
- (b) Els mecanismes implicats en el control de l'entrada en cicle i la seva relació amb polaritat, migració i adhesió cel·lular

Com a models de polaritat i adhesió cel·lular, s'utilitzen fibroblastes embrionaris de ratolí, línies cel·lulars i cultius primaris de queratinòcits humans. Com a model en estudis de replicació, cohesió i segregació de cromosomes, empram el llevat *Saccharomyces cerevisiae* i línies cel·lulars humanes. L'objectiu general d'aquests treballs és contribuir a un millor coneixement dels processos que es troben alterats durant la pèrdua de la integritat del genoma i en patologies com el càncer.

Responsable del grup:

Dr. Eloi Garí i Dr. Jordi Torres

Correu de contacte:

eloi.gari@cmb.udl.cat jordi.torres@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte:

973 702 414 – 973 702 438

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori 3a planta 3.8

Investigadors principals

Dr. Eloi Garí, professor agregat (IP)

Dr. Jordi Torres, professor agregat (IP)

Equip investigador

Dr. Josep Manel Casanova, titular d'Universitat

Dra. Neus Colomina, professora agregada (IP)

Dr. Francisco Ferrezuelo, professor agregat (IP)

Celia Casas, titular d'Universitat

Dra. Neus Pedraza, investigadora postdoctoral

Mª Reyes García de la Fuente, investigadora postdoctoral, metge resident

Mariel Zapakta, investigadora postdoctoral

Investigadors predoctorals

Sonia Apostolova, llicenciada

Tania Cemeli, llicenciada

Maria Ventura Montserrat, llicenciada

Eva Ibars, llicenciada

Marc Tarrés, llicenciat

Marta Guasch, llicenciada

Josep Manel Fernández, facultatiu especialista

Personal tècnic de suport

Dra. Marta Rafel, doctora, tècnic superior

Sònia Rius, tècnic FP

Senyalització Cel·lular i Apoptosi

Les línies de recerca del grup Senyalització Cel·lular i Apoptosi són les següents: a) Estudi dels factors neurotròfics i les vies de senyalització intracel·lular activades per aquests factors en relació amb la seva funció sobre la supervivència i mort neuronal, i b) Estudi dels processos que regulen la mort cel·lular en el teixit cardíac. El coneixement dels mecanismes implicats en aquests processos és essencial per abordar el tractament de malalties del sistema nerviós i les del sistema cardiovascular.

Investigadors principals

Dr. Daniel Sanchis, professor agregat (IP)

Dra. Marta Llovera, professora agregada

Investigadors predoctorals

Natividad Blasco, llicenciada

Gisel Barés, llicenciada

Aida Beà, llicenciada

Personal de suport

Cristina Girón, tècnic de Laboratori

Responsable del grup:

Dr. Daniel Sanchis i Dra. Marta Llovera

Correu de contacte:

daniel.sanchis@cmb.udl.cat

marta.llovera@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 215 – 973 70 2949

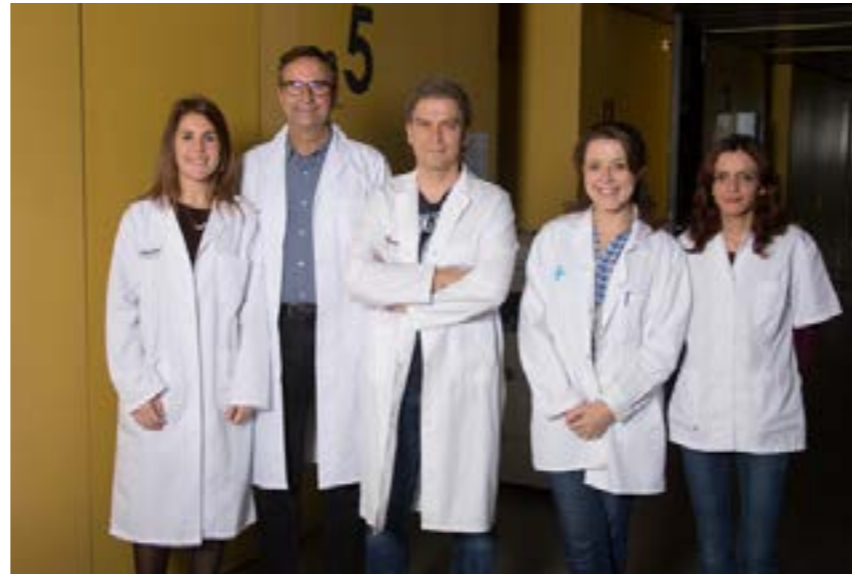
Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 2a planta B2.10

Senyalització Oncogènica i del Desenvolupament

Al nostre grup ens plantegem un abordatge genètic dels mecanismes que regulen les vies de senyalització cel·lular activades pel protooncogen Ret i la seva regulació pel putatiu supressor tumoral Sprouty. Com a eina fonamental fem servir línies de ratolins mutants generats per recombinació homòloga. Els nostres estudis abasten camps diversos, com el desenvolupament renal i del sistema nerviós perifèric, o la biologia de tumors d'origen neuroendocrí.

Investigador principal

Dr. Mario Encinas, professor agregat (IP)

Equip investigador

Dr. Joan Ribera, catedràtic d'Universitat
Dra. Sara Cuesta, investigador postdoctoral COFUND (IP)

Investigadors predoctorals

Carlos Anerillas, llicenciat

Tècnic de Laboratori

Marta Hereu, tècnic FP

Responsable del grup: Dr. Mario Encinas

Correu de contacte: mario.encinas@mex.udl.cat

Telèfons de contacte:
973 702 951 – 973 702 213

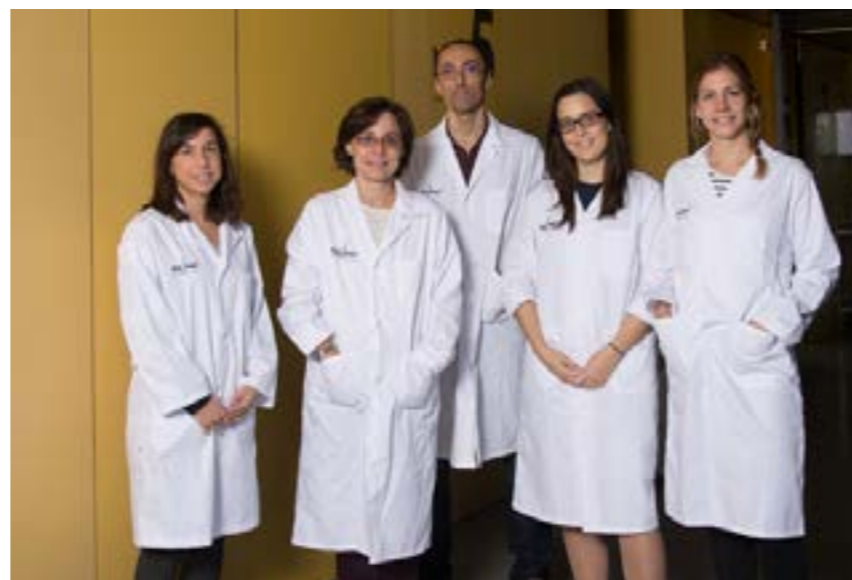
Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori 4a planta

Senyalització Cel·lular per Calci

Durant la progressió tumoral, les cèl·lules canceroses s'adapten a canvis en el microambient (mancat de nutrients i/o oxigen), mitjançant l'activació de les vies UPR i l'autofàgia. Aquests processos també són rellevants en la quimioresistència i recurrència tumoral i constitueixen noves dianes terapèutiques contra el càncer. El nostre model de treball és el glioblastoma, un tumor cerebral agressiu que es caracteritza per un creixement ràpid i una alta capacitat d'invasió i resistència al tractament.

Estem estudiant si interferir amb la UPR i l'autofàgia afecta la proliferació cel·lular i la supervivència, *in vitro* i *in vivo*, per tal d'idear possibles noves estratègies anti-tumorals. Utilitzem cultius primaris establerts a partir de biòpsies tumorals i tècniques bioquímiques, de biologia cel·lular i molecular, juntament amb silenciament gènic i tècniques d'imatge de calci.

Responsables del grup:

Dra. Judit Herreros
Dr. Carles Cantí

Correu de contacte: j.herreros@cmb.udl.cat
c.canti@mex.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 950 – 973 702 214

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori 2a planta

Investigadors principals

Dr. Carles Cantí, professor agregat

Dra. Judit Herreros (IP), professora agregada

Investigadors predoctorals

Marta Crespí, llicenciada

Mireia Nàger, llicenciada

Anna Visa, llicenciada

Àrea 4

Neurociències

La recerca neurocientífica figura com un dels objectius prioritaris d'atenció en gairebé tots els plantejaments estratègics pel que fa a la política científica de gairebé tots els agents promotors de la recerca biomèdica. Els problemes personals i socials derivats de les malalties neurodegeneratives incurables, moltes de vinculades a l'envelliment, obliguen a prestar particular atenció al desenvolupament del coneixement científic en aquest àmbit, que és del tot imprescindible per avançar en la lluita contra aquestes malalties. Hi ha plena coincidència entre la comunitat científica a considerar al cervell com l'objecte més complex existent, almenys dins de la petita porció d'univers que podem abastar. Per això, endinsar-se en el coneixement del sistema nerviós constitueix, tanmateix, un dels grans reptes que ha d'afrontar la ciència actual.

Els desenvolupaments recents en el camp de la genètica molecular, la proteòmica, les noves tècniques de visualització cel·lular i altres avenços tecnològics constitueixen eines molt potents que caracteritzen el moment actual de la recerca neurocientífica. Moltes d'aquestes tècniques estan disponibles a l'Institut i són la base del treball dels grups de recerca d'aquesta àrea, ja que aborden aspectes específics de la neurodegeneració i de la patologia neuromuscular sota el punt de vista cel·lular i molecular.

Activitat científica

Ajuts competitiu concedits el 2017:

Projectes àrea 4	Ajuts	Imports (€)
Patologia Neuromuscular Experimental	1	84.727,68
MECD – FPU predoctoral	1	84.727,68
Unitat de Senyalització Neuronal	1	81.070,00
ISCI – Projecte	1	81.070,00
Neurociències Clíniques	5	417.991,69
ISCI – Projecte	1	183.920,00
Depart. Salut (GenCat) – Intensificació facultatiu	1	101.808,00
Depart. Salut (GenCat) – Projecte	1	131.263,69
Sociedad Española de Geriatria y Gerontologia – Premi	1	500,00
GSS – Premi de Recerca	1	500,00
Total	7	583.789,37

Grups àrea 4

Patologia Neuromuscular Experimental

Neurobiologia Molecular i del Desenvolupament

Neurocognició, Psicobiologia de la Personalitat i Genètica de la Conducta

Desenvolupament i Evolució del Cervell

Neurociències Clíniques

Neuroimmunologia

Unitat de Senyalització Neuronal

Tesis doctorals 2017

- A Study on the Role of NF- κ B Signaling Pathway Members in Regulating Survival Motor Neuron Protein level and in the Pathogenesis of Spinal Muscular Atrophy. Directora: Rosa M. Soler. Doctorand: Saravanan Arumugam
- Desarrollo de las neuronas amigdalinas derivadas del hipotálamo: del origen histogenético al fenotipo. Directores: Ester Desfilis i Loreta Medina. Doctoranda: Beatriz Castro.
- Predictores de la depresión, apatía y deterioro cognitivo tras sufrir un ictus minor y/o ataque isquémico transitorio (AIT). Directores: Francesc Purroy i Joan Deus. Doctoranda: Anna Carnes.
- Incidencia, características y evolución de los pacientes mayores con ictus. Director: Francesc Purroy. Doctoranda: Ana Belén Vena.

Publicacions científiques 2017

- Ramo-Tello C, Hervás-García JV, Presas-Rodríguez S, Capallades J, Ramio-Torrenta L, Brieva L, Batlle J, Moral E, Blanco Y, Cano A, Torres F. A multicentre, randomized, double-blind, non-inferiority clinical trial to compare the clinical and radiological efficacy of 625 mg versus 1250 mg of oral methylprednisolone in patients with relapse of multiple sclerosis: the Oral-CORTEM trial. *Mult Scler* 2017. 23: 403-0. FI: 4,840(Q1)
- Sánchez AG, Andrade EL, Marsal JV, Tauste LA, Mingot CG, Monge JL, Puértolas MC, Calero NS, Argemí AS, Badia BG, Moncusí SP, Benito HG, Peñabaz LN, Pujol ML, Nieves I Collado M, Ruiz LB. A study to evaluate the effect of ultrasound treatment on nodules in multiple sclerosis patients. *Int J Neurosci* 2017. 127: 404-411. FI: 1,750(Q4)

- Holubiec MI, Romero JI, Blanco E, Tornatore TL, Suarez J, Rodríguez de Fonseca F, Galeano P, Capani F. Acylethanolamides and endocannabinoid signaling system in dorsal striatum of rats exposed to perinatal asphyxia. *Neurosci Lett* 2017. 653: 269-275. FI: 2,180(Q3)
- Jorba, I, José Menal, M, Torres, M, Gozal, D, Pinol-Ripoll, G, Colell, A, Montserrat, JM, Navajas, D, Farré, R, Almendros, I. Ageing and chronic intermittent hypoxia mimicking sleep apnea do not modify local brain tissue stiffness in healthy mice. *J Mech Behav Biomed Mater* 2017. 71: 106-113. FI: 3,110(Q2)
- Kelly PJ, Murphy S, Coveney S, Purroy F, Lemmens R, Tsigoulis G, Price C. Anti-inflammatory approaches to ischaemic stroke prevention. *J. Neurol. Neurosurg. Psychiatry* 2018. 89: 211-218. FI: 7,349(Q1)
- Tapia O, Narcís JO, Riancho J, Tarabal O, Piedrafita L, Calderó J, Berciano MT, Lafarga M. Cellular bases of the RNA metabolism dysfunction in motor neurons of a murine model of spinal muscular atrophy: Role of Cajal bodies and the nucleolus. *Neurobiol Dis* 2017. 108: 83-99. FI: 5,020(Q1)
- Medina L, Abellán A, Desfilis E. Contribution of Genoaarchitecture to Understanding Hippocampal Evolution and Development. *Brain Behav Evol* 2017. 90: 25-40. FI: 1,915(Q1)
- Alcolea D, Vilaplana E, Suárez-Calvet M, Illán-Gala I, Blesa R, Clarimón J, Lladó A, Sánchez-Valle R, Molinuevo JL, García-Ribas G, Compta Y, Martí MJ, Piñol-Ripoll G, Amer-Ferrer G, Noguera A, García-Martín A, Fortea J, Lleó A. CSF sAPP beta, YKL-40, and neurofilament light in frontotemporal lobar degeneration. *Neurology* 2017. 89: 178-188. FI: 7,592(Q1)
- González-Mingot C, Sánchez-Monge IR, Purroy F, Solana-Moga MJ, Peralta-Moncusí S, Lazo-Latorre C, Gil-Villar MP, Brieva L. Environmental-analytical risk factors influence on the phenotype of amyotrophic lateral sclerosis in a rural setting. *Rev Neurol* 2017. 65: 203-208. FI: 0,743(Q4)

- Sepulveda M, Aldea M, Escudero D, Llufríu S, Arrambide G, Otero-Romero S, Sastre-Garriga J, Romero-Pinel L, Martínez-Yelamos S, Sola-Valls N, Armangué T, Sotoca J, Escartín A, Robles R, Ramio-Torrenta L, Presas S, Ramo C, Munteis E, Pelayo R, Gubieras L, Brieva L, Ortiz N, Hervás M, Mane-Martínez MA, Cano A, Vela E, Tintore M, Blanco Y, Montalban X, Graus F, Saiz A. Epidemiology of neuromyelitis optica spectrum disorders in Catalonia: a population-based study. *Mult Scler* 2017. 23: 91-92. FI: 4,840(Q1)
- Sepúlveda M, Aldea M, Escudero D, Llufríu S, Arrambide G, Otero-Romero S, Sastre-Garriga J, Romero-Pinel L, Martínez-Yelamos S, Sola-Valls N, Armangué T, Sotoca J, Escartín A, Robles-Cedeño R, Ramio-Torrenta L, Presas-Rodríguez S, Ramo-Tello C, Munteis E, Pelayo R, Gubieras L, Brieva L, Ortiz N, Hervás M, Mañé-Martínez MA, Cano A, Vela E, Tintoré M, Blanco Y, Montalban X, Graus F, Saiz A. Epidemiology of NMOSD in Catalonia: Influence of the new 2015 criteria in incidence and prevalence estimates.. *Mult Scler* 1. . FI: (Q)
- Desfilis E, Abellán A, Sentandreu V, Medina L. Expression of regulatory genes in the embryonic brain of a lizard and implications for understanding pallial organization and evolution. *J Comp Neurol* 2018. 526: 166-202. FI: 3,266(Q1)
- Fernández-Cadenas I, Mendióroz M, Giralt D, Nafria C, Garcia E, Carrera C, Gallego-Fabrega C, Domingues-Montanari S, Delgado P, Ribó M, Castellanos M, Martínez S, Freijo M, Jiménez-Conde J, Rubiera M, Alvarez-Sabín J, Molina CA, Font MA, Grau Olivares M, Palomeras E, Perez de la Ossa N, Martínez-Zabaleta M, Masjuan J, Moniche F, Canovas D, Piñana C, Purroy F, Cocho D, Navas I, Tejero C, Aymerich N, Cullell N, Muiño E, Serena J, Rubio F, Davalos A, Roquer J, Arenillas JF, Martí-Fábregas J, Keene K, Chen WM, Worrall B, Sale M, Arboix A, Krupinski J, Montaner J, GRECOS Study Group. GRECOS Project (Genotyping Recurrence Risk of Stroke) The Use

- of Genetics to Predict the Vascular Recurrence After Stroke. *Stroke* 2017. 48: 1147-1153. FI: 6,032(Q1)
- Espinet C, Pinol G, Fleitas C, Arias A, Blasco E. Imbalance in BDNF and probdnf levels in serum and cerebrospinal fluid in untreated Alzheimer's disease patients. *J Neurochem* 2017. 142: 156-0. FI: 4,083(Q2)
 - Lecube A, Sánchez E, Betriu A, Gutierrez-Carrasquilla L, Elias M, Barbé F, Purroy F, Buti M, Fernández E, Lopez-Cano C. Impaired pulmonary function in type 2 diabetes: Is there a role for advanced glycation end-products measured by skin autofluorescence?-Data form the ILERVAS project. *Diabetologia* 2017. 60: 503-0. FI: 6,080(Q1)
 - Aluja A, Blanch A, Martí-Guiu M, Blanco E. Inconsistency Index for the Zuckerman-Kuhlman-Aluja Personality Questionnaire (ZKA-PQ). *Eur J Psychol Assess* 2017. 33: 38-46. FI: 2,328(Q2)
 - Purroy F, Vena A, Cánovas D, Cardona P, Cocho D, Cuadrado-Godia E, Chamorro A, Dávalos A, Garcés M, Gomis M, Krupinski J, Palomeras E, Ribó M, Roquer J, Rubiera M, Sanahuja J, Saura J, Serena J, Ustrell X, Vargas M, Benabdelhak I, Abilleira S, Gallofré M, Catalan Stroke Code and Reperfusion Consortium. Influence of Hospital Type on Outcomes of Individuals Aged 80 and Older with Stroke Treated Using Intravenous Thrombolysis. *J Am Geriatr Soc* 2017. 65: 117-122. FI: 4,388(Q1)
 - Piras A, Schiaffino L, Boido M, Valsecchi V, Guglielmo M, De Amicis E, Puyal J, Garcera A, Tamagno E, Soler RM, Vercelli A. Inhibition of autophagy delays motoneuron degeneration and extends lifespan in a mouse model of spinal muscular atrophy. *Cell Death Dis* 2017. 8: 3223-0. FI: 5,965(Q1)
 - Cabré R, Naudi A, Domínguez-González M, Jové M, Ayala V, Mota-Martorell N, Pradas I, Nogueras L, Rué M, Portero-Otín M, Ferrer I, Pamplona R. Lipid Profile in Human Frontal Cortex is Sustained Throughout Healthy Adult Lifespan to Decay at Advanced Ages.. *J Gerontol A Biol Sci Med Sci* 1. . FI: (Q)
 - Cambray S, Portero-Otín M, Jové M, Torreguitart N, Colàs-Campàs L, Sanz A, Benabdelhak I, Yemisci M, Dalkara T, Dönmez-Demir B, Egea J, Purroy F. Metabolic Estimation of the Diagnosis and Onset Time of Permanent and Transient Cerebral Ischemia.. *MOL NEUROBIOL* 1. . FI: (Q)
 - Nogueras Penabad L, Gil Sánchez A, Hervas JV, González C, Martí M, Canudes M, Peralta S, Moga MJ, Boada J, Pamplona R, Portero M, Brieva L, Gonzalez H. Mitochondrial dysfunction in peripheral blood mononuclear cells from multiple sclerosis patients. *Mult Scler* 2017. 23: 509-0. FI: 4,840(Q1)
 - Patel UB, Brown G, Machado I, Santos-Cores J, Pericay C, Ballesteros E, Salud A, Isabel-Gil M, Montagut C, Maurel J, Ramon-Ayuso J, Martín N, Estevan R, Fernández-Martos C. MRI assessment and outcomes in patients receiving neoadjuvant chemotherapy only for primary rectal cancer: long-term results from the GEMCAD 0801 trial. *Ann Oncol* 2017. 28: 344-353. FI: 11,855(Q1)
 - Casanovas A, Salvany S, Lahoz V, Tarabal O, Piedrafita L, Sabater R, Hernández S, Calderó J, Esquerda JE. Neuregulin 1-ErbB module in C-bouton synapses on somatic motor neurons: molecular compartmentation and response to peripheral nerve injury. *Sci Rep* 2017. 7: 40155-0. FI: 4,259(Q1)
 - Ignacio Romero J, Ines Holubiec M, Logica Tornatore T, Riviere S, Hanschmann EM, Alberto Kolliker-Frers R, Tau J, Blanco E, Galeano P, Rodríguez de Fonseca F, Lillig, Christopher Horst, Capani, F. Neuronal Damage Induced by Perinatal Asphyxia Is Attenuated by Postinjury Glutaredoxin-2 Administration. *Oxid Med Cell Longev* 2017. 2017: 4162465-0. FI: 4,593(Q2)
 - Mora E, Portella M, Pinol-Ripoll G, López R, Cuadras D, Forcada I, Teres M, Vieta E, Mur M. Neurotrophins, inflammation and oxidative damage as mediators of cognitive functioning in bipolar disorder. *Eur Neuropsychopharmacol* 2017. 27: 821-822. FI: 4,239(Q1)
 - Blanch A, García R, Planes J, Gil R, Balada F, Blanco E, Aluja A. Ontologies About Human Behavior A Review of Knowledge Modeling Systems. *Eur Psychol* 2017. 22: 180-197. FI: 3,419(Q1)
 - Abilleira S, Ribera A, Cardona P, Rubiera M, López-Cancio E, Amaro S, Rodríguez-Campello A, Camps-Renom P, Cánovas D, de Miquel MA, Tomaseillo A, Remollo S, López-Rueda A, Vivas E, Perendreu J, Gallofré M, Catalan Stroke Code and Reperfusion Consortium. Outcomes After Direct Thrombectomy or Combined Intravenous and Endovascular Treatment Are Not Different. *Stroke* 2017. 48: 375-378. FI: 6,032(Q1)
 - Ballesteros J, Moral E, Brieva L, Ruíz-Beato E, Prefasi D, Maurino J. Psychometric properties of the SDM-Q-9 questionnaire for shared decision-making in multiple sclerosis: item response theory modelling and confirmatory factor analysis. *Health Qual Life Outcomes* 2017. 15: 79-0. FI: 2,143(Q2)
 - Naudi A, Cabré R, Domínguez-González M, Ayala V, Jové M, Mota-Martorell N, Pinol-Ripoll G, Pilar Gil-Villar M, Rue M, Portero-Otín M, Ferrer I, Pamplona R. Region-specific vulnerability to lipid peroxidation and evidence of neuronal mechanisms for polyunsaturated fatty acid biosynthesis in the healthy adult human central nervous system. *Biochim Biophys Acta* 2017. 1862: 485-495. FI: 5,547(Q1)
 - Arumugam S, Mincheva-Tasheva S, Periyakaruppih A, de la Fuente S, Soler RM, Garcera A. Regulation of Survival Motor Neuron Protein by the Nuclear Factor-Kappa B Pathway in Mouse Spinal Cord Motoneurons. *Mol Neurobiol* 1. . FI: (Q)
 - Martín-Aguilar L, Presas-Rodríguez S, Hervas-García JV, Massuet-Vilamajo A, Grau-López L, Ramo-Tello

C. Relationship between clinical manifestation of MS relapse and Gadolinium enhancing lesions in brain MRI. *Mult Scler* 2017. 23: 545-546. FI: 4,840(Q1)

- Fernández O, Oterino A, Oreja-Guevara C, Prieto JM, del Mar Mendibe-Bilbao M, García-Merino JA, Ramio-Torrenta L, Ginestal R, Meca-Lallana JE, Romero-Pinel L, Munoz D, Oliva-Nacarino P, Carmen Calles-Hernández M, Izquierdo Guillermo, L Martínez-Gines M, Saiz A, Comabella M, Casanova-Estruch B, Brieva L, Arroyo R, Rodríguez-Antiguedad A. Review of the novelties from the 32nd ECTRIMS Congress, 2016, presented at the 9th Post-ECTRIMS Meeting (I). *Rev Neurol* 2017. 65: 31-40. FI: 0,743(Q4)
- Fernández O, Oterino A, Oreja-Guevara C, Prieto JM, del Mar Mendibe-Bilbao M, García-Merino JA, Ramio-Torrenta L, Ginestal R, Meca-Lallana JE, Romero-Pinel L, Munoz D, Oliva-Nacarino P, Carmen Calles-Hernández M, Izquierdo G, Luisa Martínez-Gines M, Saiz, A, Comabella M, Casanova-Estruch B, Brieva L, Arroyo R, Rodríguez-Antiguedad A. Review of the novelties from the 32nd ECTRIMS Congress, 2016, presented at the 9th Post-ECTRIMS Meeting (II). *Rev Neurol* 2017. 65: 75-84. FI: 0,743(Q4)
- Prats-Sánchez L, Martínez-Domeño A, Camps-Reñom P, Delgado-Mederos R, Guisado-Alonso D, Marín R, Dorado L, Rudilosso S, Gómez-González A, Purroy F, Gómez-Choco M, Cánovas D, Cocho D, Garces M, Abilleira S, Martí-Fàbregas J. Risk factors are different for deep and lobar remote hemorrhages after intravenous thrombolysis. *PLoS One* 2017. . FI: 2,806(Q1)
- Easton JD, Aunes M, Albers GW, Amarenco P, Bokelund-Singh S, Denison H, Evans SR, Held P, Jahreskog M, Jonasson J, Minematsu K, Molina CA, Wang Y, Wong KSL, Johnston SC, SOCRATES Steering Committee and Investigators. Risk for Major Bleeding in Patients Receiving Ticagrelor Compared With Aspirin After Transient Ischemic Attack or Acute Ischemic Stroke in the SOCRATES Study (Acute Stroke or Transient Ischemic Attack Treated With Aspirin or Ticagrelor and Patient Outcomes). *Circulation* 2017. 136: 907-916. FI: 19,309(Q1)
- Kövi Z, Odler V, Gacsályi S, Hittner JB, Hevesi K, Hübner A, Aluja A. Sense of coherence as a mediator between personality and depression. *Pers Individ Dif* 2017. 114: 119-124. FI: 2,005(Q2)
- Cabré R, Naudí A, Domínguez-González M, Ayala V, Jové M, Mota-Martorell N, Piñol-Ripoll G, Gil-Villar MP, Rué M, Portero-Otín M, Ferrer I, Pamplona R. Sixty years old is the breakpoint of human frontal cortex aging. *Free Radic Biol Med* 2017. 103: 14-22. FI: 5,606(Q1)
- Arumugam S, Garcera A, Soler RM, Tabares L. Smn-Deficiency Increases the Intrinsic Excitability of Motoneurons. *Front Cell Neurosci* 2017. 11: 269-0. FI: 4,555(Q1)
- Rivera P, Purroy F. The level of knowledge regarding the concept of brain death among undergraduates at the Universitat de Lleida. *Rev Neurol* 2017. 65: 489-495. FI: 0,743(Q4)
- Colàs-Campàs L, Royo JL, Montserrat MV, Marzo C, Molina-Seguín J, Benabdelhak I, Cambray S, Purroy F. The rs2108622 polymorphism is related to the early risk of ischemic stroke in non-valvular atrial fibrillation subjects under oral anticoagulation. *Pharmacogenomics J* 1. . FI: (Q)
- Blanch A, García H, Llaveria A, Aluja A. The Spearman's law of diminishing returns in chess. *Pers Individ Dif* 2017. 104: 434-441. FI: 2,005(Q2)
- Anguera MT, Camerino O, Castañer M, Sánchez-Algarra P, Onwuegbuzie AJ. The Specificity of Observational Studies in Physical Activity and Sports Sciences: Moving Forward in Mixed Methods Research and Proposals for Achieving Quantitative and Qualitative Symmetry. *Front Psychol* 2017. 8: 2196-0. FI: 2,323(Q2)

Patologia Neuromuscular Experimental

El grup de recerca en Patologia Neuromuscular Experimental estudia les malalties neuromusculars, amb una particular atenció a l'esclerosi lateral amiotròfica (ELA) i a l'atròfia muscular espinal (AME). Utilitzant models cel·lulars i animals transgènics d'aquestes malalties, s'estan desenvolupant diverses línies de treball dirigides a examinar les bases cel·lulars i moleculars implicades en la seva patogènesi, amb la finalitat d'identificar estratègies d'intervenció terapèutica i realitzar assajos farmacològics preclínics.

Responsable del grup:

Dr. Josep Esquerda

Correu de contacte:

josep.esquerda@@mex.udl.cat

Telèfon de contacte: 973 702 427

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 1a planta B1.1

Investigador principal

Dr. Josep Esquerda, catedràtic d'Universitat (IP)

Dr. Jordi Calderó, catedràtic d'Universitat (IP)

Equip investigador

Dra. Anna Casanovas, titular d'Universitat

Dra. Olga Tarabal, titular d'Universitat

Dra. Sara Hernández, professora lectora

Investigadors predoctorals

Sara Salvany, graduada

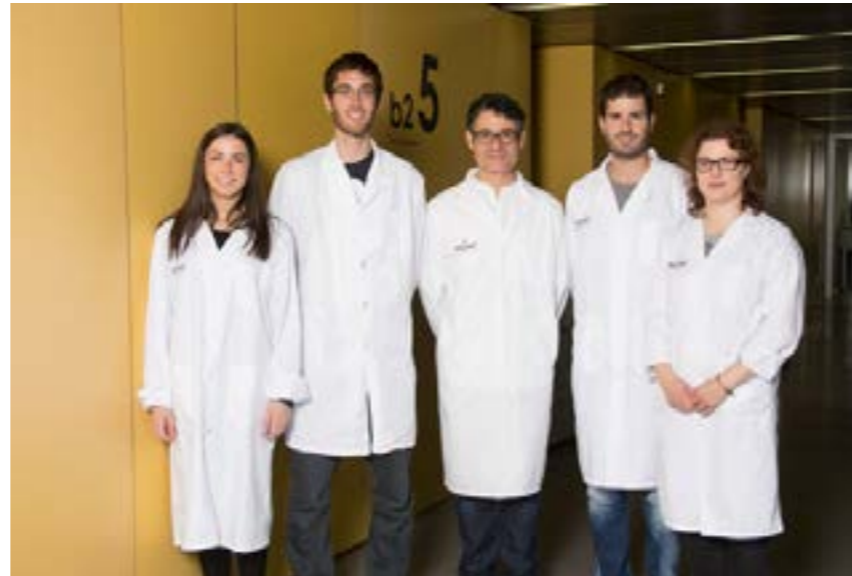
Alba Blasco, graduada

Personal tècnic de suport

Lidia Piedrafita, diplomada, tècnic superior

Neurobiologia Molecular i del Desenvolupament

L'objectiu del nostre grup és la caracterització de nous mecanismes moleculars de la formació de circuits neuronals del sistema nerviós dels vertebrats. El nostre model animal són ratolins modificats genèticament, i esperem que aquests estudis també ajudaran a comprendre els mecanismes que operen en condicions patològiques relacionades amb els trastorns neurològics i psiquiàtrics en els éssers humans. Els nostres estudis utilitzen un ampli espectre de tècniques que van des d'*in vivo* fins a *in vitro* i enfocaments bioquímics.

Responsable del grup: Dr. Joaquim Egea

Correu de contacte: joaquim.egea@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 287 – 973 702 280

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 1a planta B1.6

Investigador principal

Dr. Joaquim Egea, investigador Ramón y Cajal (IP)

Equip investigador

Dra. Carme Espinet, titular d'Universitat (IP)

Dra. Catherine Fleitas, investigadora postdoctoral

Investigadors predoctorals

Pau Marfull, llicenciat

Daniel Rocandio, llicenciat

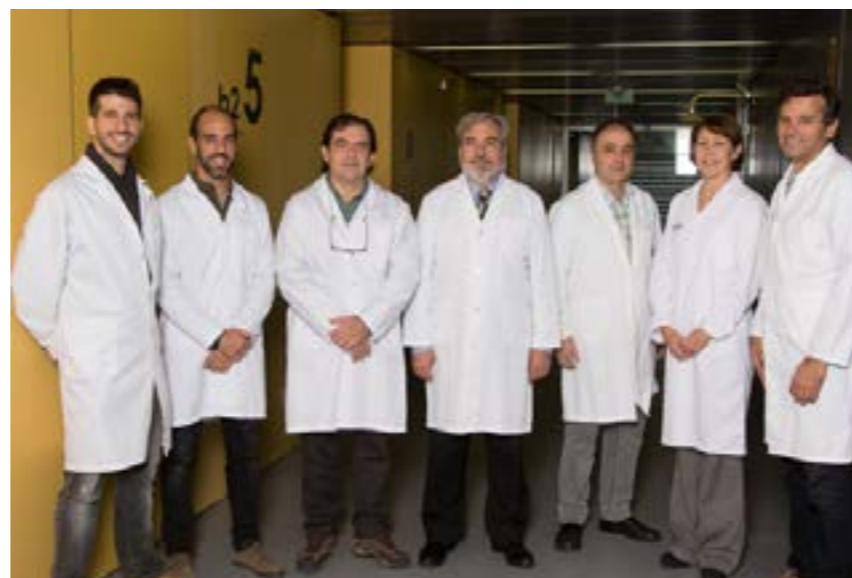
Personal tècnic de suport

Sònia Rius, tècnic FP

Montserrat Ortega, tècnic FP

Neurocognició, Psicobiologia de la Personalitat i Genètica de la Conducta

Els investigadors del grup, de formació multidisciplinària en psicologia clínica i medicina, convergeixen en l'interès per la recerca de les bases biològiques de la personalitat i la psicopatologia. Partint dels models de recerca en personalitat de tipus biològic-factorial, s'investiga la relació de la personalitat amb el sistema endocrí (hormones gonadals) i el sistema nerviós central (neurotransmissors i polimorfismes genètics). La investigació actual se centra en les relacions de la personalitat impulsiva-desinhibida amb la neurotransmissió monoaminèrgica neural (noradrenalina, dopamina, serotonina i MAO), tant en l'àmbit bioquímic (neurotransmissors i metabòlits) com de genètica molecular. El grup disposa d'un laboratori de conducta humana amb espais d'anàlisi clíniques, despatxos per a entrevistes, sala d'observació de conducta i gàbia de Faraday (registres electrofisiològics com fNIR, EEG, EMG, EOG, REG, etc).

Responsable del grup: Dr. Anton Aluja

Correu de contacte: aluja@pip.udl.cat
aluja@irbllleida.cat

Telèfons de contacte:
973 70 24 96 – 973 706 537

Ubicació:
Av. Alcalde Rovira Roure, 80

Investigador principal

Dr. Anton Aluja Fabregat, catedràtic (IP)

Equip investigador

Dr. Ferran Balada, professor titular

Dr. Àngel Blanch, professor agregat

Dr. Eduardo Blanco, professor agregat

Dr. Salvador Gallart, professor associat

Ignacio Lucas, investigador en formació

Col·laboradors externs

Dr. Oleguer Camerino, professor INEFC

Dr. Marta Castañer, professor INEFC

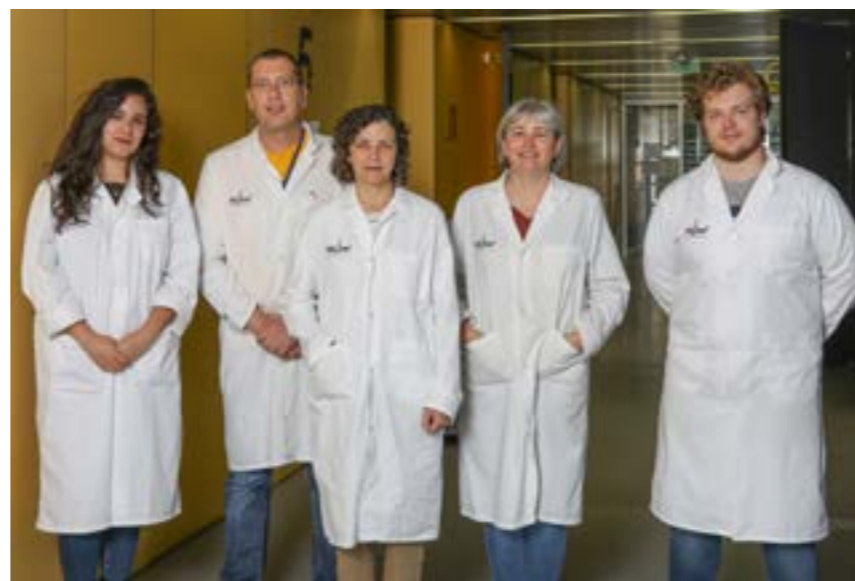
Dr. Óscar García López, catedràtic d'Universitat (UEM)

Dr. Luis García Rodríguez, professor titular (UAM)

Desenvolupament i Evolució del Cervell

La recerca del grup se centra en l'estudi de l'amígdala, una estructura molt complexa del cervell implicada en el control de les emocions, el comportament i la cognició social, que està alterada en diferents trastorns psiquiàtrics. El nostre grup intenta desxifrar l'organització estructural i funcional de l'amígdala usant una perspectiva de la biologia evolutiva del desenvolupament.

La nostra recerca ha demostrat que l'amígdala està formada per múltiples subtipus de neurones amb diferent origen embrionari. Atès que l'origen embrionari condiciona el fenotip cel·lular, aquesta informació pot ajudar a desxifrar els principis generals que subjeuen a l'establiment de les connexions de l'amígdala. Amb aquesta visió en ment, el grup desenvolupa actualment recerca per estudiar el transcriptoma i les connexions de les neurones de l'amígdala amb diferent origen embrionari. Els resultats ajudaran a comprendre millor les xarxes neurals en les quals l'amígdala està involucrada, la qual cosa permetrà entendre el funcionament de l'amígdala en condicions de salut i en diferents trastorns psiquiàtrics.

Responsable del grup: Dra. Loreta Medina

Correu de contacte: loreta.medina@mex.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 413 – 973 702 961

Ubicació:

Edifici Biomedicina II
Laboratori 2 planta 3a

Investigador principal

Dra. Loreta Medina, catedràtica d'Universitat (IP)

Equip investigador

Dr. Antonio Abellán, professor agregat interí

Dra. Ester Desfilis, professora agregada

Investigadors predoctorals

Beatriz Castro, llicenciada

Lorena Morales, postgraduada

Alumnes col·laboradors

Àlex Roman, estudiant de grau

Neurociències Clíiques

El grup de Neurociències Clíiques forma part de l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida i de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV). Està liderat pel Dr. Francesc Purroy i el Dr. Gerard Piñol, neuròlegs de l'HUAV i GSS, respectivament, i professors de la Universitat de Lleida. Dins el camp de la neurologia, mostren especial interès en l'estudi de les malalties cerebrovasculares, els ictus i els atacs isquèmics transitoris (AIT, ictus de curta durada), així com en el deteriorament cognitiu. El grup forma part de la Red de Enfermedades Vasculares Cerebrales Española (INVICTUS), la qual cosa permet un treball coordinat i sinèrgic entre els diferents grups espanyols, així com la col·laboració en diferents projectes. L'equip d'investigació està format per biòlegs i especialistes mèdics (neuròlegs, radiòlegs, psicòlegs, infermeres, cirurgians vasculars, geriatres i bioquímics clínics) relacionats amb el camp de les neurociències clíniques, fet que dota el grup d'un tarannà clarament translacional i amb capacitat d'establir diferents línies d'investigació dins del mateix camp.

Responsable del grup: Dr. Francesc Purroy

Correu de contacte: fpurroy.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 702 935

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 2a planta Lab 2.1

Investigador principal

Dr. Francesc Purroy, professor agregat (IP)

Dr. Gerard Piñol, metge especialista (IP)

Equip Investigador

Alejandro Quílez, metge especialista

Dra. Ana Vena, metge especialista

Dra. Anna Carnes, psicòloga clínica

Dra. Cristina González, metge especialista

Gerard Mauri, metge especialista

Ikram Benabdelhak, infermera

Joan Farré, metge especialista

Jordi Sanahuja, metge especialista

Mª Isabel Gil, metge especialista

Núria Torreguitart, metge especialista

Robert Begué, metge especialista

Investigadors predoctorals

Coral Torres, graduada

Cristina Pereira, graduada

Faridé Dakterzada, llicenciada

Laura Colàs, graduada

Daniel Vazkez, metge especialista en formació

Francisco Torres Bondia, llicenciat

Jessica Molina, metge especialista

Carme Jorge, metge especialista

Neuroimmunologia

Els objectius del nostre equip investigador són:

- Aprofundir en el coneixement dels processos etiopatogènics, encara per descobrir, de l'esclerosi múltiple
- Recerca de biomarcadors pronòstic d'evolució clínica i/o de resposta a tractament que ajudin el facultatiu a poder fer una personalització del tractament amb l'objectiu final de millorar-ne la qualitat de vida

Principalment ens centrem en l'estudi dels factors ambientals desencadenants de la malaltia, amb especial interès en els processos oxidatius i el funcionament mitocondrial. Investiguem la generació i regulació de la producció de radicals lliures per les mitocondries, la detecció i quantificació dels marcadors específics de lesió oxidativa als carbohidrats, lípids, proteïnes i àcids nucleics; les proteïnes diana de l'oxidació, el nivell d'insaturació de les membranes cel·lulars, la seva sensibilitat a la lesió lipoxidació, canvis metabòlics i adaptacions cel·lulars a l'estrès oxidatiu.

Responsables del grup: Luis Brieva

Correus de contacte:

lbrieva.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 702 217

Ubicació:

Hospital Arnau de Vilanova de Lleida, consultes externes, Neurologia

IRBLleida - Edifici Biomedicina I lab b0.1

Investigadors principals

Dr. Luis Brieva, cap del Servei, professor associat

Dr. Hugo Gonzalo, investigador postdoctoral

Equip investigador

Ana Gil, investigadora

José Vicente Hervás, investigador

Marc Canudes, investigador

Dra. Cristina González Mingot, facultativa especialista

Dra. Petya Vladeva Valcheva, investigadora postdoctoral

Mª José Solana, diplomada

Investigadora predoctoral

Lara Nogueras, graduada

Col·laboradors externs

Sílvia Peralta, diplomada

Unitat de Senyalització Neuronal

Grup de recerca centrat en l'estudi dels mecanismes de degeneració de les neurones en el marc de l'atròfia muscular espinal (AME). L'AME és una malaltia neurodegenerativa de la infància que es caracteritza per la pèrdua de motoneurons espinals per la mutació del gen SMN1 (Survival Motor Neuron). La disminució de la proteïna SMN provoca la degeneració dels axons i la mort d'aquestes neurones per mecanismes encara en estudi.

La recerca del grup va dirigida específicament a la identificació dels mecanismes de protecció de les motoneurons davant la degeneració i, d'altra banda, a aconseguir un increment de la proteïna SMN en aquestes cèl·lules. Per això s'estudien mecanismes de regulació cel·lular, com l'autofàgia i les vies de senyalització intracel·lular activades pels factors neurotròfics. Les tècniques de biologia cel·lular i molecular, com el Western Blot, la PCR, el marcatge amb immunofluorescència i microscòpia electrònica, entre d'altres, són les més utilitzades al laboratori. Els models que s'empren per desenvolupar els objectius proposats són el cultiu primari de motoneurons aïllades d'embrions de ratolí i els animals transgènics models d'AME severa i moderada.

Responsable del grup: Dra. Rosa M. Soler Tatché

Correu de contacte: rosa.soler@cmb.udl.cat

Telèfon de contacte: 973 702 264

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 4a planta B4.1

Investigador principal

Dra. Rosa M. Soler, titular d'Universitat (IP)

Equip investigador

Dra. Anna Garcerà, investigadora postdoctoral

Investigadors predoctorals

Sandra de la Fuente, màster

Alba Sansa Zaragoza, màster

Ivan Hidalgo Muñoz, graduat, estudiant de màster

Àrea 5

Medicina Clínica

En aquesta àrea s'inclouen els grups que desenvolupen bàsicament recerca en l'àrea clínica, tot i que alguns projectes s'encavalquen amb la recerca translacional. També s'inclouen la majoria de grups que desenvolupen assaigs clínics. La composició d'aquesta àrea és canviant, ja que s'hi integren gran part dels facultatius de prestigi que s'han incorporat recentment a l'HUAV. És previsible que en els propers anys aquesta àrea s'ampliï amb nous grups generats a partir de la incorporació de nous facultatius en resposta a la renovació generacional de l'HUAV.

Grups àrea 5

Farmacoepidemiologia

Recerca Translacional en Medicina Respiratòria

Grup de Recerca de Biomarcadors en Càncer (GREBIC)

Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals

Epidemiologia Aplicada

Medicina Intensiva

Grup de Recerca Transversal de la Urgència i Emergència

Nutrició, Metabolisme i Microbiota en els Pacients amb Insuficiència Cardíaca (NUTRIMMIC)

Activitat científica

Ajuts competitius concedits el 2017:

Projectes àrea 5	Ajuts	Imports (€)
Recerca Translacional en Medicina Respiratòria	2	134.821,10
CIBER – Projecte	1	30.000,00
Depart. Salut (GenCat) – Incorporació científics i tecnòlegs		104.821,10
Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals	1	13.601,58
Depart. Salut (GenCat) – Projecte	1	13.601,58
Grup de Recerca de Biomarcadors en Càncer (GREBIC)	1	5000,00
ICS/Depart. Salut – Premi	1	5000,00
Farmacoepidemiologia	1	24.645,00
Depart. Salut (GenCat) – Projecte	1	24.645,00
Grup de Recerca Transversal de la Urgència i Emergència	1	50.722,50
Diputació de Lleida – Projecte	1	50.722,50
Nutrició, Metabolisme i Microbiota en els Pacients amb Insuficiència Cardíaca (NUTRIMMIC)	1	21.600,00
Depart. Salut (GenCat) – Intensificació Infermeria	1	21.600,00
Total general	7	250.390,80

Tesis doctorals 2017

- Intervenció d'assessorament nutricional en nens de 6 a 12 anys amb sobrepès i obesitat infantil. Director: Joan Antoni Schoeneneberguer. Doctoranda: Amalia Zapata.
- Empatía en estudiantes de medicina: estudio psicométrico, biométrico, de evolución y propuestas de intervención psicoeducativa. Directores: Iolanda Batalla i Jorge Soler. Doctoranda: Teresa Guilera.
- Neuropsicología i factors neurobiològics en el trastorn bipolar. Directores: Maria Mur i Eduard Vieta.
- Atención y funciones ejecutivas en la fibromialgia. Directores: Josep Pifarré i Maite Garolera. Doctoranda: Olga Gelonch.
- Diseño y validación de una aplicación informática de sospecha de patología del aparato locomotor en el hombro. Directores: Javier Trujillano i Gemma Ariza. Doctorand: Albert Bigordà.
- Satisfacció familiar deis pacients ingressats en una unitat de cures intensives amb la informació infermera i visió infermera. Directores: María Luisa Guitard i Javier Trujillano. Doctoranda: Josefa Valls.
- Impacto del síndrome de apnea-hipopnea del sueño en el desarrollo y gravedad del síndrome coronario agudo. Directores: Ferran Barbé i Manuel Sánchez de la Torre. Doctoranda: Alicia Sánchez de la Torre.

Publicacions científiques 2017

- Godoy P, Alsedà M, Falguera M, Puig T, Bach P, Monrabà M, Manonelles A. A highly transmissible tuberculosis outbreak: the importance of bars. *Epidemiol Infect* 2017. 145: 3497-3504. FI: 2,075(Q2)
- Baselga J, Morales Serafin M, Awada A, Blum JL, Tan, Antoinette R, Ewertz M, Cortes J, Moy Beverly R, Kathryn J, Haddad T, Ciruelos EM, Vuylsteke P, Ebbinghaus, Scot, Im E, Eaton L, Pathiraja, Kumudu, Gause, Christine M, David J, Mary Beth, Rugo, Hope S. A phase II study of combined ridaforolimus and dalotuzumab compared with exemestane in patients with estrogen receptor-positive breast cancer. *Breast Cancer Res Treat* 2017. 163: 535-544. FI: 3,626(Q2)
- Martínez-García MA, Riveiro-Falkenbach E, Rodríguez-Peralto JL, Nagore E, Martorell-Calatayud A, Campos-Rodríguez F, Farré R, Hernández Blasco L, Bañuls Roca J, Chiner Vives E, Sánchez-de-la-Torre A, Abad Capa J, Montserrat JM, Almendros I, Pérez-Gil A, Cabriada Nuño V, Cano-Pumarega I, Corral Peñafiel J, Diaz Cambriles T, Mediano O, Dalmau Arias J, Gozal D, on behalf of the Spanish Sleep Network. A prospective multicenter cohort study of cutaneous melanoma: clinical staging and potential associations with HIF-1 alpha and VEGF expressions. *Melanoma Res* 2017. 27: 558-564. FI: 2,615(Q2)
- Rugo, Hope S, Tredan, Olivier, Ro, Jungsil, Morales, Serafin M, Campone, M, Musolino, A, Afonso, N, Ferreira, M, Park, Kyong Hwa, Cortes, J, Tan, A R., Blum, Joanne L, Eaton, Lamar, Gause, Christine K, Wang, Zhen, Im, E, Mauro, DJ, Jones, MB, Denker, Andrew, Baselga, J. A randomized phase II trial of ridaforolimus, dalotuzumab, and exemestane compared with ridaforolimus and exemestane in patients with advanced breast cancer. *Breast Cancer Res Treat* 2017. 165: 601-609. FI: 3,626(Q2)
- Romaguera D, Gracia-Lavedan E, Molinuevo A, de Batlle J, Mendez M, Moreno V, Vidal C, Castelló A, Pérez-Gómez B, Martín V, Molina AJ, Dávila-Batista V, Dierssen-Sotos T, Gómez-Acebo I, Llorca J, Guevara M, Castilla J, Urtiaga C, Llorens-Ivorra C, Fernández-Tardón G, Tardón A, Lorca JA, Marcos-Gragera R, Huerta JM, Olmedo-Requena R, Jimenez-Moleon JJ, Altzibar J, de Sanjosé S, Pollán M, Aragonés N, Castaño-Vinyals G, Kogevinas M, Amiano P. Adherence to nutrition-based cancer prevention guidelines and breast, prostate and colorectal cancer risk in the MCC-Spain case-control study. *Int. J. Cancer* 2017. 141: 83-93. FI: 6,513(Q1)
- Von Minckwitz G, Procter M, De Azambuja E, Zardavas D, Benyunes M, Viale G, Suter T, Arahmani A, Rouchet N, Clark E, Knott A, Lang I, Levy C, Yardley DA, Bines J, Gelber RD, Piccart M, Baselga J, APHINITY Steering Committee and Investigators. Adjuvant Pertuzumab and Trastuzumab in Early HER2-Positive Breast Cancer. *N. Engl. J. Med.* 2017. 377: 122-131. FI: 72,406(Q1)
- Huerva V, Soldevila J. *Alternaria alternata* keratitis. *Med Clin (Barc)* 2017. 149: 466-0. FI: 1,125(Q3)
- Esparza-Quezada AL, Bielsa S, Porcel JM. An infrequent cause of persistent hiccup. *Rev Clin Esp* 2017. 217: 55-56. FI: 0,971(Q3)
- Torres I, Solé B, Corrales M, Jiménez E, Rotger S, Serra-Pla JF, Forcada I, Richarte V, Mora E, Jacas C, Gómez N, Mur M, Colom F, Vieta E, Casas M, Martínez-Aran A, Goikolea JM, Ramos-Quiroga JA. Are patients with bipolar disorder and comorbid attention-deficit hyperactivity disorder more neurocognitively impaired?. *Bipolar Disord* 2017. 19: 637-650. FI: 4,531(Q1)
- Domínguez A, Soldevila N, Caylà JA, García-Cenoz M, Ferrús G, Sala-Farré MR, Álvarez J, Carol M, Barrabeig I, Camps N, Coronas L, Muñoz-Almagro C, Godoy P, Transmission of Pertussis in Households Working Group. Assessment of clinical symptoms in household contacts of confirmed pertussis cases. *J Infect* 2017. 75: 426-432. FI: 4,201(Q1)
- Altet N, Latorre I, Jiménez-Fuentes MÁ, Maldonado J, Molina I, González-Díaz Y, Milà C, García-García E, Muriel B, Villar-Hernández R, Laabei M, Gómez AC, Godoy P, de Souza-Galvão ML, Solano S, Jiménez-Ruiz CA, Domínguez J, PII Smoking SEPAR Working Group. Assessment of the influence of direct tobacco smoke on infection and active TB management. *PLoS One* 2017. . FI: 2,806(Q1)
- Català Tella N, Serna Arnaiz C, Real Gatiús J, Yuguero Torres O, Galván Santiago L. Assessment of the

- length of sick leave in patients with ischemic heart disease. *BMC Cardiovasc Disord* 2017. 17: 32-0. FI: 1,832(Q3)
- Yuguero O, Ramon Marsal J, Esquerda M, Vivanco L, Soler-González J. Association between low empathy and high burnout among primary care physicians and nurses in Lleida, Spain. *Eur J Gen Pract* 2017. 23: 4-10. FI: 1,274(Q3)
 - Matejcic M, De Batlle J, Ricci C, Biessy C, Perrier F, Huybrechts I, Weiderpass E, Boutron-Ruault MC, Cadeau C, His M, Cox DG, Boeing H, Fortner RT, Kaaks R, Lagiou P, Trichopoulou A, Benetou V, Tumino R, Panico S, Sieri S, Palli D, Ricceri F, Bueno-de-Mesquita HB, Skeie G, Amiano P, Sánchez MJ, Chirlaqu, MD, Barricarte A, Quirós JR, Buckland G, van Gils CH, Peeters PH, Key TJ, Riboli E, Gylling B, Zeleniuch-Jacquotte A, Gunter MJ, Romieu I, Chajès V. Biomarkers of folate and vitamin B12 and breast cancer risk: report from the EPIC cohort. *Int. J. Cancer* 2017. 140: 1246-1259. FI: 6,513(Q1)
 - Castro-Grattoni AL, Torres G, Martínez-Alonso M, Barbé F, Turino C, Sánchez-de-la-Torre A, Cortijo A, Duran-Cantolla J, Egea C, Cao G, Sánchez-de-la-Torre M. Blood pressure response to CPAP treatment in subjects with obstructive sleep apnoea: the predictive value of 24-h ambulatory blood pressure monitoring. *Eur. Resp. J.* 2017. . FI: 10,569(Q1)
 - Torres-Bondia FI, Parada-Saavedra FJ, Fernández-Armenteros JM, Schoenenberger-Arnaiz JA. Calcifilaxis no urémica mediada por acenocumarol. *Farm Hosp* 2017. 41: 569-570. FI: (Q3)
 - Ramírez-Morros A, Granado-Casas M, Alcubierre N, Martínez-Alonso M, Real J, Castelblanco E, Esquerda A, Cao G, Rubinat E, Hernández M, Alonso N, Fernández E, Mauricio D. Calcium Phosphate Product Is Associated with Subclinical Carotid Atherosclerosis in Type 2 Diabetes. *J Diabetes Res* 2017. 2017: 3498368-0. FI: 2,717(Q2)
 - Huerva V, Ascaso FJ, Caral I, Grzybowski A. Calculation of iris-claw IOL power for correction of late in-the-bag IOL complex dislocation. *BMC Ophthalmol* 2017. 17: 122-0. FI: 1,586(Q3)
 - Sánchez-de-la-Torre A, Soler X, Barbé F, Florés M, Maisel A, Malhotra A, Rue M, Bertran S, Aldomá A, Worner F, Valls J, Lee CH, Turino C, Galera E, de Batlle J, Sánchez-de-la-Torre M, Spanish Sleep Group(*). Cardiac Troponin Values in Patients With Acute Coronary Syndrome and Sleep Apnea A Pilot Study. *CHEST* 2018. 153: 329-338. FI: 6,044(Q1)
 - Bauça JM, Yáñez A, Fueyo L, de la Peña M, Pierola J, Sánchez-de-la-Torre A, Mediano O, Cabriada-Nuño V, Masdeu MJ, Teran-Santos J, Duran-Cantolla J, Masa JF, Abad J, Sánchez-de-la-Torre M, Barbé F, Barceló A, Spanish Sleep Network. Cell Death Biomarkers and Obstructive Sleep Apnea: Implications in the Acute Coronary Syndrome. *Sleep* 2017. . FI: 4,923(Q1)
 - Gasol Cudos, A, Morales Murillo, S, Panades Siurana, MJ, Vilardell Villellas, F, Canosa Morales, C, Mele Olive, J, Iglesias Martínez, E, Salud Salvia, A. Change in treatment decisions according to Oncotype Dx Recurrence Score in node positive and negative, estrogen-receptor positive (ER+), HER2 negative breast cancer in a single institution. *BREAST* 2017. 32: 92-93. FI: 2,801(Q1)
 - Turino C, Bertran S, Gavaldá R, Teixidó I, Woehrlé H, Rué M, Solsona F, Escarrabill J, Colls C, García-Altés A, de Batlle J, Sánchez de-la-Torre M, Barbé F. Characterization of the CPAP-treated patient population in Catalonia. *PLoS One* 2017. . FI: 2,806(Q1)
 - Sastre J, de la Orden V, Martínez A, Bando I, Santamaria I, Bellosillo Paricio B, Palanca S, Peligros I, Mediero B, Llovet P, Moreno V, Vieitez JM, García-Alfonso P, Gil S, Ortiz Morales MJ, Salud Salvia MA, Quintero G, Gesto FA, Aranda Aguilar E, Díaz Rubio E. Circulating tumor cells (CTCs), molecular alterations and their correlation with characteristics of patients (pts) with metastatic colorectal cancer (mCRC) treated in the Spanish TTD VISN & Uacute, Program. *Ann Oncol* 2017. . FI: 11,855(Q1)
 - Canal-Sotelo J, González-Rubio R, Barallat-Gimeno E, López-Ribes J, Arraras-Torrelles N, Trujillano-Caballo J. Clinical outcomes related to the level of nicotine addiction in a population of advanced cancer patients. *J Pain* 2017. 18: 78-0. FI: 4,519(Q1)
 - Gelonch O, Garolera M, Valls J, Rosselló L, Pifarré J. Cognitive complaints in women with fibromyalgia: Are they due to depression or to objective cognitive dysfunction?. *J Clin Exp Neuropsychol* 2017. 39: 1013-1025. FI: 1,839(Q2)
 - Porcel JM, Lui MM, Lerner AD, Davies HE, Feller-Kopman D, Lee YC. Comparing approaches to the management of malignant pleural effusions. *Expert Rev Respir Med* 2017. 11: 273-284. FI: 2,432(Q3)
 - Porcel JM, Pardina M, Alemán C, Pallisa E, Light RW, Bielsa S. Computed tomography scoring system for discriminating between parapneumonic effusions eventually drained and those cured only with antibiotics. *Respirology* 2017. 22: 1199-1204. FI: 3,256(Q2)
 - Corral J, Sánchez-Quiroga MÁ, Carmona-Bernal C, Sánchez-Armengol Á, Sánchez-de-la-Torre A, Durán-Cantolla J, Egea CJ, Salord N, Monasterio C, Terán J, Alonso-Alvarez ML, Muñoz-Méndez J, Arias EM, Cabello M, Montserrat JM, De la Peña M, Serrano JC, Barbe F, Masa JF, Spanish Sleep Network. Conventional Polysomnography Is Not Necessary for the Management of Most Patients with Suspected Obstructive Sleep Apnea Noninferiority, Randomized Controlled Trial. *Am J Respir Crit Care Med* 2017. 196: 1181-1190. FI: 13,204(Q1)
 - Sánchez Quiroga M, Corral J, Carmona Bernal C, Sánchez Armengol A, Sánchez De La Torre A, Barbé F, Duran Cantolla J, Egea C, Salord N, Monasterio C, Teran J, Alonso Martinez M, Munoz Mendez J, Arias E, Cabello M, Montserrat J, De La Pena M, Serrano

- no J, Masa J, Spanish Sleep Network. Conventional Polysomnography Is Not Necessary In Obstructive Sleep Apnea Syndrome Management. *Am J Respir Crit Care Med* 2017. . FI: 13,204(Q1)
- Porcel JM. CT versus thoracic ultrasound for discriminating uncomplicated and complicated parapneumonic pleural effusions Reply. *Respirology* 2018. 23: 232-233. FI: 3,256(Q2)
 - Yuguero O, Marsal JR, Buti M, Esquerda M, Soler-González J. Descriptive study of association between quality of care and empathy and burnout in primary care. *BMC Med Ethics* 2017. 18: 54-0. FI: 1,618(Q1)
 - Porcel JM, Ferreiro L, Civit C, Valdés L, Esquerda A, Light RW, Bielsa S. Development and validation of a scoring system for the identification of pleural exudates of cardiac origin. *Eur J Intern Med* 2018. 50: 60-64. FI: 2,960(Q1)
 - Ferreiro L, Porcel JM, Valdés L. Diagnosis and Management of Pleural Transudates. *Arch Bronconeumol* 2017. 53: 629-636. FI: 2,979(Q2)
 - Ferreiro L., Porcel J.M., Valdés L.. Diagnosis and Management of Pleural Transudates. *Arch Bronconeumol* 2017. 53: 629-636. FI: 2,979(Q2)
 - Lange B, Khan P, Kalmambetova G, Al-Darraj HA, Alland D, Antonenka U, Brown T, Balcells ME, Blake-more R, Denkinge CM, Dheda K, Hoffmann H, Kadyrov A, Lemaitre N, Miller MB, Nikolayevskyy V, Ntinginya EN, Ozkutuk N, Palacios JJ, Popowitch EB, Porcel JM, Teo J, Theron G, Kranzer K. Diagnostic accuracy of the Xpert (R) MTB/RIF cycle threshold level to predict smear positivity: a meta-analysis. *Int J Tuberc Lung Dis* 2017. 21: 493-502. FI: 2,468(Q3)
 - Porcel JM. Diagnostic usefulness of pleural fluid total leukocyte count and differential. *Rev Clin Esp* 2017. 217: 149-150. FI: 0,971(Q3)
 - Pineda E, Salud A, Vila-Navarro E, Safont MJ, Llorente B, Aparicio J, Vera R, Escudero P, Casado E, Bosch C, Bohn U, Pérez-Carrión R, Carmona A, Ayuso JR, Ripollés T, Bouzas R, Gironella M, García-Albéniz X, Feliu J, Maurel J. Dynamic soluble changes in sVEGFR1, HGF, and VEGF promote chemotherapy and bevacizumab resistance: A prospective translational study in the BECOX (GEMCAD 09-01) trial. *Tumour Biol* 2017. . FI: 3,650(Q2)
 - Parrón I, Planas C, Godoy P, Manzanera-Laya S, Martínez A, Sala MR, Minguell S, Torner N, Jané M, Domínguez A, Working Group for the Study of Hepatitis A in Catalonia. Effectiveness of hepatitis A vaccination as post-exposure prophylaxis. *Hum Vaccin Immunother* 2017. 13: 423-427. FI: 2,157(Q2)
 - Prat A, Ortega V, Villagrasa P, Pare L, Galvan P, Oliveira M, Nuciforo P, Lluch A, Morales S, Amillano K, López R, González R, Manso L, Martínez J, Llombart A, De la Pena L, Di Cosimo S, Rubio IT, Harbeck N, Baselga J, Cortes J. Efficacy and gene expression results from SOLT11007 NEOERIBULIN phase II clinical trial in HER2-negative early breast cancer. *Cancer Res* 2017. . FI: 9,122(Q1)
 - Von Minckwitz, G, Ponomarova, O, Morales, S, Zhang, N, Hanes, V. Efficacy and safety of biosimilar ABP 980 compared with trastuzumab in HER2 positive early breast cancer. *Ann Oncol* 2017. . FI: 11,855(Q1)
 - Yuguero O, Forné C, Esquerda M, Pifarré J, Abadías MJ, Viñas J. Empathy and burnout of emergency professionals of a health region A cross-sectional study. *Medicine (Baltimore)* 2017. . FI: 1,803(Q2)
 - Guilera T, Batalla I, Soler-González J. Empathy and specialty preference in medical students. Follow-up study and feedback. *Educ. Med.* 1. . FI: (Q)
 - Porcel JM. Evidence-based clinical diagnosis: the example of coronary chest pain. *Rev Clin Esp* 2017. 217: 260-262. FI: 0,971(Q3)
 - Soler J, Ferentinos P, Prats C, Miret S, Giralt M, Peralta V, Fañanás L, Fatjó-Vilas M. Familial aggregation of schizotypy in schizophrenia-spectrum disorders and its relation to clinical and neurodevelopmental characteristics. *J Psychiatr Res* 2017. 84: 214-220. FI: 4,183(Q1)
 - Irigoyen A, Gallego J, Guillén Ponce C, Vera R, Iranzo V, Ales I, Arévalo S, Pisa A, Martín M, Salud A, Falcó E, Sáenz A, Manzano Mozo JL, Pulido G, Martínez Galán J, Pazo-Cid R, Rivera F, García García T, Serra O, Fernández Parra EM, Hurtado A, Gómez Reina MJ, López Gomez LJ, Martínez Ortega E, Benavides M, Aranda E, Spanish Cooperative Group of Treatment of Digestive Tumors (TTD). Gemcitabine-erlotinib versus gemcitabine-erlotinib-capecitabine in the first-line treatment of patients with metastatic pancreatic cancer: Efficacy and safety results of a phase IIb randomised study from the Spanish TTD Collaborative Group. *Eur J Cancer* 2017. 75: 73-82. FI: 6,029(Q1)
 - Tarraubella N, de Batlle J, Nadal N, Castro-Grattoni AL, Gómez S, Sánchez-de-la-Torre M, Barbé F. GE-SAP trial rationale and methodology: management of patients with suspected obstructive sleep apnea in primary care units compared to sleep units. *NPJ Prim Care Respir Med* 2017. 27: 8-0. FI: 2,793(Q1)
 - Civit MC, Viles D, Porcel JM. Hedinger syndrome. *Rev Clin Esp* 2017. 217: 489-490. FI: 0,971(Q3)
 - Llombart-Cussac A, Cortés J, Paré L, Galván P, Bermejo B, Martínez N, Vidal M, Pernas S, López R, Muñoz M, Nuciforo P, Morales S, Oliveira M, de la Peña L, Peláez A, Prat A. HER2-enriched subtype as a predictor of pathological complete response following trastuzumab and lapatinib without chemotherapy in early-stage HER2-positive breast cancer (PAMELA): an open-label, single-group, multicentre, phase 2 trial. *Lancet Oncol* 2017. 18: 545-554. FI: 33,900(Q1)

- Pujol M, Pujol J, Alonso T, Fuentes A, Pallerola M, Freixenet J, Barbé F, Salamero M, Santamaría J, Iranzo A. Idiopathic REM sleep behavior disorder in the elderly Spanish community: a primary care center study with a two-stage design using video-polysomnography. *Sleep Med* 2017. 40: 116-121. FI: 3,391(Q2)
- Lecube A, Sánchez E, Betriu A, Gutierrez-Carrasquilla L, Elias M, Barbé F, Purroy F, Buti M, Fernández E, López-Cano C. Impaired pulmonary function in type 2 diabetes: Is there a role for advanced glycation end-products measured by skin autofluorescence? Data from the ILERVAS project. *Diabetologia* 2017. 60: 503-0. FI: 6,080(Q1)
- Casado J, Sánchez M, Garcés V, Manzano L, Manuel Cerqueiro J, Epelde F, García-Escriva D, Pérez-Silvestre J, Morales JL, Montero-Pérez-Barquero M, RICA Investigators Grp. Influence of renal dysfunction phenotype on mortality in decompensated heart failure with preserved and mid-range ejection fraction. *Int J Cardiol* 2017. 243: 332-339. FI: 6,189(Q1)
- Antoni Schoenenberger-Arnaiz J, Solanilla-Puertolas M, Acer-Puig M, Gómez-Arbonés J. Informing primary care physicians of patients' involvement in clinical trials carried out at a specialist care level. *Open Access J Clin Trials* 2017. 9: 59-64. FI: (Q)
- Wolkewitz M, Zortel M, Palomar-Martinez M, Alvarez-Lerma F, Olaechea-Astigarraga P, Schumacher M. Landmark prediction of nosocomial infection risk to disentangle short- and long-stay patients. *J Hosp Infect* 2017. 96: 81-84. FI: 3,126(Q2)
- Fernández-Martínez A, Pascual T, Perrone G, Morales S, De la Haba J, González-Rivera M, Galván P, Zalfa F, Amato M, González L, Prats M, Rojo F, Manso L, Paré L, Alonso I, Albanell J, Vivancos A, González A, Matito J, González S, Fernández P, Adamo B, Muñoz M, Viladot M, Font C, Aya F, Vidal M, Caballero R, Carrasco E, Altomare V, Prat A, Martín M. Limitations in predicting PAM50 intrinsic subtype and risk of relapse score with Ki67 in estrogen receptor-positive HER2-negative breast cancer. *Oncotarget* 2017. 8: 21930-21937. FI: 5,168(Q1)
- Castelblanco E, Hernández M, Castelblanco A, Esquerda A, Mollo A, Ramírez-Morros A, Franch-Nadal J, Fernández-Real JM, Mauricio D. Low-grade inflammatory marker profile is mainly driven by adiposity-related characteristics in patients with LADA, type 1 and type 2 diabetes. *Diabetologia* 2017. 60: 200-0. FI: 6,080(Q1)
- Turino C, De Batlle J, Woehrle H, Mayoral A, Castro-Grattoni AL, Gómez S, Dalmases M, Sánchez-de-la-Torre M, Barbé F. Management of continuous positive airway pressure treatment compliance using telemonitoring in obstructive sleep apnoea. *Eur. Resp. J.* 2017. . FI: 10,569(Q1)
- Turino C, De Batlle J, Woehrle H, Mayoral A, Castro A, Gómez S, Dalmases M, Sánchez-de-la-Torre M, Barbé F. Management Of Cpap Treatment Compliance Using Telemonitoring In Obstructive Sleep Apnoea. *Am J Respir Crit Care Med* 2017. . FI: 13,204(Q1)
- Tarraubella N, Nadal N, De Batlle J, Benitez ID, Cortijo A, Urgeles M, Sánchez V, Lorente I, Lavega M, Fuentes A, Clotet J, Llorca L, Vilo L, Juni C, Juarez, A, Gracia M, Castro A, Pascual L, Minguez O, Masa, JF, Sánchez-de-la-Torre M, Barbé F. Management Of Patients With Suspected Obstructive Sleep Apnea (osa) In Primary Care (pc) Compared To Sleep Unit (su): A Non-Inferiority Randomized Controlled Trial. *Am J Respir Crit Care Med* 2017. . FI: 13,204(Q1)
- Pascual-Figal DA, Ferrero-Gregori A, Gómez-Otero I, Vázquez R, Delgado-Jimenez J, Alvarez-García J, Gimeno-Blanes JR, Worner-Diz F, Bardají A, Alonso-Pulpon L, González-Juanatey JR, Cinca J, MUSIC and REDINSCOR I research groups. Mid-range left ventricular ejection fraction: Clinical profile and cause of death in ambulatory patients with chronic heart failure. *Int J Cardiol* 2017. 240: 265-270. FI: 6,189(Q1)
- Porcel JM. Minimally invasive treatment of complicated parapneumonic effusions and empyemas in adults. *CLIN RESPIR J* 2018. 12: 1361-1366. FI: 2,356(Q3)
- Patel UB, Brown G, Machado I, Santos-Cores J, Pericay C, Ballesteros E, Salud A, Isabel-Gil M, Montagut C, Maurel J, Ramon-Ayuso J, Martín N, Estevan R, Fernández-Martos C. MRI assessment and outcomes in patients receiving neoadjuvant chemotherapy only for primary rectal cancer: long-term results from the GEMCAD 0801 trial. *Ann Oncol* 2017. 28: 344-353. FI: 11,855(Q1)
- Gavila J, Pérez-García J, Calvo I, Ciruelos E, Muñoz M, Virizuela JA, Ruíz I, Andrés R, Morales S, Perello A, Sánchez P, García-Sáenz JA, Quero Guillen JC, González-Santiago S, Garau Llinas I, González-Martín A, Sánchez de Ibarquen B, Cantos, Zaragoza, K, de la Pena L, Lombart-Cussac A, Oliveira M. Neoadjuvant non-pegylated liposomal doxorubicin plus paclitaxel, trastuzumab and pertuzumab in patients with HER2+breast cancer - Final results of the SOLTI OPTI-HER HEART study. *Cancer Res* 2017. . FI: 9,122(Q1)
- Mora E, Portella M, Pinol-Ripoll G, López R, Cuadras D, Forcada I, Teres M, Vieta E, Mur M. Neurotrophins, inflammation and oxidative damage as mediators of cognitive functioning in bipolar disorder. *Eur Neuropsychopharmacol* 2017. 27: 821-822. FI: 4,239(Q1)
- Gómez Otero I, Varela-Roman A, Agra Bermejo R, Ferrero-Gregori A, Pascual-Figal D, Delgado Jimenez J, Alvarez García J, Worner Diz F, Fernández Aviles F, Vázquez García R, Rivera M, Cinca J, González-Juanatey JR. N-terminal pro-B-type natriuretic peptide is no related with prognosis in patients hospitalized for heart failure with mid-range ejection fraction. The REDINSCOR II Registry. *Eur J Heart Fail* 2017. 19: 213-0. FI: 6,968(Q1)

- Codony-Servat J, Cuatrecasas M, Asensio E, Montironi C, Martínez-Cardús A, Marín-Aguilera M, Horndler C, Martínez-Balibrea E, Rubini M, Jares P, Reig O, Victoria I, Gaba L, Martín-Richard M, Alonso V, Escudero P, Fernández-Martos C, Feliu J, Méndez JC, Méndez M, Gallego J, Salud A, Rojo F, Castells A, Prat A, Rosell R, García-Albéniz X, Camps J, Maurel J. Nuclear IGF-1R predicts chemotherapy and targeted therapy resistance in metastatic colorectal cancer. *Br J Cancer* 2017. 117: 1777-1786. FI: 6,176(Q1)
- Yuguero O, Marsal JR, Esquerda M, Soler-González J. Occupational burnout and empathy influence blood pressure control in primary care physicians. *BMC Fam Pract* 2017. 18: 63-0. FI: 1,751(Q2)
- Dosil MA, Mirantes C, Eritja N, Felip I, Navaridas R, Gatus S, Santacana M, Colàs E, Muiola C, Schoenberger JA, Encinas M, Garí E, Matias-Guiu X, Dolcet X. Palbociclib has antitumour effects on Pten-deficient endometrial neoplasias. *J Pathol* 2017. 242: 152-164. FI: 6,894(Q1)
- Aparicio A, Prat, Castan J, Cortes, Pare, L, Galvan P, Bermejo B, Martínez N, Vidal M, Pernas S, Lopez, R, Munoz M, Nuciforo P, Fasani R, Morales S, Oliveira M, de la Pena L, Pelaez A, Llombart A. PAM50 intrinsic subtype as a predictor of pathological complete response following neoadjuvant dual HER2 blockade without chemotherapy in HER2-positive breast cancer: First results of the PAMELA clinical trial. *Cancer Res* 2017. . FI: 9,122(Q1)
- Porcel JM. Persistent benign pleural effusion. *Rev Clin Esp* 2017. 217: 336-341. FI: 0,971(Q3)
- Martín M, Kahan Z, Carrasco E, Bartlett CH, Casas M, Gil-Gil M, Munoz M, Ciruelos EM, Ruíz-Borrego M, Margeli M, Anton A, Bermejo B, Morales S, Gal-Yam E, Koehler M, García-Saenz JA, de la Haba J, Chacon I, Zielinski C. Phase III study of palbociclib (PD-0332991) in combination with endocrine therapy (exemestane or fulvestrant) versus chemotherapy (capecitabine) in hormonal receptor (HR) positive/HER2 negative metastatic breast cancer (MBC) patients with resistance to aromatase inhibitors. "The PEARL study" (GEICAM/2013-02). *Cancer Res* 2017. . FI: 9,122(Q1)
- Porcel JM. Pleural effusion in multiple myeloma. *Rev Clin Esp* 2018. 218: 66-67. FI: 0,971(Q3)
- Porcel JM. Pleural effusions in acute idiopathic pericarditis and postcardiac injury syndrome. *Curr Opin Pulm Med* 2017. 23: 346-350. FI: 2,884(Q2)
- Nadal N, De Batlle J, Barbé F, Marsal JR, Sánchez-de-la-Torre A, Tarraubella N, Lavega M, Sánchez-de-la-Torre M. Predictors of CPAP compliance in different clinical settings: primary care versus sleep unit. *Sleep Breath* 2018. 22: 157-163. FI: 2,288(Q3)
- De Batlle J, Turino C, Sánchez-de-la-Torre A, Abad J, Duran-Cantolla J, McEvoy RD, Antic NA, Mediano O, Cabriada V, Masdeu MJ, Teran J, Valls J, Barbé F, Sánchez-de-la-Torre M, Spanish Sleep Group. Predictors of obstructive sleep apnoea in patients admitted for acute coronary syndrome. *Eur. Resp. J.* 2017. . FI: 10,569(Q1)
- Sánchez-de-la-Torre A, De Batlle J, Turino C, Sánchez-de-la-Torre M, Abad J, Duran-Cantolla J, McEvoy R, Antic N, Mediano O, Cabriada V, Masdeu M, Teran J, Pascual L, Galera E, Mas A, Barbé F. Spanish Sleep Network. Predictors Of Obstructive Sleep Apnoea In Patients Admitted For Acute Coronary Syndrome. *Am J Respir Crit Care Med* 2017. . FI: 13,204(Q1)
- González Rubio R, Arraras Torrelles N, López J, Barallat Gimeno E, Gasol Cudos A, Canal Sotelo J. Prevalencia de la adherencia terapéutica a opioides mayores en una muestra de pacientes oncológicos avanzados. Estudio piloto. Prevalence of the therapeutic adherence to strong opioids in a sample of advanced cancer patients. Pilot study.. *Med. Paliativa.* 2017. . FI: 0,162(Q4)
- Álvarez-Lerma F, Palomar-Martínez M, Sánchez-García M, Martínez-Alonso M, Álvarez-Rodríguez J, Lorente L, Arias-Rivera S, García R, Gordo F, Añón JM, Jam-Gatell R, Vázquez-Calatayud M, Agra Y. Prevention of Ventilator-Associated Pneumonia: The Multimodal Approach of the Spanish ICU "Pneumonia Zero" Program. *Crit Care Med* 2018. 46: 181-188. FI: 7,050(Q1)
- Porcel JM, Solé C, Salud A, Bielsa S. Prognosis of Cancer with Synchronous or Metachronous Malignant Pleural Effusion. *Lung* 2017. 195: 775-779. FI: 1,915(Q3)
- Cano I, Dueñas-Espín I, Hernández C, De Batlle J, Benavent J, Contel JC, Baltaxe E, Escarrabill J, Fernández JM, Garcia-Aymerich J, Mas MÀ, Miralles F, Moharra M, Piera J, Salas T, Santauegènia S, Soler N, Torres G, Vargiu E, Vela E, Roca J. Protocol for regional implementation of community-based collaborative management of complex chronic patients. *NPJ Prim Care Respir Med* 2017. 27: 44-0. FI: 2,793(Q1)
- Lecube A, Simó R, Pallayova M, Punjabi NM, López-Cano C, Turino C, Hernández C, Barbé F. Pulmonary Function and Sleep Breathing: Two New Targets for Type 2 Diabetes Care. *Endocr Rev* 2017. 38: 550-573. FI: 15,745(Q1)
- Fitzgerald, Deirdre B, Leong, Sulyn, Budgeon, Charley A, Murray, Kevin, Rosenstengel, Andrew, Smith, Nicola, Bielsa, Silvia, Clive, Amelia O, Maskell, Nick, Porcel, Jose, Lee, Y. C. Gary. Relationship Of Pleural Fluid Ph And Glucose: A Multi-Centre Study Of 2971 Cases. *Respirology* 2017. 22: 42-0. FI: 3,256(Q2)
- Cheung YY, Tai BC, Loo G, Khoo SM, Cheong KY, Barbe F, Lee CH. Screening for Obstructive Sleep Apnea in the Assessment of Coronary Risk. *Am. J. Cardiol.* 2017. 119: 996-1002. FI: 3,398(Q2)
- López-Cano C, Lecube A, García-Ramírez M, Muñoz X, Sánchez E, Seminario A, Hernández M, Ciudin A, Gutiérrez L, Hernández C, Simó R. Serum Surfac-

- tant Protein D as a Biomarker for Measuring Lung Involvement in Obese Patients With Type 2 Diabetes. *J Clin Endocrinol Metab* 2017. 102: 4109-4116. FI: 5,455(Q1)
- Cano-Pumarega I, Barbé F, Duran-Cantolla J. Sex differences in the association between obstructive sleep apnea and hypertension-what's next?. *J Thorac Dis* 2017. 9: 1156-1157. FI: 2,365(Q3)
 - Santamaria-Martos F, Sánchez-de-la-Torre M, Martínez-García MA. Sleep and Cancer: Clinical Studies and Opportunities for Personalized Medicine. *Curr Sleep Med Rep* 2017. 3: 11-21. FI: (Q)
 - Drager LF, McEvoy RD, Barbe F, Lorenzi-Filho G, Redline S, INCOSACT Initiative (International Collaboration of Sleep Apnea Cardiovascular T. Sleep Apnea and Cardiovascular Disease: Lessons From Recent Trials and Need for Team Science. *Circulation* 2017. 136: 1840-1850. FI: 19,309(Q1)
 - Cano-Pumarega I, Barbé F, Esteban A, Martínez-Alonso M, Egea C, Durán-Cantolla J, Spanish Sleep Network. Sleep Apnea and Hypertension Are There Sex Differences? The Vitoria Sleep Cohort. *CHEST* 2017. 152: 742-750. FI: 6,044(Q1)
 - Javaheri S, Barbe F, Campos-Rodríguez F, Dempsey JA, Khayat R, Javaheri S, Malhotra A, Martinez-Garcia MA, Mehra R, Pack AI, Polotsky VY, Redline S, Somers VK. Sleep Apnea Types, Mechanisms, and Clinical Cardiovascular Consequences. *J Am Coll Cardiol* 2017. 69: 841-858. FI: 19,896(Q1)
 - Mediano O, Masdeu MJ, McEvoy D, Barbé F. Sleep apneas and cardiovascular risk after Sleep Apnea Cardiovascular Endpoints Study (SAVE). What next?. *Arch Bronconeumol* 1. FI: (Q)
 - Godoy P, Castilla J, Soldevila N, Mayoral JM, Toledo D, Martín V, Astray J, Egurola M, Morales-Suarez-Varela M, Domínguez A, CIBERESP Cases and Controls in Pandemic Influenza Working Group, Spain. Smoking may increase the risk of influenza hospitalization and reduce influenza vaccine effectiveness in the elderly. *Eur J Public Health* 2018. 28: 150-155. FI: 2,431(Q1)
 - Villagrasa González P, Prat A, Oliveira M, De la Pena L, González X, Cortés Castan J, Ríos J, Vázquez J, Martínez Janez N, Perello Martorell A, Garau I, Martínez de Duenas E, Morales S, Mele M, Bermejo De las Heras B, Ciruelos E. SOLTI-1303 PATRICIA: A phase II study of palbociclib and trastuzumab (with or without letrozole in ER plus) in previously trastuzumab-pretreated, postmenopausal patients with HER2-positive metastatic breast cancer. *Ann Oncol* 2017. . FI: 11,855(Q1)
 - Godoy P, Cano R, Sierra MJ, Aragonés N, Pousa A, Gandarillas A, Galmes MA, Ramos, Mauro, Ardanaz E, González F, Soc. Española Epidemiología. Switching from Don Quixote to Sancho and always thinking like Robin Hood. Jose Maria Mayoral (1956-2016): physician and epidemiologist In memoriam. *Gac Sanit* 2017. 31: 361-362. FI: 1,768(Q2)
 - Pifarré M, Carrera A, Vilaplana J, Cuadrado J, Solsona S, Abella F, Solsona F, Alves R. TControl: A mobile app to follow up tobacco-quitting patients. *Comput Methods Programs Biomed* 2017. 142: 81-89. FI: 2,503(Q1)
 - Porcel JM. The case against performing pleural biopsies for the aetiological diagnosis of exudates. *Rev Clin Esp* 2017. 217: 423-426. FI: 0,971(Q3)
 - Carles M, Martínez-Alonso M, Pons A, Pérez-Lacasta MJ, Perestelo-Pérez L, Sala M, Vidal C, Garcia M, Toledo-Chávarri A, Codern N, Feijoo-Cid M, Romero A, Pla R, Soler-González J, Castells X, Rué M, InforMa Group. The effect of information about the benefits and harms of mammography on women's decision-making: study protocol for a randomized controlled trial. *Trials* 2017. 18: 426-0. FI: 1,969(Q3)
 - Domínguez A, Soldevila N, Toledo D, Godoy P, Espejo E, Fernandez MA, Mayoral JM, Castilla J, Egurola M, Tamames S, Astray J, Morales-Suárez-Varela M, Working Group of the Project PI12/02079. The effectiveness of influenza vaccination in preventing hospitalisations of elderly individuals in two influenza seasons: a multicentre case-control study, Spain, 2013/14 and 2014/15. *Euro Surveill* 2017. 22: 14-21. FI: 7,202(Q1)
 - Mora E, Portella MJ, Martínez-Alonso M, Teres M, Forcada I, Vieta E, Mur M. The Impact of Obesity on Cognitive Functioning in Euthymic Bipolar Patients: A Cross-Sectional and Longitudinal Study. *J Clin Psychiatry* 2017. 78: 924-932. FI: 5,291(Q1)
 - Lora-Tamayo J, Senneville E, Ribera A, Bernard L, Dupon M, Zeller V, Li HK, Arvieux C, Clauss M, Uçkay I, Vigante D, Ferry T, Iribarren JA, Peel TN, Sendi P, Miksic NG, Rodríguez-Pardo D, Del Toro MD, Fernández-Sampedro M, Dapunt U, Huotari K, Davis JS, Palomino J, Neut D, Clark BM, Gottlieb T, Trebe R, Soriano A, Bahamonde A, Guío L, Rico A, Salles MJC, Pais MJG, Benito N, Riera M, Gómez L, Aboltins CA, Esteban J, Horcajada JP, O'Connell K, Ferrari M, Skaliczki G, Juan RS, Cobo J, Sánchez-Somolinos M, Ramos A, Giannitsioti E, Jover-Sáenz A, Baraia-Etxaburu JM, Barbero JM, Choong PFM, Asseray N, Ansart S, Moal GL, Zimmerli W, Ariza J, Group of Investigators for Streptococcal Prosthetic Joint Infection. The Not-So-Good Prognosis of Streptococcal Periprosthetic Joint Infection Managed by Implant Retention: The Results of a Large Multicenter Study. *Clin Infect Dis* 2017. 64: 1742-1752. FI: 8,216(Q1)
 - Barallat E, Nabal M, Canal J, Trujillano J, Gea-Sánchez M, Larkin PJ, Downing MG. The Spanish Adaptation of the Palliative Performance Scale (Version 2) Among Cancer Patients at the End of Life: Psychometric Properties. *J Pain Symptom Manage* 2017. 54: 570-5775. FI: 2,905(Q1)
 - Canal-Sotelo J, Arraras-Torrelles N, González-Rubio R, López-Ribes J, Barallat-Gimeno E, Trujillano-Cabello J. The use of the Edmonton Classification sys-

tem for Cancer Pain adds clinical complexity to the Breakthrough Cancer Pain assessment. *J Pain* 2017. 18: 78-0. FI: 4,519(Q1)

- Salazar R, Azuara D, Vieitez JM, Paez D, Santos C, Falco E, Elez E, López López C, Valladares-Ayerbes M, Robles L, García-Alfonso P, Buges C, Ogaya G, Duran, Salud Salvia MA, Navarro V, Capella G, Aranda Aguilar E. ULTRA clinical trial: Prospective comparative clinical outcome analysis of three different RAS/BRAF sensitivity mutational cut-offs. A Phase II study of the Spanish TTD Group. *Ann Oncol* 2017. . FI: 11,855(Q1)
- Vallez-Valero L, Rius-Perera J, Gilabert Sotoca M, Mangues-Bafalluy I, Schoenenberger JA, Salud-Salvia, MA. Use of abiraterone and ezalutamide in metastatic castration resistant-prostate cancer in routine clinical practice. *Value Health* 2017. 20: 417-0. FI: 4,235(Q1)
- De Batlle J, Benitez ID, Dalmases M, Mas A, García-Codina O, Medina-Bustos A, Escarrabill J, Salto E, Sánchez-De-La-Torre M, Barbé F. Spanish Sleep Network. Usefulness Of A 5-Item Scale To Assess Sleep Health Status: Results Of The Catalan Health Survey 2015. *Am J Respir Crit Care Med* 2017. . FI: 13,204(Q1)
- Porcel JM, Civit C, Esquerda A, Salud A, Bielsa S. Utility of CEA and CA 15-3 measurements in non-purulent pleural exudates in the diagnosis of malignancy: A single-center experience. *Arch Bronconeumol* 2017. 53: 427-431. FI: 2,979(Q2)
- Teira R, Vidal, F, Munoz-Sánchez P, Geijo P, Vicianna P, Ribera E, Domingo P, Castano M, Martínez E, Roca B, Puig,T, Estrada V, Deig E, Galindo MJ, De la Fuente B, Lozano F, Montero M, Munoz-Sanz A, Sánchez, T, Terron, A, Romero-Palacios, A, Lacalle, JR, Garrido, M, Suárez-Lozano, I, VACH Study Grp. Very low level viraemia and risk of virological failure in treated HIV-1-infected patients. *HIV Med* 2017. 18: 196-203. FI: 3,257(Q2)
- Morales S, Gasol Cudos A, Novell Alvarez A, Vilarde-ll Villellas F, Panadés Siurana MJ, Canosa Morales C, Melé Olivé J, Iglesias Martínez E. Vitamin D as a prognostic factor in triple negative early breast cancer. *Ann Oncol* 2017. . FI: 11,855(Q1)

Farmacoepidemiologia

El grup de recerca en Farmacoepidemiologia es defineix com un grup multidisciplinari format per metges farmacèutics de diferents especialitats, diplomats en Infermeria. El grup pretén avaluar l'eficàcia, la seguretat i l'eficiència de la tecnologia mèdica lligada a l'ús de medicaments, ja sigui com a prevenció o com a tractament de malalties. També s'enfoca en l'anàlisi dels patrons d'utilització de medicaments com a punt de partida per aconseguir-ne una aplicació racional.

Els seus objectius se centren en les següents àrees bàsiques:

- Oncologia mèdica
- Malalties infeccioses
- Nutrició artificial
- Neurofarmacologia
- Seguretat i efectivitat dels medicaments
- Farmacoeconomia

L'instrument fonamental de la farmacoepidemiologia és l'assaig clínic. Per aquesta raó, el grup té com a objectiu primari participar en assaigs clínics multicèntrics, nacionals o internacionals, i de desenvolupament de nous fàrmacs en les diferents àrees d'interès. Tanmateix, els estudis observacionals de tipus analític es consideren actualment una eina molt valuosa per disposar d'informació contrastada en el camp de la farmacovigilància i de l'eficiència en condicions de pràctica clínica real.

Responsable del grup:

Dr. Joan A Schoenenberger

Correu de contacte: jas.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 705 220

Ubicació:

Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida

Investigador principal

Dr. Alfredo Jover, metge especialista (IP)

Dr. Joan A. Schoenenberger, professor associat (IP)

Fernando Barcenilla, metge especialista (IP)

Equip investigador

Dra. Ana Aragones, investigadora contractada

Jordi Bosch, llicenciat, professor associat

Santiago Manuel Cano, cap de secció

Jaume Canal, metge especialista

Dr. Valentín Huerva, metge especialista

Dra. Irene Mangués, metge especialista

Mireia Martínez, llicenciada, farmacèutica

Mercedes García, llicenciada, farmacèutica

Dra. Maria Nabal, professora associada

Beatriz Martínez, llicenciada, farmacèutica

Manel Piqué, professor associat

Teresa Puig, metge especialista

Laura Rumí, llicenciada, farmacèutica

Dr. Fernando Worner, metge especialista

Personal tècnic de suport

Dolors Castellana, diplomada, infermera

Verònica Martínez, diplomada, infermera

Jordi Borrell, diplomad, infermer

Irene García, diplomada, infermera

Mireia Aresté, tècnic FP

Aida Moroba, tècnic FP

Núria Comajuncosa, administració

Recerca Translacional en Medicina Respiratòria

El grup de recerca Translacional en Medicina Respiratòria (TRRM) es compon d'investigadors bàsics, clínics i epidemiològics que treballen a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida).

L'investigador principal del grup TRRM és Ferran Barbé Illa, cap del Servei de Pneumologia de l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida i director científic del Centre de Investigación Biomèdica en Red de Enfermedades Respiratorias (CIBERES). El grup TRRM de l'IRBLleida pertany, des del 2008, a la plataforma CIBERES. En l'actualitat, el grup TRRM és un dels principals exponents de la Spanish Sleep Network, xarxa de reconegut prestigi internacional en la recerca en l'apnea del son. Al grup TRRM de l'IRB Lleida, involucrem els investigadors de moltes especialitats per tal d'abordar l'estudi de la fisiopatologia de la síndrome de l'apnea obstructiva del son i les seves conseqüències. L'excel·lència en la investigació del grup TRRM ha estat reconeguda internacionalment, i les seves contribucions a la investigació es consideren de les més rellevants en l'estudi i el tractament de la síndrome de l'apnea del son. Com a resultat del treball realitzat pel grup els últims anys, s'han obtingut nombrosos treballs científics de gran impacte internacional.

Responsable del grup: Dr. Ferran Barbé

Correu de contacte: febarbe.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 705 372

Ubicació:

Servei de Pneumologia de l'HUAV
Edifici Biomedicina II
Laboratori 3.1. 3a planta

Investigador principal

Dr. Ferran Barbé, MD pneumòleg (IP)

Equip investigador

Dr. Manuel Sánchez, PhD. Biòleg (IP)

Dr. Jordi de Batlle, PhD. Epidemiòleg (IP)

Dr. Gerard Torres, PhD. Internista (IP)

Dra. Mª Jesús Muniesa, PhD. Oftalmòloga (IP)

Dra. Alicia Sánchez, PhD. Biòloga

Dr. Manuel Vilá, PhD. Pneumòleg

Dra. Mireia Dalmases, PhD. Pneumòloga (IP)

Dra. Núria Roure, PhD. Psicòloga

Metges residents

Estefanía Galera, metge resident

Anna Mas, metge resident

Rosa Plana, metge resident

Investigadors predoctorals

Anabel Lourdes Castro, llicenciada

Fernando Santamaría, llicenciat

Esther Sapiña, llicenciada

Andrea Zapater, llicenciada

Personal de suport

Joan Escobar, informàtic

Marina Canales, informàtica

Maricel Arbones, Project Manager, administració

Sílvia Ortega, Data Manager, administració

Roser Mías, administració CIBER

Isabel Escuer, tècnic Laboratori

Cristina Girón, tècnic Laboratori

Verónica Quibus, infermera

Dolores Martínez, infermera

Iván David Benítez, investigador, tècnic sup. Recerca

Sandra Bertran, investigadora, tècnica sup. Recerca

Grup de Recerca Biomarcadors en Càncer (GReBiC)

El grup de recerca Biomarcadors en Càncer (GReBiC) és un grup emergent multidisciplinari que pertany a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida i a la Universitat de Lleida. El grup treballa en tres línies diferents de càncer: i) D'estómac (CG); ii) De mama (CM); iii) De vessament pleural (VMP). Les tres línies aborden malalties d'una gran prevalença en la nostra societat, associades a una elevada taxa de mortalitat.

Els principals reptes científics del grup són donar suport als professionals que diagnostiquen aquestes tres malalties i introduir noves pràctiques i innovacions en el diagnòstic amb la cerca de biomarcadors de mostres d'origen tumoral que ajudin en: i) La seva detecció precoç; ii) La determinació del grau de resposta al tractament, establert en la pràctica clínica, per identificar els pacients que no respondran i poder proposar-los un tractament alternatiu.

En definitiva, el grup pretén portar a terme la medicina personalitzada a la pràctica clínica per poder tractar l'individu i no la malaltia, amb la finalitat de disminuir la taxa de mortalitat d'aquestes neoplàsies.

Coordinadora del grup:

Dra. Anna Novell Álvarez

IP de les 3 línies de treball del grup:

1. *Malalties de pleura*
Dr. José M. Porcel Pérez
2. *Càncer gàstric*
Dra. Antonia Salud Salvia
3. *Càncer de mama*
Dr. Serafín Morales Murillo

Correus de contacte:

anovell@irbllleida.cat
jmplorcel.lleida.ics@gencat.cat
masalud.lleida.ics@gencat.cat
smorales.lleida.ics@gencat.cat

Coordinador del grup

Dra. Anna Novell Álvarez, investigadora postdoctoral

Equip investigador

Dr. José Manuel Porcel, professor titular (IP)

Dra. Antonieta Salud, professora titular (IP)

Dr. Serafín Morales Murillo, metge especialista (IP)

Dra. Sílvia Bielsa, metge especialista (IP)

Dr. Aureli Esquerda, metge especialista postdoctoral

Dra. M. Alba Sorolla, investigadora postdoctoral

Dra. Marina Pardina, metge especialista

M. Carme Civit, metge especialista

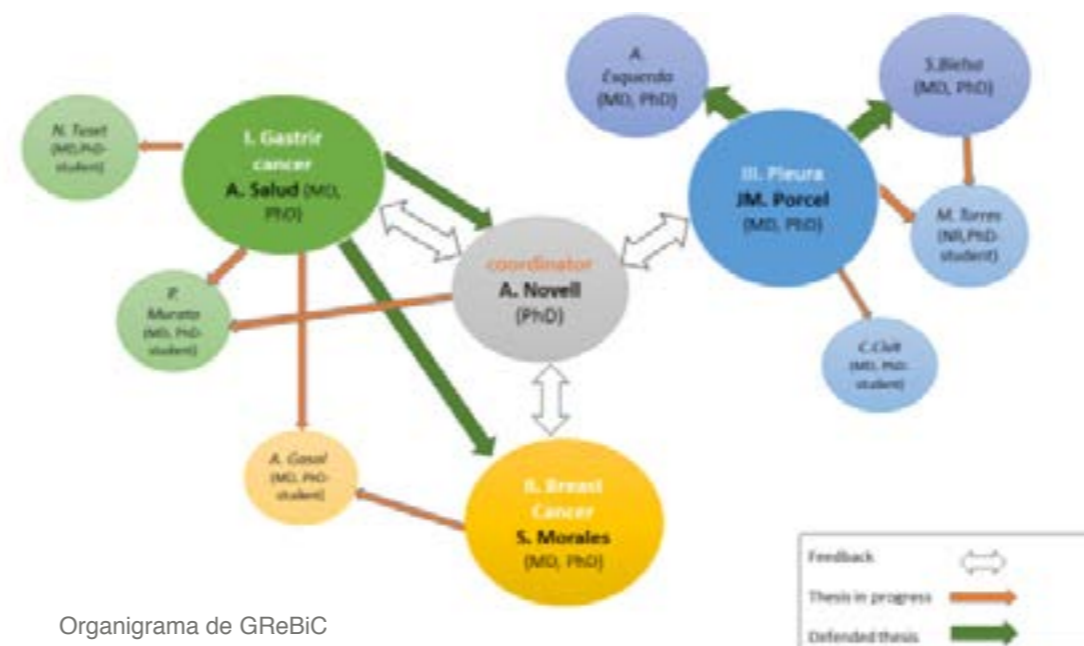
Magdalena Torres, DUI

Paola Murata, metge especialista

Noemí Tuset, metge especialista

Ariadna Gasol, metge especialista

Gisela Urgel, tècnic superior

Organigrama de GReBiC

Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals

El grup de recerca de Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals està format principalment per membres del Servei de Psiquiatria de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i la recerca biomèdica està centrada en l'estudi de les bases biològiques de diversos trastorns mentals.

Responsable del grup:

Dra. Maria Mur
Dr. Josep Pifarré

Correu de contacte:

pifarre@gss.scs.es
mmur@comll.cat

Telèfon de contacte: 973 727 222

Ubicació:

Hospital Universitari de Santa Maria

Investigador principal

Dr. Josep Pifarré, professor associat (IP)

Dra. Maria Mur, facultativa especialista i professora associada (IP)

Equip investigador

Dr. Francesc Abella, facultatiu especialista

Dra. Iolanda Batalla, facultativa especialista i professora associada

Laura Bosa, facultativa especialista

Ester Castán, facultativa especialista

Dra. Mònica David, facultativa especialista

Dra. Irene Forcada, facultativa especialista

Teresa Guilera, facultativa especialista

Maria Irigoyen, facultativa especialista

Aurora Torrent, facultativa especialista

Dr. Salvador Miret, facultatiu especialista i professor associat

Col·laboradors externs

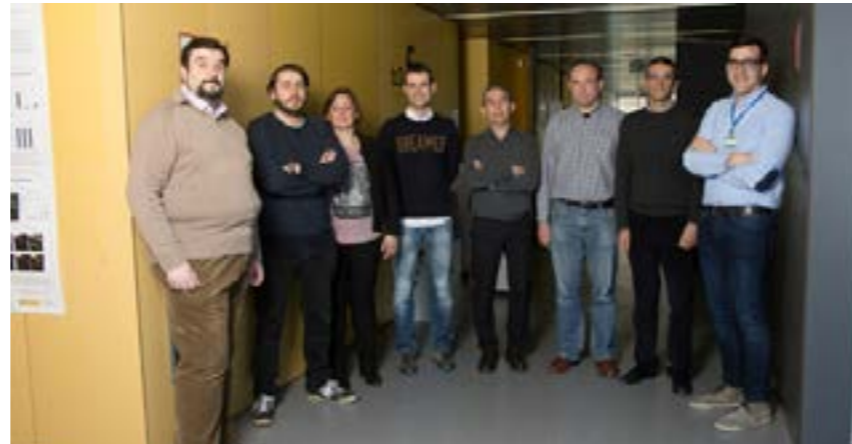
Vanessa Pera, especialista Fundació Sant Joan de Déu

Dra. Montserrat Esquerda, especialista Fundació Sant Joan de Déu

Dra. Esther Mora, especialista Fundació Sant Joan de Déu

Epidemiologia Aplicada

És un grup multidisciplinari format per metges especialistes en Medicina Preventiva i Salut Pública, i especialistes en Medicina Familiar i Comunitària que estudien les aplicacions de l'epidemiologia en l'estudi de brots epidèmics, investigació de factors de risc per malalties transmissibles, estimació de cobertures d'activitats preventives periòdiques en l'atenció primària de salut i farmacoepidemiologia. Les principals línies d'investigació són la investigació de brots epidèmics per norovirus, factors de risc per a la infecció VIH en immigrants, factors de risc per a la infecció tuberculosa en contactes de malalts, efectivitat de les vacunes en malalts crònics, factors de risc i utilitat dels cribatges en malalties cròniques (MPOC...) i vacunes i viatges internacionals.

Responsable del grup:

Dr. Pere Godoy

Correu de contacte: pere.godoy@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 702 400

Ubicació:

Serveis Territorials de Salut a Lleida

Investigador principal

Dr. Pere Godoy, professor titular d'Universitat (IP)

Equip investigador

Dr. Miquel Alsedà, professor associat

Dra. Marta Ortega, metge especialista

Dr. Leonardo Galván, metge especialista

Dr. Josep Montserrat, metge de família

Dr. Josep Ramon Marsal, estadístic

Jesús Pujol, professor associat

Plácido Santafé, professor associat

Dra. Catalina Serna, professora associada

Medicina Intensiva

La recerca del grup Medicina Intensiva està focalitzada en la millora de la seguretat en relació amb el seguiment dels pacients amb infecció nosocomial, pacients amb politraumatismes i pacients amb nutrició artificial, així com en el seguiment de la qualitat de vida dels pacients post-UCI, la valoració de la gravetat dels pacients i la construcció de models de predicció de resultats.

Responsable del grup: Dr. Javier Trujillano

Correu de contacte:
jjtrujillano.lleida.ics@gencat.cat
Telèfon de contacte: 973 705 245

Ubicació:
Servei de Medicina Intensiva de l'HUAV

Investigador principal

Dr. Javier Trujillano, professor associat (IP)

Equip Investigador

Dra. Mariona Badia, metge especialista

Begoña Balsera, metge especialista

Dr. Miguel León, metge especialista

Dr. Àngel Rodríguez, metge especialista

Sílvia Rodríguez, metge especialista

Dr. Lluís Servià, metge especialista (IP)

Montserrat Vallverdú, metge especialista

Sílvia Iglesias, investigadora post-MIR

Grup de Recerca Transversal de la Urgència i Emergència

El principal repte del nostre grup és millorar l'assistència urgent que oferim als ciutadans de la nostra regió sanitària en l'àmbit de la urgència. Volem traslladar els resultats obtinguts a través de les nostres investigacions i projectes en l'àmbit clínic en les nostres guies d'actuació i procediments assistencials que emprem als serveis d'Urgències.

També promovem la recerca i l'estudi de l'impacte que té la formació sanitària en la pràctica assistencial dels professionals. Pretenem realitzar recerca en un àmbit social fonamental des de la urgència, la violència domèstica, la seguretat del pacient i la mortalitat.

Creiem que realitzant aquest abordatge des dels tres vessants esmentats s'incrementa la recerca d'excel·lència en l'àmbit de la urgència, i amb una aportació de visió novedosa, principalment en els objectius d'educació i del vessant més legal.

Responsable del grup:

Dr. Oriol Yuguero Torres

Correu de contacte:

oyuguero.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 705 320

Ubicació:

Servei d'Urgències, Hospital Universitari Arnau de Vilanova

Investigador principal

Dr. Oriol Yuguero, professor associat (IP)

Equip investigador

Dr. Daniel Lacasta, professor associat

Dra. Rosa M. Pérez, professora associada

Dra. María José Abadías, cap de servei

Cecilia Llobet, facultativa especialista, investigadora predoctoral

Xavier Ichar, investigador

Anna Moreno, investigadora

Col·laboradors

César Pardos

Violant Pujol

Alba Marí

Sara Muñoz

Mireia Saura

Rita Maciel

Maria Companys

Jesús Pérez

Iris San Roman

Nutrició, Metabolisme i Microbiota en els Pacients amb Insuficiència Cardíaca (NUTRIMMIC)

El grup es compon d'investigadors bàsics i clínics. La nostra investigació se centra en l'àmbit de la insuficiència cardíaca, malaltia de creixent prevalença en els països desenvolupats. Les nostres línies de recerca tenen com a objectiu conèixer com els factors nutricionals i la microbiota intestinal afecten el desenvolupament i el pronòstic de la insuficiència cardíaca. Els pacients amb insuficiència cardíaca mostren un estat inflamatori amb dèficit de ferro associat. Es contempla com a hipòtesi que la malnutrició i l'alteració de la microbiota intestinal siguin les responsables de perpetuar la inflamació.

La línia clínica té com a objectiu conèixer quin és l'estat nutricional, l'adherència a la dieta mediterrània i la composició de la microbiota intestinal dels pacients amb insuficiència cardíaca. La línia bàsica té com a objectiu generar un model experimental murí d'insuficiència cardíaca i analitzar les relacions entre microbiota i inflamació.

Les observacions obtingudes en la línia bàsica sobre les relacions entre microbiota i inflamació permetran traslladar coneixements a la línia clínica per dissenyar estratègies nutricionals i de suplementació específiques amb la finalitat de modificar la composició de la flora intestinal i reduir la inflamació.

Investigador principal

Dr. José Luis Morales Rull, professor associat (IP)

Equip investigador

Dra. Sara Cuesta Sancho, investigadora postdoctoral

Dra. Amalia Zapata, investigadora postdoctoral

Dra. Cristina Solé Felip, facultativa especialista

Dra. Pilar Vaque Castilla, facultativa especialista

Responsable del grup:

Dr. José Luis Morales Rull

Correu de contacte: jl.morales.rull@gmail.com

Telèfon de contacte: 973 705 263

Ubicació:

HUAV - Servei de Medicina Interna

IRBLleida - Edifici Biomedicina I

Laboratori 0.3 planta 0

Àrea 6

Altres àrees de recerca

En aquest apartat s'inclouen les publicacions realitzades per facultatius que no formen part dels grups de recerca de les cinc àrees principals. És un grup heterogeni de publicacions en àrees diverses, com Medicina Interna, Otorinolaringologia, Oftalmologia i Neurologia. Recentment, l'IRBLleida ha incorporat un grup de recerca actiu en l'Àrea d'Infermeria anomenat Cures de Salut.

Activitat científica

Ajuts competitius concedits el 2017:

Altres projectes	Ajuts	Imports (€)
GREC – Grup de Recerca de Cures en Salut	7	130.418,48
UdL – Predoctoral	1	58.668,48
Depart. de Salut (GenCat) – Intensificació Infermeria	1	9.000,00
Depart. de Salut (GenCat) – Intensificació Infermeria	1	20.250,00
Depart. de Salut (GenCat) – Intensificació Infermeria	1	20.250,00
Depart. de Salut (GenCat) – Intensificació Infermeria	1	20.250,00
Societat Catalana Medicina Física Rehabilitació – Premi	1	1.000,00
UdL – Premi Càtedra Asisa	1	1.000,00
Altres línies de recerca	2	109.400,00
ISCI – Projecte	1	108.900,00
GSS – Premi en Innovació	1	500,00
Total	9	239.818,48

Grups 6

GREC – Grup de Recerca de Cures de Salut

Altres línies de recerca

Tesis doctorals 2017

- Tratamiento con miniplatos inestables del síndrome de desequilibrio posterior en pacientes ancianos institucionalizados. Directores: Xavier Aguado i Maria Luisa Guitard. Doctorand: Ramon Aiguadé.
- Estudio del nivel de reconocimiento y previsión de respuesta poblacional ante el síndrome coronario agudo. Directores: Miguela Martínez i Joan Torres. Doctoranda: Eva Maria Artigues.
- Adaptación cultural y validación al español de la escala Perineal Assessment Tool. Directores: Eva Barallat i Juan Blanco. Doctoranda: Sandra Alexandre.
- Qualitat de vida relacionada amb la salut i resultats sensibles a intervencions infermeres en pacients ingressats a cures intensives sotmesos a ventilació mecànica. Directores: Juan Blanco i Carme Fuentelsaz. Doctoranda: Elisabet Gallart.
- Cronicidad y multimorbilidad, un análisis bajo el concepto de red global mediante análisis de redes. Directores: Maria Fernanda González i Juan Torres. Doctorand: Carlos Martínez.
- Efectivitat d'una intervenció fisioterapèutica basada en la preactivació del transvers abdominal en pacients amb lumbàlgia inespecífica crònica en atenció primària. Directores: Jorge Soler i María Luisa Guitard. Doctorand: Francesc Rubí
- Satisfacción familiar dels pacients ingressats en una unitat de cures intensives amb informació infermera i visió infermera. Directores: María Luisa Guitard i Jose Javier Trujillano.
- Trastornos musculoesqueléticos de origen laboral en el cuello y extremidad superior de los fisioterapeutas en Cataluña: un estudio preliminar. Directora: Sílvia Cases. Doctoranda: Sonia Carmen Malca.
- Physiotherapy in Mental Health Effectiveness on Basic Body Awareness Therapy in patients suffering from fibromyalgia. Directores: Daniel Catalan i María Luisa Guitard. Doctoranda: Maria Cristina Bravo.

Publicacions científiques 2017

- Rodríguez-Gallego E, Gómez J, Pacheco YM, Peraire J, Viladés C, Beltrán-Debón R, Mallol R, López-Dupla M, Veloso S, Alba V, Blanco J, Cañellas N, Rull A, Leal M, Correig X, Domingo P, Vidal F. A baseline metabolomic signature is associated with immunological CD4+ T-cell recovery after 36 months of ART in HIV-infected patients. *AIDS* 1. . FI: (Q)
- Huerva V, Soldevila J. *Alternaria alternata* keratitis. *Med Clin (Barc)* 2017. 149: 466-0. FI: 1,125(Q3)
- Domingo P, Espinet J, Vidal F. ART regimes and fat: the healing hand wielding the sword. *Lancet HIV* 2017. 4: 2-3. FI: 9,842(Q1)
- Català Tella N, Serna Arnaiz C, Real Gatus J, Yuguero Torres O, Galván Santiago L. Assessment of the length of sick leave in patients with ischemic heart disease. *BMC Cardiovasc Disord* 2017. 17: 32-0. FI: 1,832(Q3)
- Saumoy M, Tiraboschi JM, Ordoñez-Llanos J, Ribera E, Domingo P, Mallolas J, Curto J, Gatell JM, Podzamczar D. Atherogenic properties of LDL particles after switching from Truvada or Kivexa plus lopinavir/r to lamivudine plus lopinavir/r: OLE-MET substudy. *HIV Clin Trials* 2017. 18: 49-53. FI: 1,778(Q3)
- Ramírez-Morros A, Granado-Casas M, Alcubierre N, Martinez-Alonso M, Real J, Castelblanco E, Esquerda A, Cao G, Rubinat E, Hernández M, Alonso N, Fernández E, Mauricio D. Calcium Phosphate Products Associated with Subclinical Carotid Atherosclerosis in Type 2 Diabetes. *J Diabetes Res* 2017. 2017: 3498368-0. FI: 2,717(Q2)
- Gasol Cudos, A, Morales Murillo, S, Panades Siurana, MJ, Vilardell Villellas, F, Canosa Morales, C, Mele Olive, J, Iglesias Martínez, E, Salud Salvia, A. Change in treatment decisions according to Oncotype Dx Recurrence Score in node positive and negative, estrogen-receptor positive (ER+), HER2 negative breast cancer in a single institution. *BREAST* 2017. 32: 92-93. FI: 2,801(Q1)

- Canal-Sotelo J, González-Rubio R, Barallat-Gimeno E, López-Ribes J, Arraras-Torrelles N, Trujillano-Cabello J. Clinical outcomes related to the level of nicotine addiction in a population of advanced cancer patients. *J Pain* 2017. 18: 78-0. FI: 4,519(Q1)
- Rivero A, Pérez-Molina JA, Blasco AJ, Arribas JR, Asensi V, Crespo M, Domingo P, Iribarren JA, Lázaro P, López-Aldeguer J, Lozano F, Martínez E, Moreno S, Palacios R, Pineda JA, Pulido F, Rubio R, Santos J, de la Torre J, Tuset M, Gatell JM. Costs and cost-efficacy analysis of the 2017 GESIDA/Spanish National AIDS Plan recommended guidelines for initial antiretroviral therapy in HIV-infected adults.. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 1. . FI: (Q)
- Granado-Casas M, Martínez-Alonso M, Alcubierre N, Ramírez-Morros A, Hernández M, Castelblanco E, Torres-Puiggros J, Mauricio D. Decreased quality of life and treatment satisfaction in patients with latent autoimmune diabetes of the adult. *PeerJ* 2017. . FI: 2,177(Q2)
- Viladrosa M, Lavedán A, Jürschik P, Mas-Alòs S, Planas-Anzano A, Masot O. Differences in fitness level between women aged 60 and over participating in three different supervised exercise programs and a sedentary group.. *J Women Aging* 1. : 1-18. FI: (Q)
- Maiques O, Moreno S, Romero M, Santacana M, Gómez I, Velasco A, Macia A, Barcelo C, Boix R, Valls J, Gatus S, Canti C, Matias-Guiu X, Soria X, Martí RM. Differential immunoexpression of senescence markers, tumor suppressor genes, BRAF-V600E and T-type calcium channels in acquired nevi according to their histopathological and dermoscopic classification. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2017. 31: 65-0. FI: 3,528(Q1)
- Domingo P, Fernández I, Gallego-Escuredo JM, Torres F, Gutierrez MDM, Mateo MG, Villarroya J, Giralt M, Vidal F, Villarroya F, Domingo JC. Effects of docosahexanoic acid on metabolic and fat parameters in HIV-infected patients on cART: A randomized, dou-

- ble-blind, placebo-controlled study.. Clin Nutr 1. . FI: (Q)
- Viladrosa M, Casanova C, Ghiorghies AC, Jürschik P. El ejercicio físico y su efectividad sobre la condición física en personas mayores frágiles. Revisión sistemática de ensayos clínicos aleatorizados. Rev Esp Geriatr Gerontol 1. . FI: (Q)
 - Guilera T, Batalla I, Soler-González J. Empathy and specialty preference in medical students. Follow-up study and feedback. Educ. Med. 1. FI: (Q)
 - Eritja N, Yeramian A, Chen BJ, Llobet-Navas D, Ortega E, Colas E, Abal M, Dolcet X, Reventos J, Matias-Guiu X. Endometrial Carcinoma: Specific Targeted Pathways. Adv Exp Med Biol 2017. 943: 149-207. FI: 1,881(Q2)
 - González-Mingot C, Sánchez-Monge IR, Purroy F, Solana-Moga MJ, Peralta-Moncusi S, Lazo-Latorre C, Gil-Villar MP, Brieva L. Environmental-analytical risk factors influence on the phenotype of amyotrophic lateral sclerosis in a rural setting. Rev Neurol 2017. 65: 203-208. FI: 0,743(Q4)
 - Carlos Yebenes JC, Ruíz-Rodríguez J, Ferrer R, Cleries M, Bosch A, Lorenzo C, Rodríguez A, Nuvials X, Martin-Loeches I, Artigas A, SOCMIC Catalanian Critical Care. Epidemiology of sepsis in Catalonia: analysis of incidence and outcomes in a European setting. Ann Intensive Care 2017. 7: 19-0. FI: 3,656(Q2)
 - Negro E, Domingo P, Gutiérrez F, Galindo MJ, Knobel H, Lozano F, Martínez E, Masiá M, Polo R, Estrada V. Executive summary of the consensus document on osteoporosis in HIV-infected individuals.. Enferm Infecc Microbiol Clin 1. . FI: (Q)
 - Bermudez-Tamayo C, Bolivar Munoz J, Briones Vozmediano E, Carrasco Portino Mercedes Elcira, Pastor, María Victoria Zunzunegui, Angel Negrin, Miguel, González Zapata, Laura Inés, García, Leila Pose-nato, Alvarez-Dardet Diaz, Carlos. Gaceta Sanitaria joins the REWARD initiative to improve biomedical research and reduce waste in science. Gac Sanit 2017. 31: 178-179. FI: 1,768(Q2)
 - Gallego-Escuredo JM, Lamarca MK, Villarroya J, Domingo JC, Mateo MG, Gutiérrez MDM, Vidal F, Villarroya F, Domingo P, Giralt M. High FGF21 levels are associated with altered bone homeostasis in HIV-1-infected patients. Metabolism 2017. 71: 163-170. FI: 5,777(Q1)
 - Egoavil C, Juárez M, Guarinos C, Rodríguez-Soler M, Hernández-Illán E, Alenda C, Payá A, Castillejo A, Serradesanferm A, Bujanda L, Fernández-Bañares F, Cubiella J, de-Castro L, Guerra A, Aguirre E, Herreros-de-Tejada A, Bessa X, Herráiz M, Marín-Gabriel JC, Balmaña J, Piñol V, Rodríguez Moranta F, Nicolás-Pérez D, Cuatrecasas M, Balaguer F, Castells A, Soto JL, Zapater P, Jover R. Increased Risk of Colorectal Cancer in Patients With Multiple Serrated Polyps and Their First-Degree Relatives. Gastroenterology 2017. 153: 106-0. FI: 18,392(Q1)
 - Abajo M, Betriu À, Arroyo D, Gracia M, Del Pino MD, Martínez I, Valdivielso JM, Fernández E, investigators of the NEFRONA study. Mineral metabolism factors predict accelerated progression of common carotid intima-media thickness in chronic kidney disease: the NEFRONA study. Nephrol Dial Transplant 2017. 32: 1882-1891. FI: 4,470(Q1)
 - Domingo P, Sancho F. Neisseria meningitidis and purpura fulminans in a woman with chronic liver disease. Lancet Infect Dis 2017. 17: 459-0. FI: 19,864(Q1)
 - Yuguero O, Marsal JR, Esquerda M, Soler-González J. Occupational burnout and empathy influence blood pressure control in primary care physicians. BMC Fam Pract 2017. 18: 63-0. FI: 1,751(Q2)
 - Hernández M, López C, Real J, Valls J, Ortega-Martinez de Victoria E, Vázquez F, Rubinat E, Granada-Casas M, Alonso N, Molí T, Betriu A, Lecube A, Fernández E, Leslie RD, Mauricio D. Preclinical carotid atherosclerosis in patients with latent autoimmune diabetes in adults (LADA), type 2 diabetes and classical type 1 diabetes. Cardiovasc Diabetol 2017. 16: 94-0. FI: 4,752(Q1)
 - Martín P, De Julian M, Pérez Altozano J, Salvador Coloma C, García Sánchez J, Insa Molla A, Martin Maria, Mielgo Rubio X, Marin S, Blasco Cordellat A, Blasco Cordellat S, Girones R, Marquez D, Aparisi F, Bas Cerda, Maica, Juan, Oscar, Garde-Noguera, J. Predictive and Prognostic Clinical and Pathological Factors of Nivolumab Efficacy in Non-Small-Cell Lung Cancer (NSCLC) Patients. J Thorac Oncol 2017. 12: 1328-1329. FI: 6,595(Q1)
 - Vilanova MB, Falguera M, Marsal JR, Rubinat E, Alcubierre N, Catelblanco E, Granado-Casas M, Miro N, Mollo A, Mata-Cases M, Franch-Nadal J, Mauricio D. Prevalence, clinical features and risk assessment of pre-diabetes in Spain: the prospective Mollerussa cohort study. Bmj Open 2017. . FI: 2,369(Q1)
 - González Rubio R, Arraras Torrelles N, López J, Barallat Gimeno E, Gasol Cudos A, Canal Sotelo J. Prevalencia de la adherencia terapéutica a opioides mayores en una muestra de pacientes oncológicos avanzados. Estudio piloto. Prevalence of the therapeutic adherence to strong opioids in a sample of advanced cancer patients. Pilot study.. Med. Paliativa. 2017. FI: 0,162(Q4)
 - Molés Julio P, Lavedán Santamaría A, Maciá Soler L. Prevalencia y factores del miedo a caer asociados en adultos mayores de Castellón de la Plana. Gerokomos 2017. 28: 178-183. FI: (Q)
 - Goicolea I, Mosquera P, Briones-Vozmediano E, Otero-García L, García-Quinto M, Vives-Cases C. Primary health care attributes and responses to intimate partner violence in Spain. Gac Sanit 2017. 31: 187-193. FI: 1,768(Q2)

- Viladrosa M, Lavedán A, Escobar MA, Jürschik P. Problemas del equilibrio y de la marcha relacionados con la fragilidad en mujeres adultas mayores físicamente activas. *Rev Esp Geriatr Gerontol* 1. . FI: (Q)
- Senent L, Lorenzo I, Vicente A, Alonso E, Sanzo C, Ramos F, Arenillas L, Orero M, Navarro B, Marco V, Diez Campelo M, Jerez A, Montoro J, Arrizabalaga B, Bonanad S, Lluch R, Paz RD, Font P, Gomis, F, Sanz G. Prognostic Implication of the Percentage of Erythroid Cells in Bone Marrow at Diagnosis in Patients With Myelodysplastic Syndrome. *Leuk Res* 2017. 55: 151-152. FI: 2,501(Q3)
- Guilarte M, Sala-Cunill A, Baeza ML, Cabanas R, Hernández MD, Ibáñez E, Larramendi CH, Lleonat R, Lobera T, Marques L, Saenz De San Pedro B, Pommie C, Andresen I, Caballero T. Real-world outcomes in C1 inhibitor hereditary angioedema: experience from the icatibant outcome survey in Spain. *ALLERGY* 2017. 72: 598-0. FI: 7,361(Q1)
- Naudi A, Cabré R, Domínguez-González M, Ayala V, Jové M, Mota-Martorell N, Pinol-Ripoll G, Pilar Gil-Villar M, Rue M, Portero-Otin M, Ferrer I, Pamplona R. Region-specific vulnerability to lipid peroxidation and evidence of neuronal mechanisms for polyunsaturated fatty acid biosynthesis in the healthy adult human central nervous system. *Biochim Biophys Acta* 2017. 1862: 485-495. FI: 5,547(Q1)
- Cabré R, Naudi A, Dominguez-González M, Ayala V, Jové M, Mota-Martorell N, Piñol-Ripoll G, Gil-Villar MP, Rué M, Portero-Otín M, Ferrer I, Pamplona R. Sixty years old is the breakpoint of human frontal cortex aging. *Free Radic Biol Med* 2017. 103: 14-22. FI: 5,606(Q1)
- Lora-Tamayo J, Senneville É, Ribera A, Bernard L, Dupon M, Zeller V, Li HK, Arvieux C, Clauss M, Uçkay I, Vigante D, Ferry T, Iribarren JA, Peel TN, Sendi P, Miksic NG, Rodríguez-Pardo D, Del Toro MD, Fernández-Sampedro M, Dapunt U, Huotari K, Davis JS, Palomino J, Neut D, Clark BM, Gottlieb T, Trebe R, Soriano A, Bahamonde A, Guío L, Rico A, Salles MJC, Pais MJG, Benito N, Riera M, Gómez L, Aboltins CA, Esteban J, Horcajada JP, O'Connell K, Ferrari M, Skaliczki G, Juan RS, Cobo J, Sánchez-Somolinos M, Ramos A, Giannitsioti E, Jover-Sáenz A, Baraia-Etxaburu JM, Barbero JM, Choong PFM, Asseray N, Ansart S, Moal GL, Zimmerli W, Ariza J, Group of Investigators for Streptococcal Prosthetic Joint Infection. The Not-So-Good Prognosis of Streptococcal Periprosthetic Joint Infection Managed by Implant Retention: The Results of a Large Multicenter Study. *Clin Infect Dis* 2017. 64: 1742-1752. FI: 8,216(Q1)
- Barallat E, Nabal M, Canal J, Trujillano J, Gea-Sánchez M, Larkin PJ, Downing MG. The Spanish Adaptation of the Palliative Performance Scale (Version 2) Among Cancer Patients at the End of Life: Psychometric Properties. *J Pain Symptom Manage* 2017. 54: 570-5775. FI: 2,905(Q1)
- Marsal JR, Ferreira-González I, Bertran S, Ribera A, Permanyer-Miralda G, García-Dorado D, Gómez G. The Use of a Binary Composite Endpoint and Sample Size Requirement: Influence of Endpoints Overlap. *Am J Epidemiol* 2017. 185: 832-841. FI: 4,825(Q1)
- Canal-Sotelo J, Arraras-Torrelles N, González-Rubio R, López-Ribes J, Barallat-Gimeno E, Trujillano-Cabello J. The use of the Edmonton Classification system for Cancer Pain adds clinical complexity to the Breakthrough Cancer Pain assessment. *J Pain* 2017. 18: 78-0. FI: 4,519(Q1)
- Coelho A, Parola V, Cardoso D, Bravo ME, Apóstolo J. Use of non-pharmacological interventions for comforting patients in palliative care: a scoping review. *JBIC Database System Rev Implement Rep* 2017. 15: 1867-1904. FI: (Q)
- Ruiz-Ramos J, Vidal-Cortés P, Díaz-Lamas A, Reig-Valero R, Roche-Campo F, Del Valle-Ortiz M, Nuvials-Casals X, Ortiz-Piquer M, Andaluz-Ojeda D, Tamayo-Lomas L, Blasco-Navalpotro MA, Rodríguez-Aguirregabiria M, Aguado J, Ramirez P. Ventilator-associated pneumonia by methicillin-susceptible *Staphylococcus aureus*: do minimum inhibitory concentrations to vancomycin and daptomycin matter? *Eur J Clin Microbiol Infect Dis* 2017. 36: 1569-1575. FI: 2,727(Q2)
- Morales S, Gasol Cudos A, Novell Alvarez A, Vilardeil Villellas F, Panades Siurana MJ, Canosa Morales C, Mele Olive J, Iglesias Martinez E. Vitamin D as a prognostic factor in triple negative early breast cancer. *Ann Oncol* 2017. . FI: 11,855(Q1)
- Redondo Guijo AM, Sánchez-Barba M, Sanz Santillana G, Bernal T, Arnán Sangerman M, Ramos Ortega F, Pedro Olive C, Amigo Lozano ML, Marco Betes V, Valcarcel D, Ardanaz M, Brunet S, Bargay Lleonat J, Tormo M, Xicoy B, Nomdedeu M, López Cadenas F, Caballero Berrocal JC, Canizo MCD, Diez-Campelo M. What is the outcome of patients in the intermediate IPSS-R score group? Spanish approach for better stratification with classical tools. *Leuk Res* 2017. 55: 150-151. FI: 2,501(Q3)
- Goicolea I, Marchal B, Hurtig AK, Vives-Cases C, Briones-Vozmediano E, San Sebastián M. Why do certain primary health care teams respond better to intimate partner violence than others? A multiple case study. *Gac Sanit* 1. FI: (Q)

Grup de Recerca de Cures de la Salut (GRECS)

El grup està format per infermeres, fisioterapeutes i altres professions afins, tant de la pràctica clínica (GSS, HUAV i Atenció Primària) com de la docència a la UdL. Les principals àrees de recerca són la pràctica basada en l'evidència, els serveis de salut i la fragilitat en l'adult. El grup està involucrat en diferents projectes a escala nacional, europea i internacional. En l'àmbit europeu, destaquen els AAL CoMe i ANIMATE, en matèria d'envel·liment i TICS. En el nacional i internacional, a través de la col·laboració establerta amb la Unitat d'Investigació de Salut d'Infermeria (Investén-ISCIII) i altres institucions professionals, el grup participa en el programa de Bones Pràctiques Clíniques (BPSO), entre altres projectes finançats pel FIS.

Responsable del grup:

Dra. Montserrat Gea
Dr. Joan Blanco

Correu de contacte: montse.gea@dif.udl.cat

Telèfon de contacte: 973 702 657

Ubicació:

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Investigadors principals (IP)

Dra. Montserrat Gea (IP), investigadora

Dr. Joan Blanco (IP), investigador

Equip investigador

Dra. Eva Barallat, investigadora

Jordi Balleste, investigador clínic

Dra. Teresa Botigué, investigadora

Dr. Miguel Ángel Escobar, investigador

Edith García, investigadora clínica

Dra. M. Luisa Guitard, investigadora

Luis Hernández, investigador clínic

Dra. M. Pilar Jürschik, investigadora

Dra. Ana Lavedán, investigadora

Jordi Martínez, investigador en formació

Núria Navarro, investigadora clínica

Dra. Carmen Nuin, investigadora

Roland Pastells, tècnic de recerca

Dr. Joan Torres, investigador

M. Ángeles Élez, investigadora clínica

Dra. Anna Espart, investigadora

Maria Ferrer, investigadora en formació

Mercè Folguera, investigadora clínica

Josep Maria Gutiérrez, investigador en formació

José María Martínez, investigador en formació

Marina Peirón, investigadora clínica

Dra. Judith Roca, investigadora

María José Sanmartín, investigadora clínica

Dr. Álvaro Alconada, investigador

Dra. Erica Briones, investigadora

Miquel Àngel Calderó, investigador en formació

Àngels Costa, investigadora clínica

Olga Masot, investigadora en formació

Mercè Porté, investigadora clínica

Mariona Rocaspana, investigadora en formació

Dra. Esther Rubinat, investigadora

Anna Teixiné, investigadora clínica

Albert Bigordà, investigador en formació

Luis Mambrona, investigador clínic

Dr. Ramon Aiguadé, investigador

Dr. Carles Casanova, investigador

M. Dolores Gómez, investigadora clínica

Alexandra Pascual, investigadora en formació

Dra. Sílvia Solé, investigadora

Francesc Valenzuela, investigador en formació

Carolina Climent, investigadora en formació

5 Comunicació

Comunicació

Tasques del Departament de Comunicació de l'IRBLleida:

1. Representació institucional i relacions públiques
2. Publicacions
3. Comunicació interna
4. Comunicació externa
 - a. Premsa
 - b. Xarxes socials
 - c. Web

1. Representació institucional i relacions públiques

L'Àrea de Comunicació s'encarrega d'organitzar esdeveniments com ara visites externes (visites a La Marató) i jornades (Observatori del Son), actes interns (Recerca en Família) i col·laborar en l'organització d'activitats divulgatives (seminaris, conferències, tallers, etc.), entre d'altres.

Resum activitats 2017:

JORNADES

17/03/2017: Presentació de l'Observatori Global del Son a Lleida

Gestions d'organització de la jornada en contacte amb les altres institucions implicades, peticions d'ús de l'espai, convocatòria dels mitjans i enviament de la nota de premsa i gestió de xarxes socials.

16/06/2017: 9a Jornada de Recerca de l'Institut Català de la Salut

Persona responsable de l'organització per part de l'IRBLleida. Organització, gestions amb els proveïdors, regals dels ponents, comunicació i altres gestions.

17/11/2017: Jornada d'Iniciatives, Innovació i Recerca

Comunicació interna de la jornada. Gestió del servei de wi-fi a la jornada. Presentació d'una part de la jornada.

11/12/2017: Jornada Jesús Montoliu

Gestió del viatge de la ponent i allotjament, així com del sopar amb els professionals predoctorals. Comunicació interna de la jornada.

21/12/2017: Jornada Recerca en Família

Organització de la jornada, que va comptar amb la participació de 7 grups de l'IRBLleida en un acte per donar a conèixer als familiars quin és la recerca es fa a l'IRBLleida. Va comptar amb la participació d'unes 35 persones.

VISITES

25/04/2017: Grup de donants La Marató de TV3

Organització de la visita, contacte amb els grups, realització de la ruta i difusió als mitjans de comunicació.

18/05/2017: Grup de donants La Marató de TV3

Organització de la visita, contacte amb els grups, realització de la ruta i difusió als mitjans de comunicació.

22/06/2017: Grup de donants La Marató de TV3

Organització de la visita, contacte amb els grups, realització de la ruta i difusió als mitjans de comunicació.

05/04/2017: Visita d'estudiants de l'institut de Tremp

24/04/2017: Visita d'estudiants de l'escola Les Heures

Organització de la visita en col·laboració amb el responsable de Promoció.

SEMINARIS

Col·laboració en la gestió i organització dels seminaris, com ara la reserva d'espais i la comunicació interna i externa.

17/01/2017: Pere Estupinyà

04/04/2017: Manuel Desco

08/03/2017: Damián García Olmo

20/09/2017: Víctor Guallar

ESTADES

10 i 14/07/2017: Estades Premi Extraordinari Batxillerat

Organització de l'estada durant una setmana de tres alumnes que estan estudiant a la universitat i que van aconseguir el Premi Extraordinari de Batxillerat (contacte a través d'ACER).

2. Publicacions

L'any 2017 s'han dissenyat diferents publicacions per comunicar informacions, com el pla estratègic, les tasques dels Serveis científicotècnics i el centre CREBA. També s'ha preparat un díptic informatiu sobre l'IRBLleida.

3. Comunicació interna

Intensificar i estructurar la comunicació interna i externa és un dels objectius operatius del Pla Estratègic 2017-2020 de l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida). Actualment, com a comunicació interna de l'IRBLleida es porta a terme un butlletí informatiu mensual electrònic, es realitzen comunicacions a la pàgina web i també es fan e-mailings informatius amb convocatòries, notícies, visites... Físicament, es disposa d'un taulell informatiu a l'entrada de l'edifici Biomedicina I.

El 2017 s'ha elaborat un pla de comunicació interna de l'IRBLleida, un document de treball amb la planificació d'accions comunicatives per informar el personal propi i el personal adscrit de les diferents comunicacions, activitats, convocatòries i d'altres que es porten a terme a l'Institut i, al mateix temps, que ajudin els professionals del centre a sentir-se identificats amb l'IRBLleida. Comunicar de forma metòdica i sistemàtica, mitjançant una correcta planificació després d'una anàlisi prèvia, ajudarà l'IRBLleida a enfortir la seva reputació corporativa en relació amb els grups d'interès, com el personal intern. Així mateix, també millorarà les relacions i la participació.

D'altra banda, el mes de febrer 2017 es va realitzar una enquesta interna amb el personal propi i adscrit a l'IRBLleida per millorar la comunicació interna a l'Institut. Un total de 79 persones van contestar l'enquesta, en què destaca la necessitat de l'enviament de correus electrònics sobre les diferents activitats que es porten a terme a l'Institut pels diferents grups, com seminaris, jornades, participació en congressos... (el 84% dels enquestats van indicar que sí). També es va demanar la possibilitat de fomentar més activitats socials, com visites a empreses col·laboradores, o organitzar la cervesa científica i repetir la proposta de jornada de portes obertes per a les famílies per conèixer l'Institut.

4. Comunicació externa

El Departament de Comunicació també és responsable de la comunicació externa de l'IRBLleida (empreses col·laboradores i societat en general). Per fer aquest tipus de comunicació, s'utilitzen eines com el butlletí digital (que inclou una secció sobre empreses col·laboradores), les notes de premsa, les xarxes socials i la pàgina web.

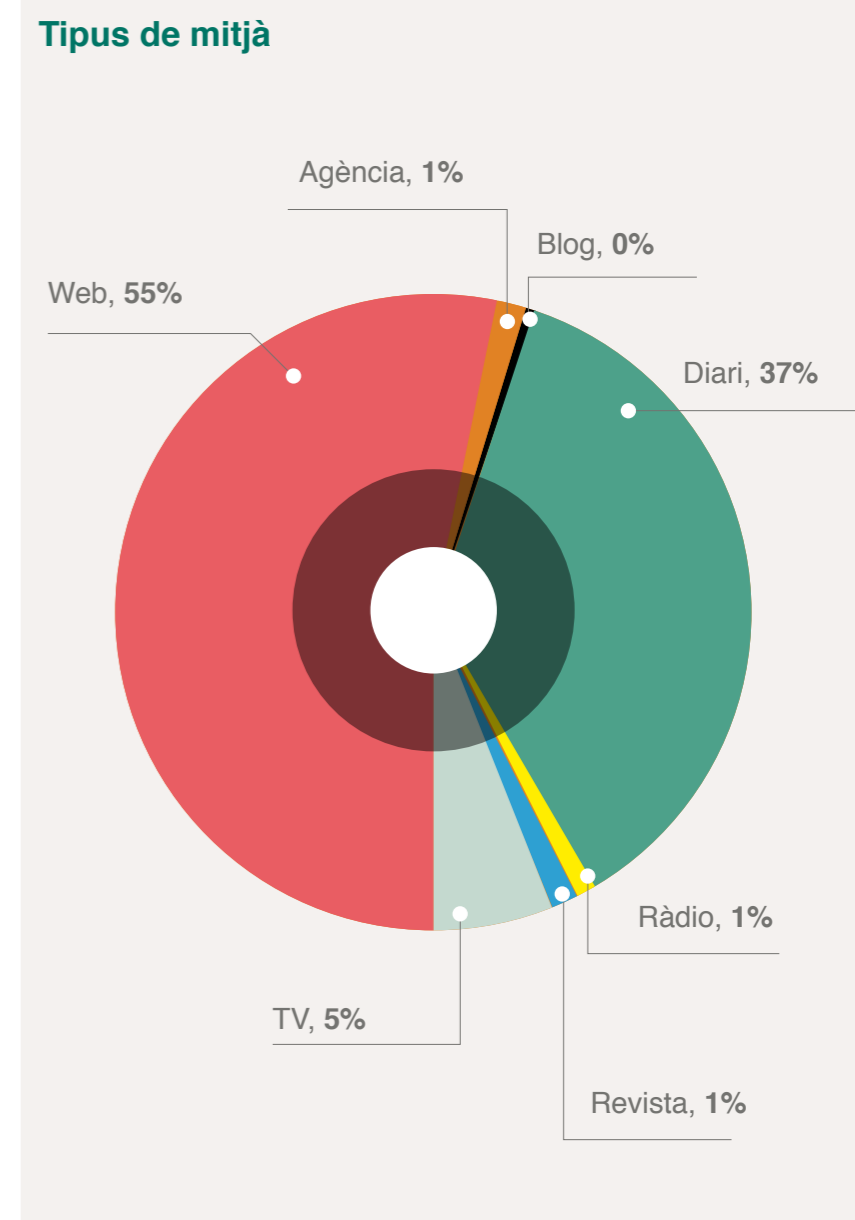
a. Premsa

Al llarg de l'annualitat, s'han elaborat 42 notes de premsa, algunes en col·laboració amb altres entitats, com la Universitat de Lleida i l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova, i altres amb centres de recerca o entitats col·laboradores.

Tipus de mitjà

Aquestes notes de premsa (NdP) han resultat en un total de 389 impactes a la premsa, que es divideixen en:

- Web (55%)
- Diari (37%)
- TV (5%)
- Ràdio (1%)
- Agència (1%)
- Revista (1%)
- Blog (0%)

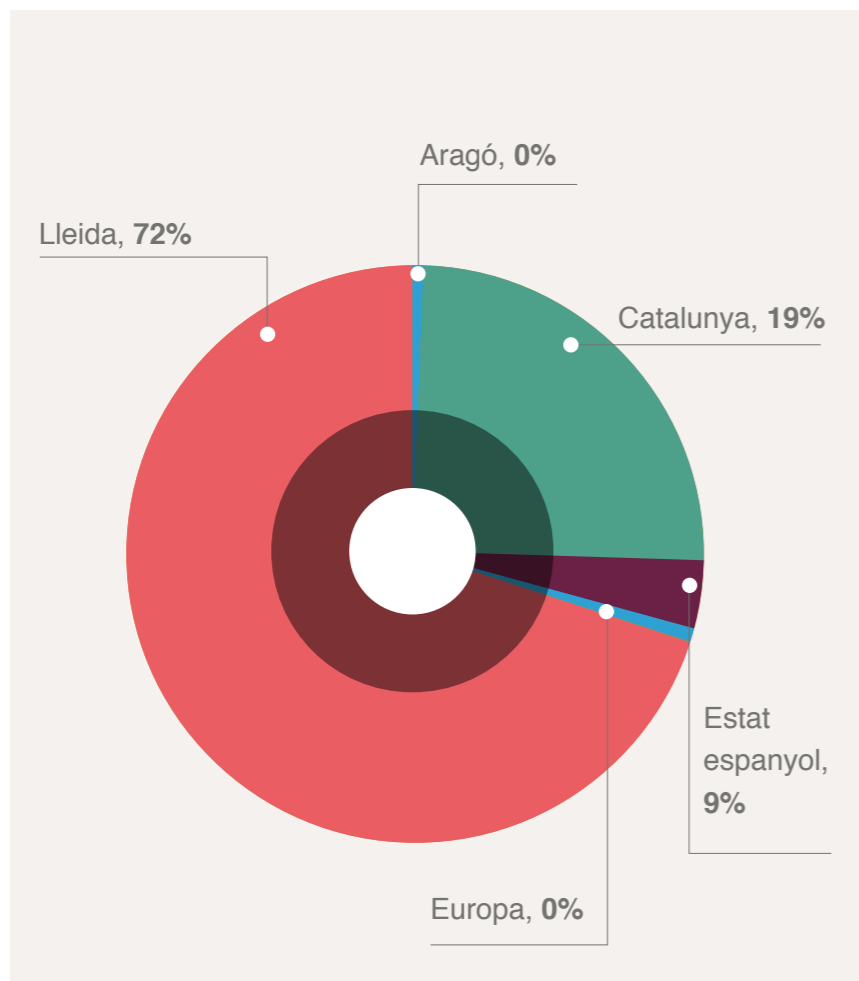

Tipologia de comunicacions

Des del punt de vista dels impactes de premsa, tant de notes de premsa enviades com de notícies generades, la tipologia de comunicacions que tenen més ressò són les que fan referència a resultats de recerca (articles publicats, reportatges), amb 241 impactes recollits i les notícies relacionades amb la promoció de l'activitat de l'IRBLleida (Fundraising, Mamapop), també amb 132 registres detectats.

Abast de l'Impacte

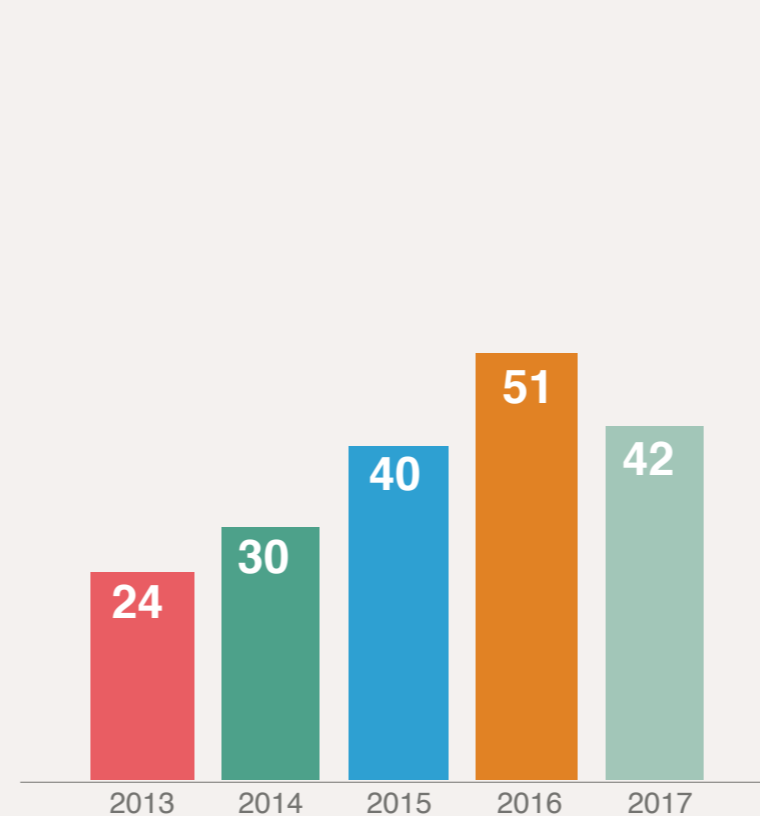
Des del punt de vista de l'abast de l'impacte, les notícies generades en tenen molt, a Lleida. Un dels objectius dels propers anys serà ampliar-ne l'abast, sobretot per arribar a Europa.

Comparatives

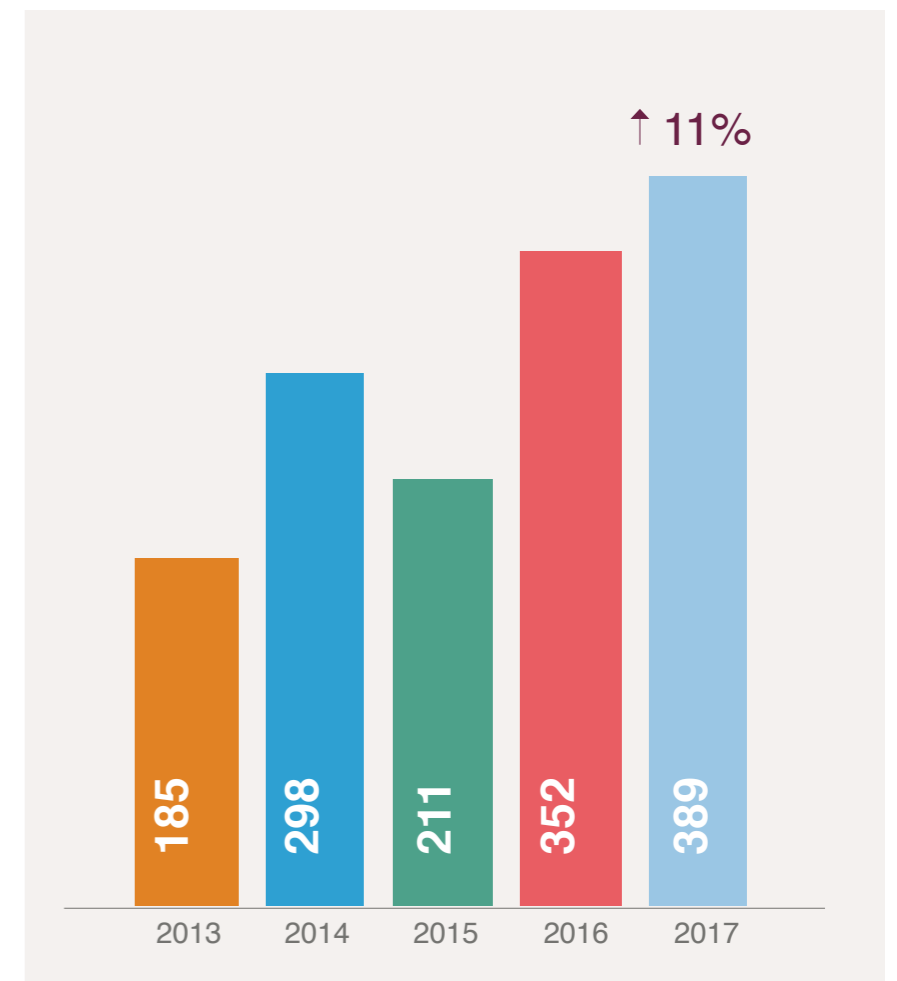
El 2017 s'han emès nou notes de premsa menys respecte al 2016, xifra que suposa un descens respecte a l'any anterior, però es manté en la línia dels darrers tres anys.

Notes de premsa (2013-2017)

Impactes de premsa mensuals

Globalment, l'any 2017 ha suposat un increment de l'11% dels impactes de premsa respecte a l'any anterior (352 impactes el 2016 davant els 389 impactes del 2017).

b. Xarxes socials

Twitter

Aquesta xarxa presenta un grup important de seguidors. Segons un estudi de Nature, els científics entren a Twitter almenys un cop al dia per descobrir companys de professió, fer difusió dels seus treballs i relacionar-se amb altres científics.

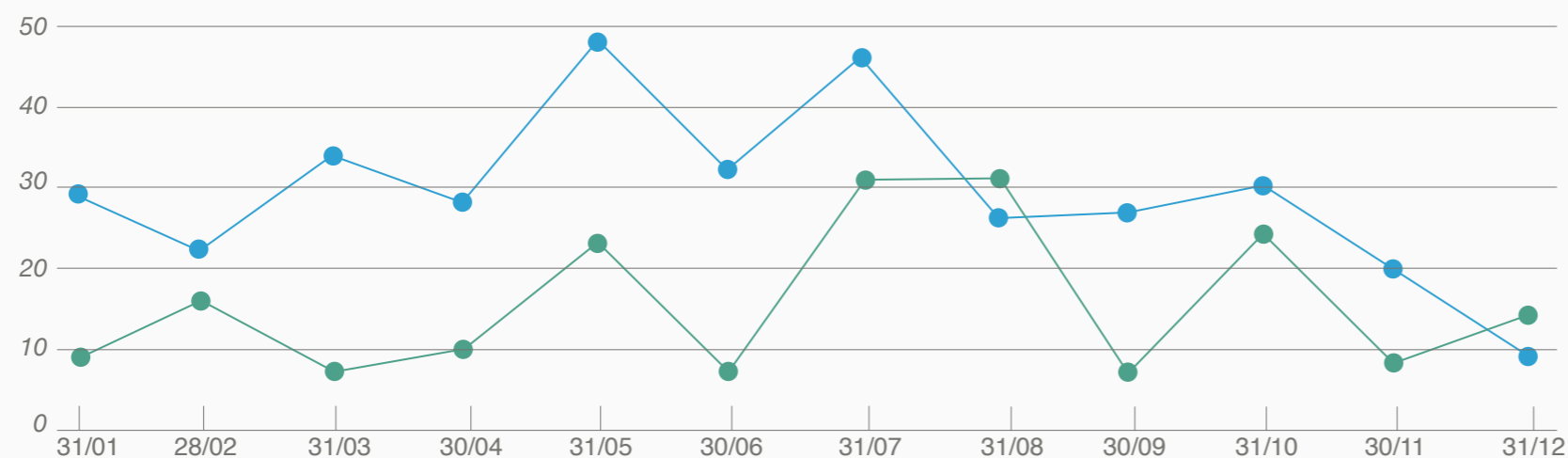
	2016	2017	Comparativa
Seguidors	1.267	1.530	+263
Tuits	2.241	3.221	+980
Seguint	847	984	+137

LinkedIn

La xarxa social LinkedIn compta amb una pàgina d'empresa de l'Institut de Recerca Biomèdica Fundació Dr. Pifarré, amb 284 seguidors, 106 seguidors més que el 2016 (<https://www.linkedin.com/company/institut-de-re-erca-biom-dica-de-lleida>).

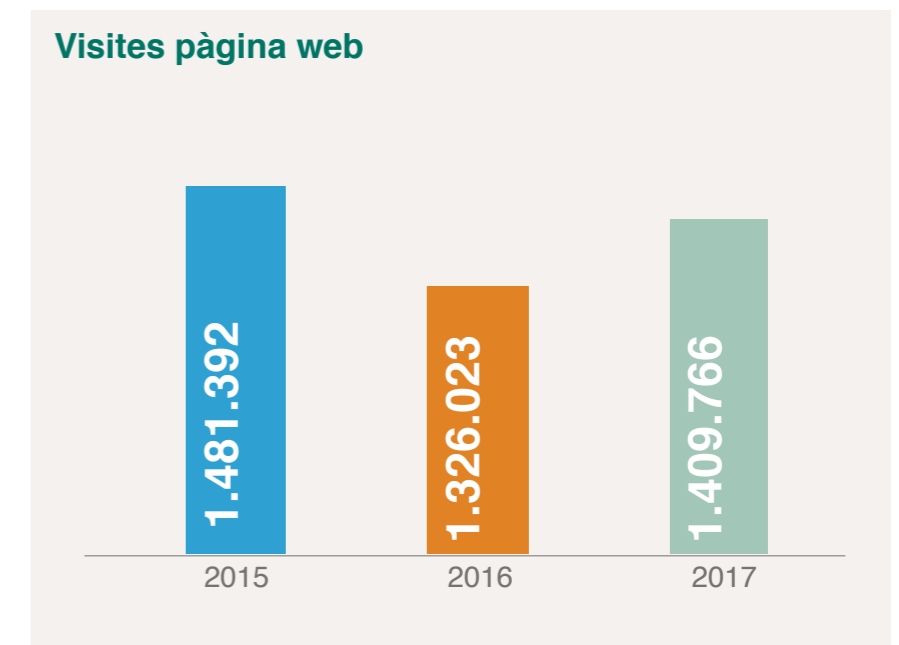
La pàgina es va crear el 2016 i cal treballar-hi per aconseguir les xifres d'altres centres de recerca.

Visitants

c. Pàgina web

Visites pàgina web

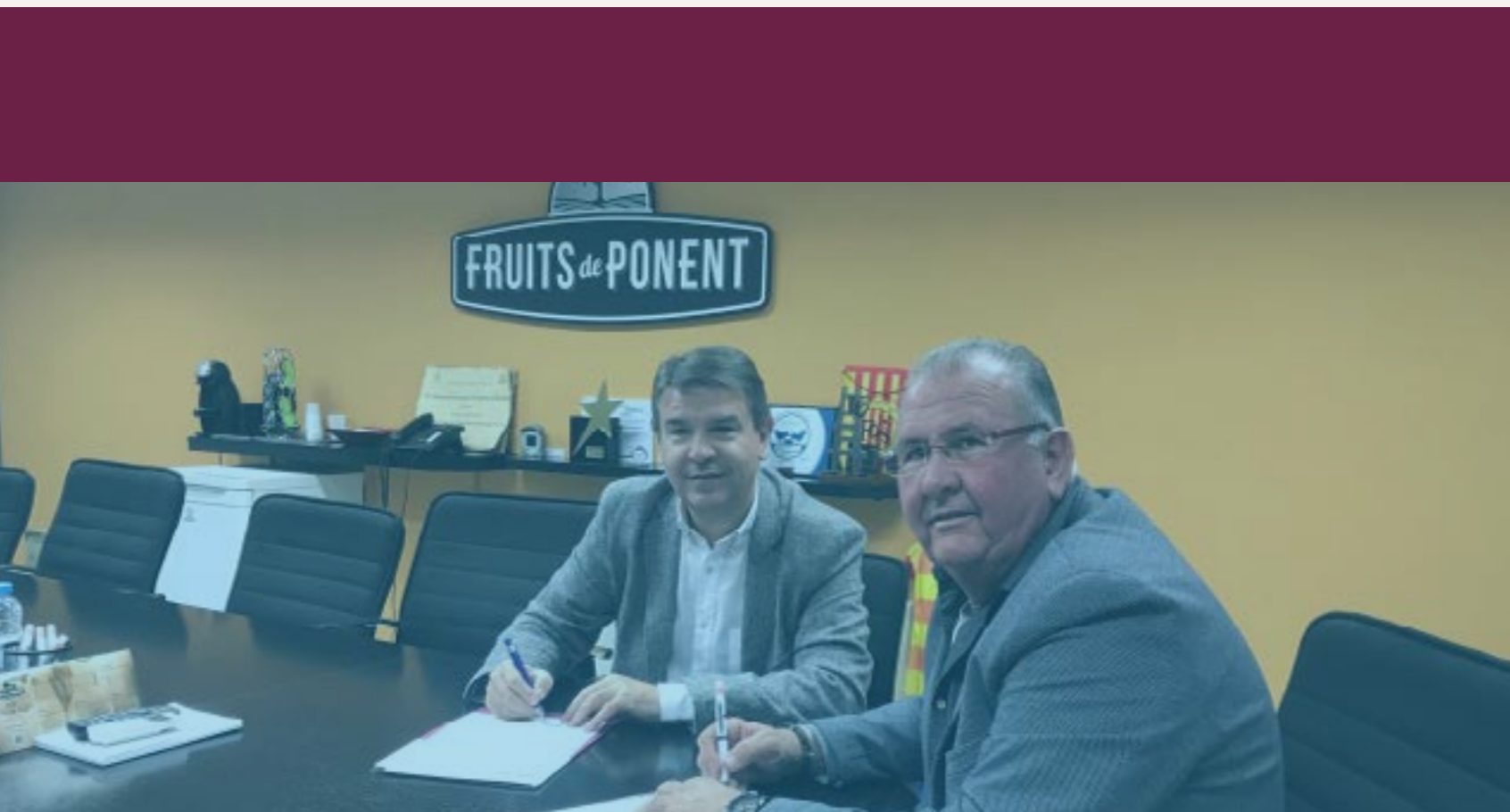
Gestor de visites	2015	2016	2017
Extranet	1.481.392	1.326.023	1.409.766
Intranet	13.999	10.508	13.331

El desembre del 2017, s'ha llançat la nova pàgina web de l'IRBLleida.

6

Empreses col·laboradores

Empreses col·laboradores

Les aportacions que realitzen les empreses i entitats que col·laboren amb l'institut van dirigides a dur a terme la missió de l'IRBLleida Fundació Dr. Pifarré, que és promoure, desenvolupar, gestionar i difondre la recerca biomèdica translacional-aplicada i clinicoepidemiològica, i la formació en recerca en l'àmbit de les ciències de la salut, principalment a Lleida, i donar suport als grups de recerca que treballen a la Universitat de Lleida i al sistema sanitari lleidatà per investigar sobre malalties rellevants com el càncer, l'ictus, l'esclerosi múltiple, la diabetis, les malalties de la pleura, l'envelliment, el sistema nerviós, el sistema cardiovascular, els trastorns i les infeccions respiratòries i els trastorns mentals, entre d'altres, per proporcionar uns millors serveis a la nostra població. Actualment, l'IRBLleida compta amb el suport de més de cent quaranta empreses i entitats lleidatanes, amb l'ajut de les quals la recerca dels grups ha donat importants fruits, perquè ha permès entendre millor aquestes malalties i millorar-ne el diagnòstic i el tractament.

Per agrair la seva col·laboració, l'IRBLleida Fundació Dr. Pifarré es compromet a:

1. Col·locar el logotip de l'entitat als murals exposats al vestíbul de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida
2. Col·locar el logotip de l'entitat al mural exposat al vestíbul de l'IRBLleida
3. Figurar com a entitat col·laboradora al web de l'IRBLleida (www.irblleida.cat) i, mitjançant un enllaç, s'obre la pàgina web de cada entitat
4. Figurar com a entitat col·laboradora en el butlletí que edita l'IRBLleida, i que va adreçat a tota la comunitat investigadora
5. Publicar una pàgina d'agraïment als diaris locals en què es reproduirà el logotip de les entitats i les empreses col·laboradores
6. Emissió del certificat de donació, que desgrava el 35% de la quantitat aportada en la quota de l'impost de societats

Dades 2017

TOTAL EMPRESES COL·LABORADORES,
139

NOUS COL·LABORADORS,
15

CONTRIBUCIÓ A IRBLLEIDA,
163.382 €

Empreses col·laboradores 2017

**Institut de Recerca
Biomèdica de Lleida**

Av. Alcalde Rovira Roure, 80
25198 Lleida

 973 70 22 01

info@irbllleida.cat
www.irbllleida.org

